

COMMENTARII
DE REBUS
IN
SCIENTIA NATURALI
ET
MEDICINA
GESTIS.

SUPPLEM. I. DEC. IV.

LIPSIAE, MDCCXCVI.
APUD IOH. FRIDERICUM GLEDITSCH,

Venduntur etiam

Londini apud Pr. Elmsly, Edinburgi apud Elph. Balfour, Lugd. Bat. ap.
Fratres Luchtmann, Parisiis apud Barroi Iunior. Venetiis apud Io. Bapt.
Pasquali, Mediolani apud Iof. Galeazzi, Augustae Taurinor. apud Gui-
bert et Orgeas, Florentiae apud Iof. Molini, Holmiae apud M.
Swederum, Lisbonnae apud M. Borell et Socios, Lausan-
nae apud I. H. Port.

COMMENTARIII
DE REBUS
IN
SCIENTIA NATURALI
ET
MEDICINA
CRISTE.

Jos. Banks

I.

Nova Acta Physico - medica Academiae Caesareae Leopoldino - Carolinae Naturae Curiosorum, exhibentia Ephemerides sive Observationes, Historias et Experimenta a celeberrimis Germaniae et exterarum regionum viris habita et communicata, singulari studio collecta. Tomus V. Accedunt appendix et tabb. aen. Norimbergae, impensis Wolfgangi Schwarzkopffii. MDCCLXXIII. Tom. VI. MDCC-LXXVIII. Tom. VII. MDCCLXXXIII. 4.

Praefationem excipit Continuatio catalogi collega-To. V. rum Academiae Caesareae Leopoldino - Carolinae Naturae Curiosorum ab anno 1770 usque ad annum 1773 in eandem receptorum.

Hanc sequitur Catalogus collegarum huius academiae hactenus, quoad quidem editoribus constat, demortuorum. — Legitur tum Catalogus alphabeticus virorum, qui pro quinto hoc tomo observationes physico - medicas communicarunt.

Observatio I. D. C. H. V. MELLE. De cavitate glenoidea artificiali ossis humeri difformi, et luxatione claviculae. Tabula aenea illustratur.

Observatio II. D. ALEXANDRI PETRI NA-HUYS. De colica vehemente, intolerabili, a violenta contractione et angustatione intestini coli suborta, et de uteri incremento scirrroso, mirabili, ossumque totius corporis singulari degeneratione.

Observatio III. D. ALEXANDRI PETRI NA-HUYS. De morfibz felis rabidae feliciter, absque
A 2 *inse-*

insequente hydrophobia, curatis. Femina a propria fele domestica, valde mansueta antea et familiari, nunc vero summo percita furore, duobus in locis vulnerata fuit. Unum vulnus erat in anteriore parte tarfi pedis dextri, alterum ad articulationem primae phalangis digiti medii cum osse metacarpi manus sinistrae. Ambo vulnera valde dilacerata erant, quamvis imprudenti consilio ab imperito chirurgus, qui prius advocatus erat, futura sicca iam exacte unita. Statim itaque totum illum apparatus n. reiecit, et vulnera muria salis marini forti lavari, ipsisque tum vesicatorium imponi curavit. Interne propinavit sudoriferum ex succi expressi Herbae Rutae unc. ij, Salis communis dr. j. et Aceti theriacalis unc. ij. Facta haec sunt die 23 Maii anni 1768. Die 24 mensis eiusdem vesicatoria insignem evacuationem humorum ex vulneribus et partibus adiacentibus moverant. Interna remedia modicum tantum sudorem, sed notabilem urinae evacuationem concitaverant. Vulnera denuo muria lavabantur, et plumaecola unguento basilico induta et bona cantharidum pulveris copia supersparsa deligabantur. Interne remedia camphorata et mercurialia praescribebantur. Die 25 Maii quum initia suppurationis sese manifestarent, bis de die vulnera, post lotionem cum muria, nunc deligabantur unguento basilico, cui notabilis copia piperis albi pulverisati admixta erat: eiusque applicatio usque remediorum internorum usque ad 27 Maii continuata sunt, quando ulcera largiore suppuratione profundiora et ampliora reddita notabilem puris copiam fundebant. Omnia eodem modo continuata sunt usque ad 30 Maii, quando pedis intumescencia, dolor et inflammatio atque his iuncta febris et constipata alvus remedia paulo mitiora et symptomatibus adaequata postulabant. Itaque n. a lotione ulcerum cum muria abstinuit, eaque solum-

solummodo unguento basilico cum parca quantitate piperis albi deliganda curavit, propinans simul purgans refrigerans ex Tamarindis, foliis Sennae et Syrupo e succo Citri. Die 3 Iunii aegra melius se habebat, febris cessaverat integre, sed pes adhuc multum erat inflammatus, et diversa minora ulcera nunc in unum confluxerant, sicque unum maius ulcus constituebant, ad cuius partem inferiorem parva crusta gangraenosa conspiciebatur. Quoniam itaque inflammatio nondum cessaverat insignisque erat suppuratio, simplici unguento basilico ulcus deligatum, omisso pulvere piperis albi, ususque alvum laxantium continuatus est. Die 10 Iunii ulcus digiti, quod, quum ulceratio pedis tanta esset, unguento basilico posterioribus diebus tantum n. deligaverat, consolidari incipiebat. Ulcus pedis purissimum erat, et crusta gangraenosa copiosa suppuratione integre separata, pes quoque detumuerat atque ipsius inflammatio et dolor penitus cessabant. Deligatio unguento basilico simplici continuabatur, et interna remedia camphorata et mercurialia denuo propinabantur. Die 19 Iunii ulcus digiti perfecte consolidatum erat, ulcusque pedis multum imminutum; patiens optime quoque se habebat, nullumque incommodum sentiebat, continuabat tamen adhuc remedia interna usque ad 11 Iulii atque ulcus tarfi quoque remediis aptis usque ad finem eiusdem mensis apertum servatum fuit, tumque quam facillime consolidatum, absque quod patiens unquam quid mali perceperit; duo enim iam sunt anni praeterlapsi et ultra per quos perfecta sanitate fruitur, nullumque mali metuendi indicium, ne levissimum quidem, experta est.

Observatio IV. D. ALEXANDRI PETRI NA-p. 15.
 HUYS. *De femina gravida facta, non obstante insigni mola in ipso utero hospitante.*

- p. 19. *Observatio V. D. CORNELII PEREBOOM. Corpus ligneum ex vesica urinaria egestum. Icon accedit. Modum, quo generatum est hoc corpus, prorsus ignorare se p. fatetur.*
- p. 20. *Observatio VI. D. CORNELII PEREBOOM. Mictus cruentus, purulentus, acuto dolore stipatus et flatulentus.*
- p. 23. *Observatio VII. D. CORNELII PEREBOOM. De paralyfi hysterica.*
- p. 24. *Observatio VIII. D. CORNELII PEREBOOM. Scabies febre artificiali curata. Quidam scabie scorbutica vexatus fuerat. Morbo curato, insuperabilis in volis manuum pruritus mansit, neque prius cessavit, quam ptisana guaiaci loco potus ordinarii in usum vocata, et per aliquot hebdomadas continuata essent, donec febre patiens corripereetur; cui tandem a scabie perfecte liberato cortex peruvianus exhibitus est, eo tamen eventu, ut statim scabies febris locum occuparet. Dispositionem hancce pertinacem optime febre rursus excitata fugari posse p. iudicavit. Quo facto, deinde morbum, quem guaia-cinum haud male dixeris, solis purgantibus tractavit. Ita perfecta sanitas cute glabra comparuit.*
- p. 25. *Observatio IX. D. CORNELII PEREBOOM. Haemorrhoides vesicae periodicae.*
- p. 26. *Observatio X. D. CORNELII PEREBOOM. Deglutitio laesa.*
- p. 27. *Observatio XI. D. CORNELII PEREBOOM. Nova Geometrico-Catoptrica quaedam nec non Catoptrico-Geometrica dilucidans.*
- p. 32. *Observatio XII. D. CORNELII PEREBOOM. Speculum Geometricum explicans.*
- p. 34. *Observatio XIII. D. CORNELII PEREBOOM. Geometria catoptrica.*
- p. 39. *Observatio XIV. D. CORNELII PEREBOOM. Geometria optica.*

Obfer-

Observatio XV. D. CORNELII PEREBOOM. p. 40.
Novum organum Musicum.

Observatio XVI. D. PAULI IOANNIS FRIDERICI HELMERSHAUSEN. De singulari visus imbecillitate et tremore artuum ex atonia partium solidarum.

*Observatio XVII. D. GUILIELMI HENRICI SEBASTIANI BUCHOLTZ. Experimenta solutionem corporum gummosorum, gummi-resinosorum, resinarum ad materiam medicam pertinentium. Tentavit gummi ammoniacum (cum mucilagine e gummi arabico, cum melle puro, cum liquore magnesia vitriariorum *), vitello ovi, mucilagine e semine cydoniorum, cerevisia), galbanum mucilagine e gummi arabico, melle crudo, liquore magnesia vitriariorum, ovo sorbili, mucilagine seminis cydoniorum, melle, liquore magnesia vitriariorum, vitello ovi, syrupo dialthaeae Fernelii, oxymelite simplici), gummi laccae (cum cerevisia, mucilagine gummi arabici, oleo tartari per deliquium, spiritu salis ammoniaci vinoso, spiritu salis ammoniaci aquoso), myrrham (cum cerevisia, liquore nitri fixi, liquore magnesia vitriariorum, melle puro, syrupo dialthaeae Fernelii,*

A 4 muci-

- *) Recipias magnesia vitriariorum unc. iv., has mixtas tribus partibus sulphuris communis in vase bene clauso reverberio per quasdam horas committe: sic corpus habebis e rubro fuscum; cui refrigerato adfunde libras tres vulgaris aceti, et per octiduum digere, ita ut libra una humoris adfusi recedat. Sic obtinetur liquor, qui indolem vitrioli refert, pluri-
 maque resinosorum corporum, tritus in mortario vitreo auxilio, liquat. Nullum nostro obvenit solvens, quod maiorem praeter vini spiritum daret effectum, et multo minus, quam iste spiritus, corpori humano noceret.

mucilagine radice althaeae, mucilagine gummi arabici) gummi opopanax (cum melle, oxymelite simplici, syrupo dialthaeae Fernelii, cerevisia, liquore magnesia vitriariorum, mucilagine gummi arabici), sagapenum (cum liquore magnesia vitriariorum, aceto et mucilagine gummi arabici, oxymelite simplici et mucilagine radice althaeae, cerevisia), olibanum (cum melle, felle bovino).

- p. 64. *Observatio XVIII. D. CHRISTIANI RUDOLPHI HANNES. De gravi affectione hypochondriaca periculum vitae minitante, et falsa imaginatione polypi cordis.*
- p. 71. *Observatio XIX. D. CHRISTOPHORI THEOPHILI BÜTTNER. De exostosi maxillae superioris in latere sinistro feliciter exempta. Accedunt icones.*
- p. 73. *Observatio XX. D. CHRISTOPHORI THEOPHILI BÜTTNERI. Officulum albissimum, loco ovi, a gallina quadam quatuor horarum spatio summo cum labore exclusum. Habet pro ovo indurato et in osseam substantiam converso. Ortum eius explicare non audet.*
- p. 74. *Observatio XXI. Lic. IOANNIS FRIDERICI CONSRUCH. Ulcus cancrum cum carie ossis temporum herbae cicutae externo usu per sanatum.*
- p. 76. *Observatio XXII. Lic. IOANNIS FRIDERICI CONSRUCH. De febre intermittente tertiana soporosa cortice peruviano sublata.*
- p. 80. *Observatio XXIII. Lic. IOANNIS FRIDERICI CONSRUCH. De difficili deglutitione per plures quam quadraginta annos durante. Mali pervicacia cuncta medicamenta elusit.*
- p. 83. *Observatio XXIV. Lic. IOANNIS FRIDERICI CONSRUCH. De scirrhuso colli tumore, oesophagi functionem tollente. Letalis fuit morbus. Accedit cadaveris sectio.*

Obfer-

Observatio XXV. Lic. IOANNIS FRIDERICI P. 85.
 CONSBRUCH. *De incipiente amaurosi venerea, usu interno mercurii sublimati corrosivi in spiritu frumenti soluti, depulsa.*

Observatio XXVI. Lic. IOANNIS FRIDERICI P. 86.
 CONSBRUCH. *De gravi et periodico dolore in dentis evulsi alveolo, cortice peruviano discusso.* Exhibitus est pulvis ex corticis peruviani uncia integra et nitri depurati drachma una, cuius tres cultri cuspides omni trihorio in aqua sumtae sunt.

Observatio XXVII. Lic. IOANNIS FRIDERICI P. 87.
 CONSBRUCH. *De graviore artuum inferiorum spasmio, olei calidi diuturna perunctione soluto.*

Observatio XXVIII. Lic. IOANNIS FRIDERICI P. 88.
 CONSBRUCH. *De bona liquoris nitri fixi in hydropse ascite efficacia.* Variis remediis frustra tentatis, liquor nitri fixi cum decocto radicis lapathi acuti florumque genistae mane et vesperi est adhibitus, atque hoc dilutus semper iste debuit assumi. Prima liquoris dosi quindecim continuit guttas, et quaevis insequentium una gutta aucta fuit usque eo, dum quinquaginta guttae simul caperentur. His ita gestis, urinae abunde fluxerunt, et aquosus tumor subsedit, quin liquor, ulterius in novissima dosi sumtus, curam perfecit omnibus absolutam numeris.

Observatio XXIX. Lic. IOANNIS FRIDERICI P. 89.
 CONSBRUCH. *De musculorum in sinistro faciei latere paralyti, post plurimorum vermium excretionem evanescente.*

Observatio XXX. Lic. IOANNIS FRIDERICI P. 90.
 CONSBRUCH. *De gravissima pleuritide vera et vaporis cuiusdam medicati insigni in ea efficacia.* Herba salviae tecto in vase cum aqua leniter ebullit, posteaque haud parca aceti vini portio adfusa est. Calidos huius liquoris vapores aegrotans per impositum vasi infundibulum in se traxit.

- P. 96. *Observatio XXXI. D. IOACHIMI FRIDERICI HENCKEL. De sectione caesarea. Exemplum sistitur huius operationis chirurgicae, quod initio exitum faustum polliceretur, sed mox, ob causas adventitias, mortem induceret.*
- P. 105. *Observatio XXXII. D. CHRISTIANI RUDOLPHI HANNES. De calculo sub lingua extracto. Formam calculi icon exhibet. Credit H., glandulam maxillarem sinistram sedem huius calculi natalem fuisse.*
- P. 107. *Observatio XXXIII. D. CHRISTIANI RUDOLPHI HANNES. De mictu verminoso. Puellam hic morbus infestavit. Cum nonnisi post mictum vermes apparuerint, non ex vulva, sed ex renibus vel ex ipsa vesica urinaria prodierint necesse est. Vivebant in urina adhuc calida, moriebantur in frigida. Microscopio subiectos simillimos illis ascaridibus H. deprehendit, quos saepe ingenti caterva homines per alvum deponere solent. Medicamenta ordinavit, quae enecandis vermibus apta reperit ars medica. Horum is fuit effectus, ut aegrota paullatim a morbo suo convaluerit.*
- P. 111. *Observatio XXXIV. D. GEORGII FLORIANI HENRICI BRÜNING. Uteri hydrops graviditati iunctus.*
- P. 114. *Observatio XXXV. D. GEORGII FLORIANI HENRICI BRÜNING. Gravitas cum uteri hydrope et ascite iuncta.*
- P. 120. *Observatio XXXVI. M. BALTHASARIS SPRENGER. Ad medicinam electricam pertinens. Apoplexiam serosam secutae erant pedum imbecillitas visusque hebetudo. Mala haec sustulit, certe leniit electricitas. — Adduntur variae observationes electricitatem medicam spectantes.*
- P. 137. *Observatio XXXVII. Lic. IOANNIS FRIDERICI CONSRUCH. De amaurosi imperfecta dextri, et perfecta*

fecta sinistri oculi, utraque purpuram rubram insequente.

Observatio XXXVIII. D. MELCHIORIS ADAMI p. 143. WEIKARD. Virtus ferri emmenagoga fallax.

Observatio XXXIX. D. MELCHIORIS ADAMI p. 146. WEIKARD. De tumore strumoso post vomitorium imminuto.

Observatio XL. FRANCISCI ZANETTI. De morbo p. 146. schi usu interno contra tetanum et convulsiones.

Observatio XLI. D. FRANCISCI ZANETTI. De p. 149. remedio doloris ventriculi euporisto. Decoctum vainigliæ est, mane ieiune epotum.

Observatio XLII. D. FRANCISCI ZANETTI. Se. p. 150. cundinae ad mensem et ultra retentæ.

Observatio XLIII. D. FRANCISCI ZANETTI. p. 152. De panis secalini efficacia in contumaci alvi obstructione. Effectum hunc, quem in pluribus casibus Z. expertus est, pani fermentato tribuit.

Observatio XLIV. D. WILHELMI LUDOVICI p. 153. WILLII. De ascite in femina, quæ sedecim in annis paracentesin per XLVI. vices perpeffa est.

Observatio XLV. D. WILHELMI LUDOVICI p. 159. WILLII. De ascite in viro, qui sex in annis paracenthesin per XXVI. vices pertulit.

Observatio XLVI. D. WILHELMI LUDOVICI p. 166. WILLII. De singulari adfectu melancholico in femina moestitia suborto, et per quatuor annos cum dimidio durante, ac repentino terrore iterum sublato.

Observatio XLVII. D. IOACHIMI FRIDERICI p. 169. HENKEL. Foetus monstrosus, velamentis suis inclusus et velamentis alterius infantis recenter nati adhaerens.

Observatio XLVIII. D. IACOBI FRIDERICI p. 171. ISENFLAMM. Haemorrhoides vesicam urinariam perforantes.

Observatio XLIX. D. IACOBI FRIDERICI ISEN- p. 179. FLAMM. Parotis vehementer exulcerata salutaris.

Obfer-

- P. 182. *Observatio L. D. IODOCI EHRHART. De utero in partu rupto.*
- P. 190. *Observatio LI. IACOBI FRANCISCI DEMACHY. Circa praeparationem tartari stibiati. Liquori incrySTALLISABILI, qui post vulgarem tartari stibiati praeparationem remanet, n. novam insperfit cremoris tartari quantitatem, qui prompta solutione sui veram cum liquore emetico combinationem monstravit, novasque tartari stibiati cryсталlos prioribus omni ex parte similes refrigerando exhibuit. Tali methodo omnem liquorem incrySTALLISABILEM in cryсталlos n. transformavit, quarum non minor fuit, quam primarum, vis emetica.*
- P. 191. *Observatio LII. IACOBI FRANCISCI DEMACHY. De legitima syruporum ex aromaticis compositorum praeparatione.*
- P. 193. *Observatio LIII. IACOBI FRANCISCI DEMACHY. Circa syropos ex plantis aromatico-viscosis omni tempore varie praeparandos.*
- P. 195. *Observatio LIV. IACOBI FRANCISCI DEMACHY. De radicis bardanae vi non diuretica solum, sed et lithontriptica.*
- P. 186. *Observatio LV. IACOBI FRANCISCI DEMACHY. De oleorum ex animalibus rectificatorum colorationis vera causa. Lucida licet sint haec olea, arcteque obturatis ferventur lagenulis, hoc tamen mali ferius ocus advenit, ut vel minimo aëris concursu colore rubro inficiantur. Alkali volatili in animalium oleis contento colorationem hanc tribuere, pluribus abhinc annis n. non dubitavit, hoc fultus experimento. Si oleis vegetabilium, citri, iuniperi, terebinthinae, aut mineralium, ut succini rectificatissimo, spiritum volatilem ex sale ammoniaco et calce viva paratum digerendo misceas, eadem illis suboritur alteratio, videlicet fusce rubro colore tinguntur. Sed multo aliter cum animalium oleis rem sese habere,*

habere, serior ipsum docuit experientia. Oleum enim Dippelianum cum eodem spiritu alcalino non modo digestum, sed et libero aëri expositum per tres hebdomadas ab omni coloratione immune se praestitit: cum acidis vero digestum brevi coloratum d. reperit. Unde haec differentia oriatur, non audet definire.

Observatio LVI. D. GUILIELMI HENRICI SE- p. 197.
BASTIANI BUCHOLTZ. Hydrops cum gravissimis symptomatibus sanatus.

Observatio LVII. D. GUILIELMI HENRICI p. 201.
SEBASTIANI BUCHOLTZ. Hydrophobiae historia. Letalis fuit morbus.

Observatio LVIII. D. CHRISTIANI PHILIPPI p. 206.
HERWIGII. Foetus humani bicipitis et bicorporei anatomie. Icon accedit monstrum sistens.

Observatio LIX. D. GEORGII FLORENTII p. 209.
HENRICI BRÜNING. Historia hydropis saccati lethalis.

Observatio LX. D. IOANNIS AUGUSTINI PHILIPPI p. 219.
GESNERI. De febre acuta nervosa Nordlingae per semestre hybernium ann. 1771 — 72. epidemica.

Observatio LXI. D. CHRISTOPHORI GOTT- p. 239.
LIEB BONZ. Tumor pharyngis imaginarius. — Accedit Continuatio observationis undecimae praecedentis p. 240. Tomi quarti novorum horum actorum.

Observatio LXII. D. HENRICI FRIDERICI DE- p. 241.
LII. Terroris bovis fordae in foetum effectus. Historia ad imaginationis maternae in foetum vim adstruendam comparata.

Observatio LXIII. D. CHRISTIANI RUDOLPHI p. 244.
HANNES. De moschi virtute antepileptica in proprio filiolo observata.

Observatio LXIV. D. LUDOVICI FRIDERICI p. 247.
EUSEBII RUMPEL. De glandulae thyreoideae affectu scrophuloso cum anevrysmate spurio.

Obser.

- p. 250. *Observatio LXV. D. GEORGII FLORENTII HENRICI BRÜNING. Circa ileum morbum, eiusque a natura susceptam curationem.*
- p. 276. *Observatio LXVI. D. IOANNIS CASPARI DE RUEFF. De calculo felleo, singularis magnitudinis ac ponderis, per alvum excluso.*
- p. 280. *Observatio LXVII. D. IOANNIS CASPARI DE RUEFF. De morsu canis rabidi, feliciter in aliquibus curato, lethali, ob negligentiam chirurgi, in alio.*
- p. 282. *Observatio LXVIII. IO. CHRISTIANI ANTONII THEDEN. De urinae suppressione cum inflammatione et sphacelo in perinaeo, pene et scroto, ex repulsa capitis tineae, singulari operatione chirurgica feliciter sublata.*
- p. 287. *Observatio LXIX. IO. CHRISTIANI ANTONII THEDEN. De hydropse ovarii, et methodo eum penitus tollendi. Excisionem ovarii commendat.*
- p. 291. *Observatio LXX. D. GERVAIS. De felici extractione calculi octo semunciarum pondere, et patiente in integrum restituto.*
- p. 301. *Observatio LXXI. Lic. IOANNIS FRIDERICI CONSRUCH. De asthmate convulsivo, variis symptomatibus et inprimis oesophagi spasmu slipato, ac de insigni cuiusdam vaporis medicati adversus hanc gulae afflictionem efficacia.*
- p. 307. *Observatio LXXII. D. CHRISTIANI RUDOLPHI HANNES. De infitione variolarum in urbe patria Vesaliensi tentata, exposita per epistolam ad praesidem academiae D. FERD. IACOBUM BAIERUM.*
- p. 329. *Observatio LXXIII. D. GEORGII FRIDERICI KORDENBUSCHII. Deliquii solis partialis, d. 25. Octobris anni 1772. celebrati, Norimbergae habita.*
- p. 332. *Observatio LXXIV. D. HENRICI FRIDERICI DELII. Nonnulla de productione et mutatione coloris caerulei.*

Observatio LXXV. D. HENRICI FRIDERICI p. 336.
DELI. Trepanatio in puero quatuordecenni feliciter
peracta.

Observatio LXXVI. ANTONII ALEXII CA-P. 339.
DET. Analyfis chemica exuviarum hominis e sepul-
chro erutarum.

In appendice huius tomi continentur:

I. *Morbona in duas partes divisa, seu enumeratio p. I.*
morborum spontaneorum, quos quinquaginta annorum
intervallo sustinuit IO. IACOBUS RITTER, Helvetico-
Bernas.

II. *Descriptio mineralium praecipuorum, quae in p. 73.*
regione urbis Hennebergicae, Suhlae, reperiuntur, et no-
tatu digna habentur; tradita a IOANNE FRIDERICO
GLASER, medicinae Doctore et physico ordinario Suh-
lano, academiae caesareae naturae curiosorum collega
Moschione III. societatis electoralis oeconomicae Lipsien-
sis membro honorario. In sectione prima agitur de
aquis mineralibus Bennshusianis noviter inventis.
Secundum GLASERI analyfin constant hae aquae mi-
nerales ex aqua simplici, spiritu vitriolico volatili
acidulo, terra ochracea martiali seu ferrum in se con-
tinente, tantillo salis alcalini fixi, et multo salis al-
calini volatilis. In plerisque hominibus alvum leni-
ter laxant, in aliis urinam cient, et in quibusdam
fudorem eliciunt. — In sectione altera exponitur
de falsulis Suhlanis. — In sectione tertia de fonti-
bus Suhlanis aquae purae. — In sectione quarta de
mineris aliisque mineralibus, quae in tellure regio-
nis Suhlae reperiuntur. Class. I. Terrae. Class. II.
Lapides. Class. III. Petrificata. Class. IV. Minerae.

III. *Dissertatio de dracunculo sive vena Medinensi, p. 103.*
auctore DAVIDE HENRICO GALLANDAT, anatomiae,
chirurgiae et artis obstetricae demonstratore, societatis
scientiarum Flissingensis membri et thesaurarii.

IV. *Syn-*

- P. 117. IV. *Synopseos methodicae stirpium agri Isenacensis in Nov. Actor. Nat. Curiosor. Tom. III. et IV. appendice exhibitae emendationes et supplementa. Auctore IOANNE FRIDERICO CAROLO GRIMM, M. D. ser. ducis regn. Saxo-Gothani consiliario et archiatro, medico fontis soterii Ronneburgensis et socio academiae naturae curiosorum.*
- P. 161. V. *Descriptio plantarum quarundam partim minus cognitarum Astrachanensium et Persiae provinciarum Caspio mari adiacentium, iuxta methodum sexualem excellentissimi domini archiatri CAROLI DE LINNE. Accedit plantarum catalogus istarum regionum cum variis observationibus IO. IAC. LERCHE.*
- P. 207. VI. *Memoria viri excellentissimi et experientissimi MAURITII ANTONII CAPPELERI, philosophiae et medicinae doctoris, inclutae reipublicae Lucernensis centumviri et poliatri, academiae caesareae Leopoldino-Carolinae naturae curiosorum, societatum regiae anglicanae scientiarum et physicae Tigurinae collegae honorarii. Ex memorabilibus actis Tigurinorum.*
- P. 217. VII. *Memoria viri excellentissimi et experientissimi domini IOANN. WOLFG. FRID. BOENNECKEN, serenissimi principis de Loewenstein-Wertheim archiatri et consilarii aulici et regiminis actualis reverendissimi principis episcopi Bambergensis et Wirceburgensis consilarii aulici designati, inclutae ac liberae reipublicae Suevofurtensis senatoris et scabini senioris eiusdemque physici ordinarii, academiae imperialis naturae curiosorum collegae BASSUS II. dicti.*

To. VI. Transimus ad tomi sexti contenta.

Praefationem sequuntur 1) continuatio catalogi collegarum academiae caesareae Leopoldino-Carolinae naturae curiosorum ab anno 1773 usque ad annum 1778 in eandem receptorum; 2) catalogus collegarum huius academiae haecenus, quoad quidem
actorum

aſtorum editoribus conſtat, demortuorum; 3) catalogus alphabeticus virorum, qui pro ſexto hoc tomo obſervationes phyſico-medicas communicarunt.

Obſervatio I. D. IOSEPHI BENVENUTI. De p. 1. Lucenſium Thermarum atmofphaera.

Obſervatio II. Lic. IOANNIS FRIDERICI CONS-p. 9. BRUCH. De ſucco quodam inteſtini ilei inconfueto.

Obſervatio III. D. HENRICI FRIDERICI DELII. p. 10. De diverticulo ilei, et ventriculo biloculari.

Obſervatio IV. D. MELCHIORIS ADAMI WEI-p. 12. KARD. De damnis purgantium in nervis mobilibus, ubi natura acre foras pellere conata fuit, ſive de morbi nervorum ſpecie.

Obſervatio V. D. IOANNIS CASPARI DE RU p. 20. EFF. De taenia ſeu verme lato. Arcani Herrenſchwandiani natura deſcribitur.

Obſervatio VI. D. IOANNIS CASPARI DE RU p. 23. EFF. De uſu inſigni corticis peruviani in omnibus affectionibus, qui per intervalla et periodice redire conſueverunt.

Obſervatio VII. D. CHRISTOPHORI THEOPHI-p. 27. LI BÜTTNERI. De exoſtoſi maxillae inferioris per ſectionem feliciter abiata. Icones accedunt.

Obſervatio VIII. D. FRANCISCI ZANETTI. p. 33. De Rhachitide.

Obſervatio IX. D. FRANCISCI ZANETTI. De p. 35. ſcrophularum medela. Scrophularum non ulceratarum uſu horum remediorum cum moderata viſtus ratione raro ZANETTO deſuit curatio. R. Sapon. Venet. Extr. cicutae aa ʒij. Milleped. ppt. Mercur. dulc. aa ʒſſ. G. ammon. ʒiſſ. M. c. f. q. ol. amygd. dulc. f. pilulae num. CC. Dentur puero decenni duae, adoleſcentulo tres alternis diebus mane ieiune, vel etiam quatuor. Die vacuo a pilulis ſumendum eſt decoctum ex rad. ſarſap., chin., bard., ligno lentifci etc. — In ſcrophulis apertis, poſt corporis purgationem cum
Suppl. I. Dec. IV. B electuar.

electuar. lenitiv. et diacatholico, quae etiam repetatur omnibus decem diebus, efficacissimum est hoc linimentum quotidie renovandum, donec detergatur ulcus et perfecte cicatrifetur. R. fell. bovin. num. IV. vel VI., ol. fl. ligustri per infusionem q. s. arsen. alb. pulver. 3j. Exponentur in vitro clauso calori solis vel camini ad tempus, hac tamen cautela, ut materia aliquoties cum aliquo ligno ad modum spatulae dimoveatur. Praeparatum sic linimentum ad opus extendatur supra linteum carptum, ut ulceri applicetur, post viginti quatuor horarum spatium renovetur medicatio, abluta prius parte aceto vini fortissimo. Hoc linimentum applicari etiam potest strumis non apertis pro earum maturatione, sed hoc exigit longum tempus.

p. 36. *Observatio X.* D. HANNIBALIS MARIOTTI. *Inopinata mors ab arteriae phrenicae ruptura diuturnum vomitum consecuta.*

p. 48. *Observatio XI.* D. OTTONIS FRIDERICI MULLE-RI. *Molluscorum marinorum Norvegiae Decas I.* Describuntur *Doris clavigera*, *D. fasciculata*, *D. quadrilineata*, *D. tuberculata*, *Ascidia intestinalis*, *A. gelatina*, *A. mam-milla*, *Aetinia virginea*, *A. trunca*, *A. squamata*.

p. 55. *Observatio XII.* Lic. IOANNIS FRIDERICI CONSRUCH. *De foemina quadam ex febre putrida petechiali laborante, atque in ea singulari sensu frigoris in ventriculo et intestinis afflicta.*

p. 62. *Observatio XIII.* CHRISTOPHORI FRIDERICI SIGEL. *De amaurosi perfecta utriusque oculi electricitate discussa.*

p. 66. *Observatio XIV.* CHRISTOPHORI FRIDERIDI SIGEL. *Historiam fistens lapidis cuiusdam singularis calcarii, haud procul a pago Enzweyningen in Ducatu Wurtembergiae reperti.*

p. 74. *Observatio XV.* PASCHALIS ADINOLFI. *De hepatis abscessu per urinam excreto.*

Obfer-

Observatio XVI. IOANNIS LEBRECHT SCHMUCKERI. De hepatis abscessu sanato. Facta est incisio. p. 75.

Observatio XVII. D. ALOYSII BERTINI. De mirabili liquoris van Swieten in lue aphrodisiaca curanda virtute. p. 83.

Observatio XVIII. D. ANTONII MATANII. De tumoribus scrophularibus internis. p. 85.

Observatio XIX. D. IOANNIS GOTTLIEB GLADITSCHII. Meditationes de quibusdam differentiis sexus, cum in animalibus, tum in vegetabilibus, et de variis admodum notabilibus, quae in posterioribus vario tempore contingunt, mutationibus sexum spectantibus. p. 90.

Observatio XX. IOANNIS CHRISTIANI ANTONII THEDEN. De hymene coalito et plenario defectu uteri. p. 105.

Observatio XXI. IOANNIS CHRISTIANI ANTONII THEDEN. De superfoetatione. Exemplum superfoetationis p. 109.

Observatio XXII. IOANNIS CHRISTIANI ANTONII THEDEN. De hydrophobia cum morte terminata, absque morfu rabidi animalis orta. p. 110.

Observatio XXIII. a SELLIEN COTHENIO exhibit. De vehementi laesione calvariae a praecipitatione ex equo quinque vicibus trepano subiecta. Delineatio cranii laesi tabula aenea sistitur. p. 113.

Observatio XXIV. D. FRANCISCI ZANETTI. De morbo vulgo pelagra. p. 118.

Observatio XXV. D. CHRISTIANI RUDOLPHI HANNES. De spasmo vesicae lethali ex scabie retro pulsa. p. 125.

Observatio XXVI. CHRISTOPHORI FRIDERICI SIGEL. Sistens recensitionem binorum casuum tragicorum, qui ex usu radicis cuiusdam venenatae, falso pro radice Hellebori nigri venditatae, orti sunt. Accedunt notae radicum Hellebori nigri veri et supposititiarum. p. 129.

In scholio adiecto DELIUS monet, hoc venenum fuisse nihil aliud, quam radicem aconiti napelli LINN.

- p. 151. *Observatio XXVII. D. PAULI IOANNIS FRIDERICI HELMERSHAUSEN. De hepate novem librarum cum pancreate dislocato.*
- p. 155. *Observatio XXVIII. Lic. IOANNIS FRIDERICI CONSRUCH. Sistens cataplasmatibus e radicibus ducei sativi effectus insignes in ulcere faciei cancroso, at exiguos in cancro mammae exulcerato.*
- p. 160. *Observatio XXX. Lic. IOANNIS FRIDERICI CONSRUCH. De gravissima passione iliaca, abscessu in inguine dextro soluta.*
- p. 165. *Observatio XXXI. Lic. IOANNIS FRIDERICI CONSRUCH. De membranosis concrementis, cum purulentis sputis eiectis.*
- p. 170. *Observatio XXXII. D. IOANNIS IACOBI REICHARD. Sistens animadversiones quasdam botanicas. Agitur de corno sanguinea, sagina procumbente, lysimachia nemorum, heracleo sphondilio, caro carvi, tulipa sylvestri, chryso splenio alternifolio, chryso splenio oppositifolio, stellaria nemorum, cerastio aquatico, agrimonia eupatoria, pruno spinosa, sorbo aucuparia, nigella arvensi, crataego oxiacantha, zinnia pauciflora et multiflora, hura crepitante, lantanae specie nova, tucerio chamaepityde, hyperico kalmiano.*
- p. 175. *Observatio XXXIII. D. MELCHIORIS ADAMI WEIKARD. De morbo nervoso-putrido.*
- p. 184. *Observatio XXXIV. D. GUILIELMI BERNHARDI TROMMSDORF. De vomica rupta et sanata.*
- p. 186. *Observatio XXXV. IOANNIS BAPTISTAE LUDOVICI DE ROME DE LISLE. De antiquorum alabastrite et variis quibusdam lapidibus, quos recentiores alabastris nomine appellaverunt, disquisitiones historico-physico-criticae.*

Obfer-

Observatio XXXVI. BALTHASARIS GEORGII P. 199.
SAGE. De variis res metallicas ad calcis flatum redi-
gendi modis, de ipsorummet vitrorum coloribus, ac de
illis, qui a metallicis calcibus in diaphanum vitrum al-
bum introducendi sunt. Colores hac tabula conti-
nentur.

Colores calcium metallicarum.	Colores vitro rum metallico- rum.	Colores metalli- licis calcibus in vitrum album inerti.
Calx arsenici alba	citreus	
stibii cinerea	hyacintheus	
bismuthi ci- nerea	rubescens	rufescens
zinci cinerea	- - - -	viridescens
cobalti rube- scens	{ cyaneus in ni- grum colorem vergens	cyaneus
mercurii ru- bra		
stanni alba	- - - -	smaltum album
cupri nigre- scens	rubescens	viridis
ferri rube- scens	niger	ruber
plumbi cine- rea	albidus foliaceus	flavus ut topaz.
argenti cine- nea	flavesens	e flavo cinere- scens
auri purpu- rea	- - - -	purpureus
platinae cine- rea	- - - -	viridescens.

Observatio XXXVII. D. CHRISTOPHORI GOTT- P. 205.
LIEB BONZ. De ictero recens natorum.

- p. 207. *Observatio XXXVIII. GUILIELMI GODOFREDI PLOUCQUET. Suppositorium et clysmata ore reddita.* Variis frustra tentatis, malum tandem cessit, cum nix recens linteo involuta universo abdomini imponeretur, ea lege, ut, simulac nix a calore corporis liqueceret, recens iterum nix imponeretur, idque per quatuor horas strenue continuaretur.
- p. 212. *Observatio XXXIX. D. GUILIELMI GODOFREDI PLOUCQUET. Ventriculus cordis sinister ruptus absque causa manifesta.*
- p. 214. *Observatio XL. D. HENRICI FRIDERICI DELII. Cereus, gelu, igne, ferro, martyr, superstes.* Agitur de cereo s. cacto erecto maximo Surinamensi octangulati. Gelu, ignem ferrumque sic tulit, ut non laederetur ipsius vita.
- p. 219. *Observatio XLI. D. HENRICI FRIDERICI DELII. Forficula, noctambulo, devastator.* Petroselinum noctu devastator.
- p. 221. *Observatio XLII. D. HENRICI FRIDERICI DELII. Emphraxis intestini recti, praecipue a cortice peruviano.*
- p. 223. *Observatio XLIII. D. CAROLI CASPARI SIEBOLDI. De singulari et curatu perdifficili labio leporino.* Monstruosam oris conformationem tabula aenea sistit.
- p. 229. *Observatio XLIV. D. CAROLI CASPARI SIEBOLDI. De felici penis carcinomatosi amputatione.* Obiter de pene cornuto; quam excrescentiam a glandulis sebaceis coronae glandis S. repetit. Cum iconn.
- p. 235. *Observatio XLV. D. FERDINANDI IACOBI BAIERI. Modus arcendi foetorem in cancro mammarum exulcerato.* Quando in ulcus corrosivum ac faniosum cancer degeneravit, ad sorditiem mundificandam optime profuit ab initio per aliquot dies unguentum digestivum: R. Terebinth. Venet. c. aqua plan.

plantag. lot. ʒj. G. elemi, ol. ovor. hyoscyami expr. aa ʒij. Croci austr. gr. iij. vitell. ovor. q. s. ad subigendam terebinthinam. M. Ad hyperfarcosin coërcendam margini inspergebatur pulvis e rad. aristoloch. rotund. verae hb. sabin. Lap. calam. ppt. aa ʒiv. Sacch. saturni ʒj. In peripheria defensionem adimplevit emplastrum de sperm. ceti et de hyoscyamo partibus aequalibus concinnatum, vel etiam sparadrapum eiusdem virtutis cum aethiope minerali sociatum. Omnem vero graveolentiam abstulit cum insigni suppurationis moderamine mixtura balsamica. R. Spir. matrical ʒij. Ess. myrrhae s. alcali par. ʒiss. bals. peruv. nigr. ʒj ol. terebinth. ʒss. M. cum linteo carpto applicanda. Porro eandem praestitit energiam epithema: R. Spir. vini rectif. ʒiv. extr. tabaci, tormentillae, plantag. pulv. myrrh. rub elect. aa ʒij. Stent in digestionem ad iustam solutionem. Optime quoque profuit succus tabaci rec. expressus cum oleo myrrhae p. d. et Essentia succini ad cohibendam putredinem. Tandem sacculi e speciebus paregoricis et resolventibus parati in subsidium vocati sunt, et sic continuato usu res aegrarum non solum tranquillae, sed etiam omnibus exhalationibus foedilis vacuae permanserunt.

Observatio XLVI. D. FERDINANDI IACOBI p. 236.

BAIERI. *Oris tortura (spasmus cynicus) curata.* Primum venae sectio instituta est, adhibitis simul remediis nervinis et antispasmodicis. Post aliquot dies purgatio facta est cum pilulis de succino et mercurio dulci, deinde maxime proficuas expertus est n. species pro vino medicato e rad. imperator. angelicae, irid. flor. L. saffrafras, fol. et flor. paralyf. roris marini, salv. baccis iuniperi, sem. foenic. dulc. cubebar. cardamomi. Longe optime fuerunt evacuantia particularia, masticatoria, errhina et ptarmica ipsa. Pro

ptarmico usu praescribatur pulvis rad. irid. flor mechoacannae albae, fl. benzoës, sacch. alb. ol. maioranae, nigellae destill. acuat. Pro apophlegmatismo cubebae, piper longum, cortex Winteranus, sem. angelicae, sinapi, nasturcii c. sacch. alb. et mucilag. G. tragac. in forma trochiscorum exhibebatur.

- p. 238. *Observatio XLVII. D. GUILIELMI HENRICI SEBASTIANI BUCHOLZ. De naphtha aceti. Ad acidum acetosum fortissimum naphthaeque acetosae gignendae idoneum parandum sodam acetatam oleo vitrioli decomposuit. Sic aetherem aceti bonitatis laudabilis nactus est.*
- p. 244. *Observatio XLVIII. FUCHSII. Sontici cuiusdam vulneris transversalis in larynge, feliciter ad sanitatem perducti.*
- p. 249. *Observatio XLIX. D. IOANNIS CASPARI DE RUEFF. De calculis vesicae praegrandibus per urethram excretis.*
- p. 251. *Observatio L. D. CHRISTIANI LUDOVICI WIL- LICH. De lacrymandi pronitate nimia.*
- p. 253. *Observatio LI. D. CHRISTIANI LUDOVICI WIL- LICH. De graviditate cum continuo catamenio- rum defectu, eorumque praeternaturali post partum excretionem. Ex alveolo dentis carioli evulsi proflu- xerunt.*
- p. 254. *Observatio LII. D. CHRISTIANI LUDOVICI WIL- LICH. De usu acidularum noxio in vitiis renum et vesicae.*
- p. 258. *Observatio LIII. D. FERDINANDI IACOBI BAI- ERI. Ulcus linguae phagedaenicum sanatum. Ab aph- this linguae scorbuticis malum ortum erat. Variis fru- stra tentatis, B. auctor fuit, ut ulcus quovis modo mun- dificaretur, fibrae et glandulae per adstringentia sa- lutaria roborarentur, et acor salivae septicus emen- daretur. Apprime profuit mixtura ope penicilli vel subtili linteo applicata: R. spirit. theriacal. cam- phor.*

phor. ʒj. spermat. ceti ʒij. M. et solv. in vitro obturato leni calore, dein admisce Ess. myrrhae s. alcali parat. ʒij. Alternis vicibus diaclysmata saepius in ore tenendum: R. rad. symphyti maior. ʒj. fol. plantag. quercus, scordii, fl. ligustri, rosar. rub. balauſtior. cort. granat. aa ʒij. incis. coq. in aqua chalybeat. lbjss. ad remanent. lbj. colat. adde syr. e rosis siccis ʒj. mellis rosat. tinct. laccae Myns. aa ʒss. Pro usu interno ordinavit elix. balsam. Hoffm. Halens. ʒiij. liq. sal. volat. oleos. ʒiβ mane cum iusculo medicato sumendum, XLV. gutt pro dosi, a meridie saccharum lactis in decocto coff. largiter sorbillandum. Continuatis per octo dies medicamentis aeger sanatus est.

Observatio LIV. D. FERDINANDI IACOBI P. 259.
BAIERI. *Urethrae exulceratio ab acrimonia feri urinarii curata.*

Observatio LV. D. CHRISTIANI RUDOLPHI P. 261.
HANNES. *De aponia aliisque incommodis vermium eiectione sanatis.*

Observatio LVI. D. FRANCISCI ZANETTI. P. 263.
De hepatitide funesta ab ulcere exsiccato.

Observatio LVII. FUCHSII. Autochir e suspen. P. 264.
dio ad vitam revocatus.

Observatio LVIII. FUCHSII. Anatome laqueo P. 267.
voluntarie suffocati.

Observatio LIX. D. DAVIDIS HENRICI GAL. P. 273.
LANDAT. *Exhibens casum foeminae gravidae, cuius uterus et placenta tempore partus acutis petrefactis punctis obfessa inventa sunt.*

Observatio LX. D. EBERHARDI GMELIN. Si. P. 277.
stans historiam mortis subitaneae mulieris gravidae cum subiunctis animadversionibus. In cadavere repertum est iecur praemagnum; subdorum insolitique ponderis. Ab huius in pectoris cavitatem pressione mors repetenda est.

- P. 290. *Observatio LXI. D. IOANNIS ERNESTI NEUBAUER. De vasorum felleorum varia conformatione.*
- P. 293. *Observatio LXII. D. IOANNI ERNESTI NEUBAUER. De processuum cerebri mammillarium cum naribus connexione.*
- P. 294. *Observatio LXIII. D. BALTHASARIS HACQUET. De avulso ex articulatione scapulae brachio in praeternaturali partu.*
- P. 302. *Observatio LXIV. D. BALTHASARIS HACQUET. De lacte contagioso et lethifero nutricis morbo venereo affectae per anatomen instituta.*
- P. 322. *Observatio LXV. D. CHRISTOPHORI GOTTLIEB BONZ. De causis quibusdam morborum, mortisque non ita praevisis sectione in tribus cadaveribus detectis.*
- P. 324. *Observatio LXVI. D. LAURENTII MONTIN. De lepidio bidentato. Novae huius speciei differentia specifica est haec. Lepidium bidentatum foliis subtetrandriis, foliis caulinis lanceolatis, ad apicem utrinque dentatis, filiculis dispermis. Habitat in maritimis insularum maris pacifici. Usus: ut antiscorbuticum loco acetariorum a SPARMANNO et FORSTERIS et nautis Anglis comedebatur. — Accedunt icones.*
- P. 327 *Observatio LXVII. PETRI OSBECK. De larva et phalaena boleti. Larva alba laevis, capite et punctis plurimis nigris. Quatuor puncta dorfi nigra uniuscuiusque articuli, fere in quadratum posita, et tria puncta nigra laterum ad pedes, in unoquoque articulo, in triangulum posita; primo et secundo articulo ad caput, ut et proximo caudae exceptis, quorum puncta lineas transversales formant. Caput et pars articuli proximi nigra. Pedum primorum tria paria fusca; posteriorum quatuor paria alba breviora. Habitat in boleto fagi, edit corticem lignumque fagi, arbore adhuc viva; hieme, vere et fere per totum*

tum annum has larvas O. observavit. Exit autumnop
per boletum, in quo pupam formavit tempore ver-
no, mense Maii. — Phalaena *Boleti* (Tinea) fu-
sca, linea communi dorsali lata subbidentata fascia-
que postica albida, pedibus posticis lanatis. Magni-
tudo phryganeae grandis. Corpus albidum longitu-
dine fere dimidii alae. Caput albidum fusco conta-
minatum. Antennae filiformes fuscae, albo varie-
gatae, longitudine dimidii corporis. Oculi nigri.
Palparum interior articulus barbatus, exterior laevis
tenuis acutus. Thorax colore capitis. Pedes albi,
anteriores laeves, posteriores lanati, spinosi. Alae
glabrae deflexae, corpore multo longiores. Prima-
riae supra fuscae albo contaminatae linea lata com-
muni alarum dorsali fasciaque ad apicem alae albida
fusco irrorata. Maculae fuscae apicis alae septem.
Subtus subfuscae. Inferiores fusco albidae.

Observatio LXVIII. D. CAROLI PETRI THUNBERG. p. 328.
Sistens Crassulae generis XXVIII. novas spe-
cies in capite bonae spei detectas et descriptas. Sunt C.
cordata, spatulata, tecta, hemisphaerica, mon-
tana, barbata, cotyledonis, tomentosa, cephalopho-
ra, spicata, deltoidea, corallina, vestita, column-
aris, pyramidalis, alpestris, turrita, rupestris, argen-
tea, retroflexa, perforata, thyrsiflora, capitella, cre-
nulata, pubescens, mollis, ramosa, adscendens.

Observatio LXIX. D. GEORGII FLORENTII BRÜNING. p. 342.
Circa usum camphorae externum in va-
riolis.

Observatio LXX. D. CHRISTIANI RUDOLPHI HANNES. p. 364.
De viâto moschi virtute spasmo abdo-
minali.

Observatio LXXI. CAROLI GOTTLIEB STEINDING. p. 367.
De ebore fossili spirensi. Cum icon.

Appendix complectitur haec:

I. Mor-

- P. I. I. *Morbona seu enumeratio morborum spontaneorum, quos quinquaginta annorum intervallo perpeffus est D. IO. IACOBUS RITTER, Helvetio Bernas. Pars*
- P. 126. *altera.* Ad finem panaceae mercurialis formulam in aliquot morbonae locis promiffam R. tradit. Ea vero huc redit. Recipe mercurii sublimati et vivi ana unciam unam. Tere invicem in mortario vitreo, aut lapideo, ad confumptionem mercurii vivi usque. Massae adfunde aceti vini stillatitii uncias quatuor agitatae. Singulis binis horis move spatula lignea per quadrantem horae. Repetatur per tres aut quatuor aut ultra dies, donec pulvis superne albefcat. Acetum decanta, serva. Pulveri adde spiritus vini rectificati uncias quatuor, agita priori modo, donec pulvis sedatus ad dimidium albicans adpareat, quod tri-duo circiter obtinetur. Spiritum decanta, serva seorsim. Aquam fontanam frigidam ad eminentiam duorum digitorum superfunde; ter de die, scil. mane, meridie et vesperi, move cum ligno quavis vice horae quadrantem, pulverem supernatantem degusta, dulcem, seu potius insipidum, albidum, (quo albidior, eo edulcorator) tolle, charta sicca bibula tecta. Aqua fontana quotidie et tam diu renovanda, priori servata, donec pulvis omni acredine orbatus; collige aquas repetito decantatas. Residuum pulveris grisei repetita operatione, videlicet adfusione successiva aceti vini, spiritus vini rectificati, aquae fontanae datis dosibus agitando ad albedinem, edulcorationem praedicto modo perducitur. Serva pulverem phiala epistomio vitreo instructa. Sic parata est Panacea mercurialis. — Usus: in gonorrhoeis virulentis, ubi sola iniectione res perficitur; contra scabiem quamcunque, ubi membra scabiosa illinuntur; contra pustulas faciei, frontis quascunque, pustulas illinendo.

II. *Demonstratio anatomica foetus bicipitis et bi-* P. 129.
corporei, quam adornavit D. CHRISTOPHORUS AN-
DREAS DE MELLE, nosocomii Petropolitani pedestris
et maritimi medicus, chirurgiae et anatomiae demonstra-
tor, acad. i. n. c. collega, DIOCLES CARISTIUS III.
dictus, et acad. Suec. Holm. scientiarum sodalis. Cum
figg.

III. *Observatio anatomico-physiologica de foetu bi-* P. 159.
capite ad anteriora connato. Auctore D. GEORGIO
CHRISTIANO ARNOLD, medicinae et artis obstetriciae
practico Lesnae in Polonia maiore, academiae impe-
rialis naturae curiosorum collega NILEO III.

IV. *Historia venenorum vegetabilium Sueviae in-* P. 201.
digenorum, studio D. IOANNIS FRIDERICI GMELIN,
in universitate Georgia Augusta Goettingensi profes-
oris philosophiae ordinarii et medicinae extraordinarii,
academiae imperialis naturae curiosorum collegae et so-
cietatis Tigurinae sodalis. I. Gramina. Lolium te-
mulentum. II. Plantae luridae. Datura stramonium.
Datura tatuta. Hyoscyamus niger. Atropa Belladon-
na. Solanum dulcamara. Solanum nigrum vulgatum.
Bryonia alba. III. Plantae umbelliferae. Conium ma-
culatum. Sium latifolium. Cicuta virosa. Aethusa
Cynapium. Chaerophyllum sylvestre. Chaerophyl-
lum temulum. IV. Lilia. Colchicum autumnale.
Veratrum album. V. Polyandrus. Aëtaea spicata.
Aconitum lycoctonum. Aconitum Napellus. Ane-
mone pulsatilla. Anemone nemorosa. Anemone ra-
nunculoides. Clematis vitalba. Clematis flammula.
V. Ranunculus. Ranunculus flammula. Ranunculus lin-
gua. Ranunculus ficaria. Ranunculus sceleratus. Ranun-
culus bulbosus. Ranunculus acris. Ranunculus ar-
vensis. Ranunculus aconitifolius. Ranunculus aquati-
lis. Helleborus foetidus. Caltha palustris. VI. Rin-
gentes. Pedicularis palustris. Digitalis purpurea.
VII. Tithymali. Euphorbia chamaesyce. Euphorbia
peplus.

peplus. Euphorbia exigua acuta. Tithymalus paralias. Euphorbia helioscopia. Euphorbia verrucosa. Euphorbia platyphyllos. Euphorbia esula. Euphorbia cyparissias. Euphorbia amygdaloides. Euphorbia sylphatica. VIII. *Incompletae*. Chenopodium hybridum. Daphne mezereum. Polygonum hydropiper. Asarum Europaeum. Arum maculatum. Mercurialis perennis. IX. *Fungi*. Agaricus muscarius.

P. 329. V. *Diatrise chemica vitriariorum magnesiæ eiusque partem terream alcalinam considerans*. A CAROLO GODOFREDO HAGEN, *medicinæ doctore et pharmacopoeo regio aulico, in universitate Regiomontana professore chemiæ designato, academiae imperialis naturæ curiosorum collega*. E suis tentaminibus hic expositis H. concludit, magnesiæ vitriariorum præcipue ex terra alcalina calcareæ proxime accedente, ex terra muriatica et marte constare. Lenis forsitan magnesiæ inest etiam wismuti quantitas. Diversa phaenomena HAGENIO etiam coniecturam insinuarunt, hanc mineram et cobaltum in mixtione sua fortassis tenere, licet omni adhibita opera nullum atramentum sympatheticum nancisci potuerit. Zinci nulla vestigia reperit. Respectu quantitatis partium constitutarum calculum suum sententiæ WALLERII adiicit, cui centum libris magnesiæ decem ferri (ipse quidem metalli potius diceret) adiudicat, reliquum vero meram terram esse alcalinam credit.

P. 397. VI. *Experimenta et observationes septicorum et antisepticorum indolem illustrantia, auctore* EBERHARDO GMELIN, *M. D. praefecturae Wirtembergicae Freudenstadianae medico ordinario, academiae imperialis naturæ curiosorum collega et instituti mor. et litt. elegant., quod Erlangae floret, socio honorario*.

VII. *Disquisitio chemica de silice, academiae caesareae naturæ curiosorum actis destinata a* IOANNE

CHRI.

CHRISTIANO WIEGLEB, *pharmacopoeo Longosalis-
senfi, acad. elect. Moguntinae scientiar. utilium sodali.*
Confutatur BAUMEL et POERNERI hypothesis, ter-
ram aluminarem terram esse veram siliceam. Per
sua sibi experimenta WIEGLEBIUS persuasit, silicem
mixtum esse corpus, cuius partem maiorem consti-
tutivam efficit terra silicea specifica, a natura cum
portione terrae aluminis et calcareae, tanquam par-
tibus constitutivis, coniuncta; quam proportionem
experientia duce sequenti modo determinat. Un-
ciae duae silicis constant e 12 drachmis et 50 granis
genuinae terrae siliceae, atque 2 drachmis 56 granis
terrae solubilis, compositae duabus partibus alumi-
naris, et parte una calcareae. Aut numero rotun-
do e 13 drachmis terrae insolubilis proprie siliceae,
2 drachmis terrae aluminaris et 1 drachma terrae
calcareae.

VIII. *Memoria viri perillustis, magnifici et ex-* p. 409.
cellentissimi, IOANNIS BAPTISTAE MORGAGNI, phi-
losophiae et medicinae doctoris, in universitate Patavi-
na primarii anatomiae professoris et praesidis, acade-
miae imperialis naturae curiosorum adiuncti, societa-
tum scientiarum Petropolitanae, Parisiensis et Beroli-
nenfis collegae. Ex ANGELI FABRONII Biographia
Italarum excellentium, qui seculo XVIII. floruerunt,
decade II. decerpta.

IX. *Memoria viri praenobilissimi, excellentissimi-* p. 435.
que IOANNIS SEBASTIANI ALBRECHT, medicinae
doctoris, in illustri gymnasio Casimiriano academico
philosophiae naturalis professoris publici, rurs Cobur-
gensis physici atque academiae imperialis naturae curio-
sorum adiuncti. Ex programme funebri depremta.

Tomo septimo continentur haec:

To.VII.

Praefationem more consueto excipiunt: 1) con-
tinuatio catalogi collegarum academiae caesareae
Leopol-

Leopoldino - Carolinae naturae curiosorum ab anno 1778 usque ad 1781 in eandem receptorum; 2) catalogus collegarum huius academiae haecenus, quoad quidem actorum editoribus constat, demortuorum; 3) catalogus alphabeticus virorum, qui pro septimo hoc tomo observationes physico - medicas communicarunt.

- p. 1. *Observatio I. D. CHRISTIANI FRIDERICI REUSS. De viribus caricis arenariae radices sarsaparillae vires fere superantibus, et de usu plurium indigenarum plantarum virtutibus haecenus absconditarum ulterius investigando.*
- p. 12. *Observatio II. D. PETRI BODDAERT. Specimen novae methodi distinguendi serpentina. Desumpta est haec nova methodus a variis lineis, fasciis etc., quibus natura haec animalia pinxit, item rostri forma. I. Crocotalus. II. Boa. III. Coluber. IV. Anguis. V. Amphisbaena. — Praemittuntur nonnulla similis argumenti ad alias regni animalis classes pertinentia.*
- p. 27. *Observatio III. D. PETRI LUCHTMANS. Maxillae inferioris a dyscrasia scorbutica mutatae exemplum.*
- p. 33. *Observatio IV. D. CORNELII PEREBOOM. De mirabili virtute sedi sive sempervivi maioris in morbis convulsivis.*
- p. 34. *Observatio V. CHRISTOPHORI FRIDERICI SIGEL. De phalaena noctua elingui eiusque larva in dianthi hortensis flore reperta. Descriptio larvae. Corpus articulatum, articulis decem, 12 lin. longum. Caput pilis tenuissimis albis tectum. Frons cum ore nigra, nitida. Cornicula frontis duo, multifeta, nigra, setis inaequaliter longis, tenuissimis, ad extremitates globosis. Fasciculi pilosi aurantii coloris, quatuor in medio tergo. Ad tertium articulum cornicula utrinque bina, quorum alterum corniculis frontis simile, alterum vero fasciculum tenuissimorum*

rum alborum pilorum constituebat. Pedes thoracici sex acuminati: abdominales decem truncati. Cauda erecta multifeta nigra, setis in extremitate globosis. Cornicula frontis et thoracis, nec non cauda pilis tenuissimis fuscis circumvallata. Tergum pone fasciculos aurantiacos, ocellis tribus duplicatis, punctum scilicet album circulo nigro et kermesino includentibus, ornatum. Linea lateralis maculis VIII. kermesinis oblongis, quadratis distincta. Sub linea laterali sex lineae brevissimae albescentes, pilis tenuissimis raris conspicuae. — *Descriptio Phalaenae.* Corpus segmentis VIII. constans, ovato-oblongum, longitudine IV. lin. scrupulosque 6 Paris. aequans. Segmenta in tergo et ad latera cinereo holosericeo nitente colore gaudentia, ad limbum pilis tenuissimis pallide fuscis, cincta sunt. Abdomen ad latera hirsutum pallideque fulvum, regione media glabra cinerascens. Caput superne pilis tenuissimis pallide fulvis tectum. Os absque lingua manifeste spirali. Oculi nigri. Antennae setaceae, tenuissimae, non ultra lineam longae. Alae, respectu corporis, minutissimae, reflexae, vix lineam latae neque multo longiores. Pedes sex nigrescentes, femoribus hirsutis pallide fulvis. Anus hirsutus, pallide fulvus. — Cum figg. larvae et phalaenae.

Observatio VI. D. IOANNIS ADAMI POLLICH. p. 38.

De Belladonnae radice decocto aquoso, sensorium commune afficiente, hinc sensus externos ac internos suspendente, deglutitionem impediante, furores producente etc.

Observatio VII. FRANCISEI IACOBI DEMACHY. p. 48.

Aethiops mineralis per se. Mucaginem cum tragacantha aut arabico gummi praepara mediocriter spissam; cum hac mucagine hydrargyrum cito contere non in gyrum, uti moris est, sed in circulos ellipticos inter se factos, quae agitandi methodus promptiorem hydrargyri extinctionem, ut dicunt, produ-

Suppl. I. Dec. IV.

C

cit.

cit. Post alterutram horam aqua calente infunde, ut solvatur, filtra, et chartulae adhuc adhaerebit aethiops per se, pulvis nigerrimus, leni calore exsicandus et ad usum servandus. — Pulvis hic ipso mercurio levior est, in calcem albidam, si igni continuo exponatur, abit, multo difficilius in hydrargyrum convertitur, acidum vero vegetabile facillime subit.

p. 49. *Observatio VIII. D. CHRISTOPHORI GOTTLIEB BONZ. De pessō ex vagina uteri in intestinum rectum transeunte.*

p. 51. *Observatio IX. D. CHRISTOPHORI GOTTLIEB BONZ. De reno dextro absumto.*

p. 52. *Observatio X. D. CHRISTOPHORI GOTTLIEB BONZ. Acarus Tysiphophorus. Inter labia mytuli cygnei a B. repertus est. Insectum fusco-nigrum est, continuum, ovatum, dorso convexo, notatō parte anteriore lineis duabus, pallide flavis, ad latus utrumque exortis, quae descendunt tractu obliquo, paulumque tortuoso, ac coeunt in medio eius regionis, qua thorax insecti terminari videtur. Inde per reliquum tergum decurrit linea una, longitudinalis, parum tortuosa, pallide flava, cum lineis iam descriptis literam graecam r efformans, terminata ad anum in maculam eiusdam coloris, quae ad abdomen producit, ibique formam ovatam induit. Ceterum abdomen planius dorso est. Pedes octo, filiformes sunt, ac posticis longissimi. Animalculum in aqua detentum promte infra illam discurrit. Natāre haud valet, nec in arido insistere pedibus debilissimis. — Accedunt figurae.*

p. 53. *Observatio XI. D. CHRISTOPHORI GOTTLIEB BONZ. Gemellus alter frustra expectatus.*

p. 55. *Observatio XII. D. CHRISTIANI IACOBI MELLIN. De capitis laesione, symptomatibus et medendi ratione.*

Obfer-

Observatio XIII. D. CHRISTOPHORI IACOBI P. 59.
MELLIN. *Sistens sectionem viri apoplexia extincti eius-*
demque pedis monstrosi.

Observatio XIV. D. BALTHASARIS HAC-P. 61.
QUET. *Nova methodus trepanationem super osse cra-*
nii depresso instituendi, duobus casibus comprobata. Cum
tab. aen.

Observatio XV. PAULI IOANNIS BONZ. De P. 100.
mercurio praecipitato rubro. Accipe argentum vi-
vum, quod in vola manus, vel super charta, in ho-
izontalem situm posita, nullos angulos format; sine
cauda decurrit; post evaporationem in crucibulo ne-
que cinerem griseum relinquit, neque in fine sub
motu et crepitu quodam de illo exilit. Huius mer-
curii tres libras immitte retortae vitreae unius vel
duarum mensurarum capaci: superfunde quinque li-
bras aquae fortis concentratae, ex bonae notae nitro
destillatae. Digere per duos dies; menstruum pri-
mo turbidum redditur, ulteriore digestionem rursus
clarum evadit, et mercurius fere omnis solvitur. In-
funde hanc solutionem, antequam penitus refrigerit,
in retortam spatiosam, pone illam in arenam, luta-
tis probe iuncturis, et aquam fortem ad siccitatem
destilla. Durante hoc tempore alias tres libras mer-
curii vivi et quinque libras aquae fortis digestionem
committe, funde hanc solutionem super modo me-
moratum praecipitatum siccum, et abstrahere de illo
aquam fortem, ut antea. Haec aqua fortis abstracta
semper ad novas solutiones adhiberi potest, singulis
modo eiusdem libris uncias tres aquae fortis nondum
usurpatae addendo. Utitur n. ad has solutiones per-
agendas catino ferreo, sex retortas capiente, in qui-
bus sex dierum spatium argenti vivi libras triginta solvit,
quod in tribus retortis, positis in totidem furnis, sibi
invicem iunctis, calcinat. Mercurio in tanta quan-
titate soluto, quanta placuerit, iterumque exsiccat,

C 2furnus

furnus, qui retortas continet, carbonibus impletur, binae portae foci et cinerarii occluduntur, rimas earundem argilla oblinendo, ut omnis aër ab igne arceatur. Ignis in hoc statu per tres horas relinquitur, intra hoc tempus flores in superiorem partem retortae ascendent, sensim sensimque augescentes. Tribus hisce horis elapsis porta foci iterum aperitur, furnus carbonibus denuo repletur, et argilla oblinitur, ut prius. Conservatur in hoc statu ignis iterum per tres horas, in quo intervallo flores mercuriales ulterius in anteriorem partem colli retortae migrabunt, posteriore eiusdem parte nuda relicta. Fac impleas furnum tertia vice carbonibus, porta foci rursus occluditur, verum non amplius oblinitur. Locus nudatus retortae paulatim reddetur opacus, et pedetentim in colorem flavescentem verget. Post bihorium furnus carbonibus, quantum capere potest, obruitur. Hic ignis gradus sufficeret ad mercurium revivificandum, si quatuor horas maturius applicitus fuisset; iam vero ad tantam fixitatem redactus est, ut hoc calore elevari nequeat. Transibit flavus color retortae sensim sensimque in aurantium, postea in lateritium tandemque in cinnabarinum. Quando haec pars retortae ex arena prominens, ad palmae latitudinem in hunc colorem cinnabarinum conversa est, portam foci denuo luto b. oblini, patiturque ignem intermori. Aqua fortis in excipulum destillans durante calcinatione colorem caeruleum induit, quem aëri exposita rursus amittit. Persuadet sibi b., colorem hunc partibus arsenicalibus mercurio immixtis tribuendum esse, quaeritque, novumne inde argumentum ad demonstrationem principii arsenicalis peti possit. In retorta post refrigerationem diffracta invenies mercurium praecipitatum rubrum summe coruscantis ignei coloris, qui omnes requisitas qualitates prae se fert.

Obfer-

Observatio XVI. D. GUILIELMI HENRICI SE. P. 109.
 BASTIANI BUCHOLTZ. *Sistens historiam morbi nigri cum eventu lethali.*

Observatio XVII. OTTONIS FRIDERICI MUL. P. 110.
 LERI. *Molluscorum marinorum Norvagiae Decas II.*
 Actinia plumosa. Actinia crassicornis. Hydra brevicornis. Hydra minuticornis. Hydra crateriformis. Hydra capitata. Hydra carnea. Doris lacinulata. Lobaria quadriloba. Myxine glutinosa.

Observatio XVIII. D. HENRICI FRIDERICI P. 120.
 DELII. *De alalia et aphonía.*

Observatio XIX. D. HENRICI FRIDERICI DE. P. 124.
 LII. *De natro, salis ammoniaci fixi specie.*

Observatio XX. D. GUILIELMI GODOFREDI P. 127.
 PLOUCQUET. *De ophthalmia e singulari causa nata.*
 Aegrotá (puella quinquennis) pisum sternutando excervit, quod petulans ante ophthalmiam per modum lusus in nares intruserat. Pisum hocce, loco humido et calido solum, germen dimidium pollicem longum emiserat, quod sine dubio perpetua sua irritatione in vicinia oculi congestionem sanguinis effecit. — Tum agitur de *morsis a rabido cane*, felici. P. 128.
 ter sanatis.

Observatio XXI. Eiusdem. Variolae sero sup. p. 130.
purantes. Post undecim demum dies a morbi principio singulae pustulae pus laudabile formabant, aegrotusque (infans) brevi restitutus fuit.

Observatio XXII. Eiusdem. Haemorrhagia na. p. 130.
rium enormis. Sanguis uno prope continuo rivo per quadraginta horas effluere perrexit, ita ut demum ferum cruore leviter tinctum prodiret, aegra (foemina triginta annorum) interim exsanguis et fere exanimis. Tandem ope vitrioli martis eo perventum est, ut haemorrhagia cessaret. Ad minimum centum uncias sanguinis foemina perdiderat.

- P. 131. *Observatio XXIII. D. IOANNIS ADAMI POL-
LICH. De infectis, quae in Cel. LINNAEI Syst. Nat.
non prostant. Describuntur Papilio Pompadur. Ci-
mex punctum album. Cimex superbus. Cimex Vil-
burgensis. Tenthredo arbuſtorum. Lucanus aeneus.
Ichneumon mixtus. Phalaena bipunctata.*
- P. 142. *Observatio XXIV. D. MAXIMILIANI IACOBI
DE MAN. Sphacelus scroti curatus. Cortex peruvia-
nus interne externeque usurpatus malum sanavit.
Novum scrotum natum est, a priori in eo duntaxat
diversum, quod glabrum absque rugis, arte cohae-
reat ipsis cum testibus, nullo iisdem motu relicto.
Interea nihil inde incommodi aegro perſanato dein-
ceps remanſit.*
- P. 143. *Observatio XXV. Eiusdem. Vesicantis effectus
in paralyſi partium inferiorum poſt lapſum ex alto. Em-
plaſtrum e cantharidibus paralyſin ſuſtulit.*
- P. 144. *Observatio XXVI. Eiusdem. Cura obſtruſtio-
nis alvinae pertinaciſſimae. Clyſmati e muria ſalis gem-
mae, plurimis fruſtra tentatis, obſtruſtio ceſſit.*
- P. 145. *Observatio XXVII. Eiusdem. Succellus antihel-
minthici Nouſſeri in lumbricis exturbandis. Adſcendit
ad LXVI exturbatorum lumbricorum numerus, per-
fectaque ſanitas ſecuta eſt.*
- P. 146. *Observatio XXVIII. Eiusdem. Uſus ſpiritus
cornu cervi cum oleo olivarum in doloribus catarrhoſis.*
- P. 147. *Observatio XXIX. Eiusdem. Iliaca paſſio cum
vomitu ſtercoreo ſanata ſimplicis immerſionis balneo. Ex
emollientium herbarum infuſo calidum immerſionis
balneum paratur. Ingreditur aeger. Copioſior confe-
ſſim prorumpit ſudor, exoneratur venter, pelluntur
dolores, vita ſervatur, ſanitas redit.*
- P. 147. *Observatio XXX. Eiusdem. Epilepſia paucos
intra dies ſola primarum viarum evacuatione curata.*
- P. 150. *Observatio XXXI. Eiusdem. Variolae eodem
in homine bis obſervatae. Veras variolas eundem ho-
minem*

minem bis invasisse, omnino quinquies sua in praxi observavit. Hic duos huiusmodi casus memorat.

Observatio XXXII. D. MAXIMILIANI IACO- p. 151.

BI DE MAN. *Foetus ac mater variolis diverso tempore afflicti.* Concludit ex hoc casu, 1) variolosa cum matre non eodem semper tempore variolis laborare foetum, 2) venenum variolosum, quemadmodum et alia venena, citra effectum aliquamdiu in corpore delitescere posse, suam deinceps tragoediam luserum, 3) foetum cum matre non communem, sed privatam quemque vitam agere, et singulis singularem suum sanguinis esse circuitum.

Observatio XXXIII. Eiusdem. Purgantium p. 152.
usus in variolarum statu desperatissimo. Salivatio in hoc morbo diutissime protracta, nec non febris variolosa intermittens.

Observatio XXXIV. Eiusdem. Cogitationes p. 153.
extemporales de tempestivo variolas inferendi tempore. Non alio, quam hiemali, tempore insitionis operatio concedenda ipsi videtur. Virus enim variolosum, postquam aliquamdiu saevit, adveniente bruma, plerumque mitigatur tandemque emoritur.

Observatio XXXV. D. IOANNIS CHRISTIANI p. 154.
EHRMANNI. *De rhagadibus venericis a gonorrhoea maligna suppressa.*

Observatio XXXVI. Eiusdem. Ulceris vene p. 155.
rei solutio a variolis.

Observatio XXXVII. D. IOANNIS FRIDERICI p. 156.
CONSBRUCH. *Sistens aneurismata et polypos cordis ac maximarum arteriarum.*

Observatio XXXVIII. D. IOANNIS FRIDERICI p. 162.
GMELINI. *De meliori acidum salis dulcificandi ratione.*

Observatio XXXIX. D. FRANCISCI ZANETTI p. 184.
De epilepsia a mercurialibus induc̃ta.

Observatio XL. Eiusdem. De cremoris tartari p. 187.
efficacia in hydrop̃e. Cremorem tartari ad drachmam

unam ter de die sumendam multa graminis decoctione solutam Z. commendavit. Hoc remedii genere continuato, tanta urinae copia gradatim profluxit, ut tumor hydropicus manifeste decrescens intra decem dies sublatus sit. Sic expulsis aquis superfluis, et inflammato dein per remedia tonica ac roborantia fibrarum vasorumque elatere, patiens ex integro convaleuit.

p. 190. *Observatio XLI. D. (i. e. chemiae doctoris) PAULI IOANNIS BONZ. De oleo resinoso, secedente ex naphtha vitrioli, una cum illustratione indolis aetheris atque alcohol.* EVARIIS BONZII super naphtha vitrioli et aethere experimentis elucet, duplicis generis olea alcoholi inesse: unum subtilissimum, ad aetheris existentiam summe necessarium, specificum; alterum minus subtile, maxime in naphtha praesens, ad indolem oleorum destillatorum atque balsamorum accedens. Aether ipse numerosis cohobationibus oleis hisce gravioribus liberatus nihil amplius oleosi in lucem profert, tam sub ulteriore cohobatione, quam admistione acidi vitriolici, sed diutius ita tractatus destruitur. — Liquor aetherque sulphure inquinati ad usus medicos super aqua, non alcali, rectificandi sunt, quia hoc illis indolem gratam atque fragrantem eripit.

p. 197. *Observatio XLII. Eiusdem. Vegetatio pulcre figurata spontanea arcani duplicati impuri.* Vegetatio haec singularis proprie ad historiam aquae fortis pertinet. Vitriolum anglicum in superpondio adhibitum nunquam sub destillatione prorsus disiungitur; hinc arcanum duplicatum semper eo inquinatum est. Quando igitur caput mortuum elixatur ad purandum arcanum duplicatum, ad vitriolum non destructum semper respiciendum est. Huiusmodi lixivii crystallos prima vice formatas in hypocausti calefacti loco altiori planis in patinis ad exsiccationem noster reposuit

fuit. Postero die, cum quasdam patinas forte auferret, non satis potuit admirari elegantem vegetationem, qua fragmenta crystallina duarum patinarum fornaci proximarum modo pulcherrimo oblecta erant. Vegetationibus arboris lunae, solutionis saturatae mercurii, solutionis cupri, cum stanno limato, regularis haec arborescens vegetatio palmam praeripuit. Quum reliquae per ramos cuspidatos se extendant, haec in extremitatibus plures habebat nodos, truncum, expansos ramos regulares, et tota superficies hortulo peramoeno similis erat. In margine vasorum, ubi sal prius humidum defluxit, stabant similes rami paulum humiliores. Arbusculae hae constant ex sale granoso digitis aegre friabili. Maxima earum cum trunculo ramisque suis in altitudinem pollicis excrevit. — Icon accedit. — Ratio phaenomeni secundum nostrum quaerenda est in redundante ferri vitriolo. Alia salia media, in quibus acida dominantur, monet nunquam non, temporis quodam intervallo, ad excrecendum inclinare.

Observatio XLIII. D. IOANNIS IACOBI REI p. 108.
CHARD. *Additamenta ad Floram Halensem.* Augent Floram Halensem a LEYSERO 1761 evulgatam, debenturque A. G. ROTHIO, botanico claro variisque scriptis, ut flora Germaniae, in qua edenda etiam nunc occupatur, nominis celebritatem adepti.

Observatio XLIV. D. IOANNIS CHRISTIANI p. 203.
GOTTLIEB ACKERMANN. *De Crinonum infantili morbo.*

Observatio XLV. D. PAULI IOANNIS FRIDE- p. 261.
RICI HELMERSHAUSEN. *Continuata de pertinacissima obstructione alvi perfecte sanata.*

Observatio XLVI. D. IOANNIS GODOFREDI p. 221.
BÜSCHER. *De lue pecudum ex contagio aëris putrido per ignem arcenda.*

- P. 224. *Observatio XLVII. D. IOANNIS FRIDERICI CHRISTIANI SCHERF. De morbo nigro.*
- P. 227. *Observatio XLVIII. Eiusdem. De diarrhoeae habitualis cum febre hectica stipatae quadam medela.*
- P. 230. *Observatio XLIX. D. IOANNIS FRIDERICI GLASERI. De praeternaturali cranii depressione absque sugillationibus et fissuris per sectionem legalem detecta.*
- P. 232. *Observatio L. D. FRANCISCI ZANETTI. De cephalaea biliosa.*
- P. 235. *Observatio LI. D. SEBASTIANI PAOLI. Ex stibio sulphur inauratum in affectione hysterica proficuum.*
- P. 247. *Observatio LII. D. IOANNIS NUSCH. De sarcocoele cum epiplocele sine operatione chirurgica, tantum per medicamenta tum interna, tum externa, feliciter curata.*
- P. 253. *Observatio LIII. Eiusdem. De hydrosarcocoele sectione longitudinali cum exstirpatione testis curata.*
- P. 255. *Observatio LIV. D. CHRISTIANI GOTTLIEB BONZ. De punctione vesicae urinae per intestinum rectum.*
- P. 259. *Observatio LV. D. CHRISTOPHORI FRIDERICI SIGEL. Historia morbi spasmodici singularis, observationem XXXVIII. Tom. VI. Act. N. C. forsan illustrans.*
- P. 285. *Observatio LVI. D. IOANNIS CHRISTIANI FRIDERICI SCHERF. Dissectio melancholici. Invenit S. hoc in cadavere multa, quae ab aliis anatomicis in sectionibus hominum melancholicorum reperta sunt: omentum vitiatum, siccum, parvum et exsangue cor, flaccidum et parvum lienem, hepatis nigredinem, atro sanguine injectas quasi venas et arterias durae matris, duritiem et congeriem glandularum Pacchioniarum, plexum choroideum tumidum hydatidibus obsessum, ipsiusque glandularum scirrhotatem.*

Sup-

Supplementum historiae morbi spasmodici singula p. 289.
ris (observ. LV.) D. CHRISTOPHORI FRIDERICI
SIGEL.

Appendice continentur:

I. IOANNIS IACOBI RITTER, *M. D. academi* p. 1.
ci curiosi infusa plantarum et observationes oeconomi-
cae. Pars prima.

II. IOANNIS IACOBI RITTER *M. D. academici* p. 57.
curiosi infusa plantarum. Pars secunda.

III. *Meletemata ad historiam naturalem Suidni* p. 103.
censem. Collegit IOANNES IAAOBUS RITTER M.
D. academicus curiosus emeritus.

IV. PAULI IOANNIS BONZ, *pharmacopoei Es* p. 143.
lingenfis, academici curiosi, sylloge observationum qua-
rundam, quomodo varia producta medico-chemica, maiore
copia, maiore sumtu, praeparanda sint. Observatio I. agit
de phosphoro ac urinae sale essentiali. Observatio
II. de aqua forti, methodo maximam eiusdem copi-
am obtinendi, atque caput mortuum ad varios usus
adhibendi. Observatio III. de spiritu salis, quatenus
iuxta methodum aquae fortis destillari nequeat. Ex-
perimentum huius rei. Volatilisatio terrarum per aci-
dum salis.

V. *Decas observationum anatomicarum indaga-* p. 159.
tione D. FRIDERICI WILHELMI CAPPEL, serenissimi
ducis Brunovicensis et Luneburgensis consilarii aulici,
in universitate Iulia Carolina Helmstadiensi anatomes et
chirurgiae professoris, academiae imperialis naturae cu-
rioso collegae MARINUS II. dicti. Observatio I.
Frigoris phaenomena in cadavere, eiusque intesti-
num ileum a lumbrico perforatum. — Observatio
II. Verminosa pullities; hepar praegrande. — Ob-
servatio III. Omenti et intestinorum mala conforma-
tio; cholelithus crystallioformis. — Observatio
IV. Anatome puerperae, cuius cordi pericardium
arcte accretum erat. — Observatio V. Uteri orifi-
cium

cium praeternaturale; polyposae concretionēs in pectore et cerebro. — Observatio VI. Mesenterii et pancreatis obstructio cum inflammatione coli. Pulmonum vomicae. — Observatio VII. Hydrocephali investigatio. — Observatio VIII. Vasorum sanguiferorum mira conditio per iniectionem cerae detecta. — Observatio IX. Intestina praeter ventriculum ab omento denudata. — Observatio X. Phimosis et viscera abdominis auctae magnitudinis.

P. 157. VI. LAURENTII CRELLII, *med. doct. medicinae theoret. et mater. med. prof. publ. ordinari. in acad. Julia Carolina, acad. caesar. Leop. Carol. natur. curiosor. adiuncti, acad. elect. Mogunt. scient. util. societ. philos. Edinb. amicor. natur. scrut. Berolin. socii, acad. reg. scient. Goetting. correspondentis, periculorum chemicorum de acidi pinguedinis concentratione eiusque in corpora metallica efficacia. Sectio prima.*

P. 188. VII. *Sectio altera.*

P. 205. VIII. *Memoria viri excellentissimi et experientissimi GEORGII CHRISTIANI MATERNI DE CILANO, medicinae doctoris, augustissimi regis Daniae a consiliis iustitiae, philosophiae naturalis, medicinae et antiquitatum graecarum et romanarum professoris in gymnasio academico Altenaviensi, S. R. I. academiae naturae curiosorum collegae MENANDER II. dicti, et regiae societati scientiarum Hafniensi adscripti.*

P. 211. IX. *Memoria viri illustris et doctissimi, CHRISTOPHORI TRAUOGOTT DELII, sacrae caesareae et regiae apostolicae maiestatis consilarii aulici actualis atque in montanisticis et res metallicas spectantibus referendarii, academiae imp. natur. curiosor. APOLLODORI III.*

P. 219. X. *Memoria viri celeberrimi et excellentissimi, ANTONII MARIA MATANI, philosophiae et medicinae doctoris, in Pisano athenaeo publici medicinae professoris, academiae imperialis Leopoldino-Carolinae naturae curiosorum, regiae scientiarum Londinensis, Goettingensis*

sis, Monspelienfis, oeconomiae Bernenfis et botanicae Florentinae fodalif.

II.

Der Naturforfcher. Eilftes Stück. Halle, bey Johann Jacob Gebauer, 1777. 8. pagg. 204. tabb. aenn. IV. — Zwölftes Stück. 1778. pagg. 244. tabb. aenn. V. — Dreyzehntes Stück. 1779. pagg. 236. tabb. aenn. V. — Vierzehntes Stück. 1780. pagg. 220. tabb. aenn. VI. — Fünfzehntes Stück. 1781. pagg. 256. tabb. aenn. V. — Sechzehntes Stück. 1781. pagg. 212. tabb. aenn. IV. — Siebzehntes Stück. 1782. pagg. 250. tabb. aenn. V. — Achtzehntes Stück 1782. pagg. 268. tabb. aenn. V. — Neunzehntes Stück. 1783. pagg. 220. tabb. aenn. VIII. — Zwanzigftes Stück. 1784. pagg. 322. tabb. aenn. III. — Ein und zwanzigftes Stück. 1785. pagg. 200. tabb. aenn. V. — Zwey und zwanzigftes Stück. 1787. pagg. 206. tabb. aenn. VI.

i. e.

Naturae fcrutator. Pars XI — XXII.

Repetimus laborem contenta huius diarii breviter recensendi diu intermiſſum *).

I. I. E. I. WALCHII *collectanea ad ornithologiam* P. XI. *exoticam. Pars I.* Describuntur iconibusque pictis exhi-

*) Vid. Comm. noſtr. Vol. XXII. p. 700. Vol. XXIII. p. 45. 640.

exhibentur Pipra Rupicola LINN. et Tringa carunculata Capensis, quarum avium posterior nuspiam alibi descripta est.

p. 11. II. SANDERI, *profess. Carolsruh., collectanea ad historiam avium. Pars I.* Agitur de historia naturali Otidis tardae L. (corrigitur ac suppletur descriptio Linnaeana); de falcone pygargo L. (describitur haec avis, additis simul observationibus zootomicis); de alauda pratensi L.

p. 26. III. HEMME, *verb. div. min., de praeparatione piscium sicca in usum museorum.* Non omnes pisces eadem auctor ratione sicce praeparandos censet. Quibus squamae sunt amplae, eorum praeparatio post mortem tamdiu differenda est, donec squamae in eo latere, quod servare placet, penitus siccatae sint; alioquin, dum cutis aufertur, decidunt. Sed quibus corpus vix est squamosum, diu post mortem, antequam praeparentur, adservandi sunt; alioquin cutis ipsorum elastica adeo contrahitur, ut forma nativa restitui nequeat. Piscis primum secundum longitudinem disseccatur, sic ut cauda pinnaeque dorsales, ventrales atque anales, eo in latere, quod servare constitueris, remaneant. Tum officula pinnae sub cute forfice acuta resecantur; ac caro protinus a cute aufertur atque abraditur, ita tamen, ut ne cutis laedatur. Quo consilio auctor cultrum laudat, quo vulgo arbores inoculantur. Hoc labore peracto, etiam dimidia capitis pars intrinsecus, quoad eius fieri potest, a cerebro ac carne repurgatur, oculus perfoditur, humor diligenter exprimitur, vacuumque cera aut gossypio repletur. Iam cutis aliquantisper aquae submergitur, ut pinnae tractari expandique possint. Post caput caudaque in tabula graphica charta obducta figuntur; pinnae expanduntur, dorsumque acubus multis pariter in tabula figitur. Quo facto gossypii, quantum satis est, a ventre

tre sub cutem ingeritur, ut forma nativa piscis crassitiesque redeant. Deinde etiam ventre acubus multis affixo, piscis fornaci calenti aut solaribus radiis exponitur, ut quantocius siccescat. Ubi ficcatus est, facies exterior vernice illinitur, quae squamis splendorem pristinum restituit, pariterque protinus ficcanda est. Denique gossypium removetur, faciesque etiam interior vernice oblinitur, piscis postremo penitus ficcatus, qua libet ratione, chartae conglutinatae adfigitur. — Vernicem auctor laudat vulgarem e resina oleoque lini paratam. Affirmat, pisces sic praeparatos ab insectis vix ac ne vix quidem laedi.

IV. VON SCHEVEN, *verb. div. min., collectaneap.* 30. *ad historiam naturalem insectorum. Pars II.* Describitur inque tabula aenea picta sistitur larva in plantis arundinaceis degens equisque noxia, una cum pupa insectoque perfecto, ad noctuas spirilingues referendo.

V. D. KÜHN *anecdota ad insectorum historiam p.* 37. *spectantia. Pars VII.* Agitur de pupis monstrosis; de causa, cur phalaenae lumini advolent (REAUMURI aliorumque entomologorum opinio, tantummodo mares lumini advolitare, idque oestro veneris actos, refutatur, causaque huius phaenomeni potius a structura oculorum repetitur); de larvis dipfasi, earumque pupa atque insecto perfecto, tineae admodum speciosa, cuius descriptionem nullibi se reperisse auctor fatetur.

VI. MEINECKE, *conrect., observationes ento-p.* 47. *mologicae. Pars V.* Disputat auctor de volatu insectorum, variaque structura et indole alarum horum animalculorum, sic ut teleologiae doctrinam promoveat.

VII. S. A.

- p. 63. VII. S. A. DE ROTTEMBURG *adnotationes ad tabulas Hufnagelianas lepidopterorum*. Pertractantur geometrae.
- p. 92. VIII. KAPP, *verb. div. min.*, *observatio historiam itinerum insectorum spectans*. Agitur de papilionae brassicae. — In nota adiecta editor huius diarii similis itineris carabi vulgaris mentionem facit.
- p. 96. IX. GOEZII, *verb. div. min.*, *examen vermium cadaverum, qui vulgo dicuntur (Leichenwürmer)*. Opinatur vulgus, cadavera humana in loculis a vermibus peculiaris naturae consumi. Id falsum esse, auctor clarissime demonstrat. Si enim cadavera, quod vulgo fit, sub terra alte defodiuntur, loculique humo obruuntur, cadavera ab omnibus vermibus insectisque tutissima sunt; sin mortui ita sepeliuntur, ut aëri atmosphaerico liber ad loculos aditus manet (id quod de sepulturis in aedibus sacris etc. valet), fieri sane potest, fitque revera, ut muscae cadaverinae cadavera petant.
- p. 105. X. HACQUETI, *profess.*, *dissertatio de echinita recens detecto*. Est e numero regularium ano verticali LINN., ore tamen subtus deceusvalvi. Totus cortex in spatium calcareum cinereum transit speciosae politurae capax; intus lithomarga repletus est. Colore est albide griseo. Reperitur in Histria in promontorio margaceo prope oppidum Petinam. Ad quamnam echini speciem in systemate Linnaeano pertineat, h. discernere non audet. — Absoluta huius echinitae (cuius etiam icon in tabula aenea picta accedit) descriptione adduntur variae observationes orologicae (de altitudinis montium immutatione etc.), in primis petrefacta spectantes. In summis montium cacuminibus nudis multa auctor petrefacta reperit. Ideo aliisque de causis errare credit, qui omnia corticis telluris loca inundata fuisse asserunt.

XI. DE SCHEFFLER, *doct. Gedan., epistola ad p. 122.*

WALCHIUM, *consiliar. aulic., de origine arenae.* Arbitratur SCH., initio rerum a deo certam quandam iustamque arenae copiam una cum planeta, quem incolimus, creatam fuisse, huncque numerum, cum arena nunquam non, quemadmodum omnia omnino corpora, sua in elementa resolvatur, continuo novae arenae generatione resarciri. Hanc novae arenae generationem a coagulatione aquae elementa arenae continentis repetit *). Obiter de coagulatione in universum, quam cum crystallisatione ac vegetatione arctissimo vinculo coniunctam esse auctor suspicatur.

XII. MEINECKE, *verb. div. min., dissertatio su- p. 128.*
per coralliis petrificatis. Est additamentum ad auctoris lithographicam et mineralogicam descriptionem regionis Oberwiederstedtensis in comitatu Mansfeldensi **), enumeratque corallia, quorum vestigia in silice igniario eiusdem regionis cernuntur. Sunt haec Corallina, cuius plures illic occurrunt varietates, Eschara fistulosa, Corallina officinalis, Eschara foliacea, variae Alcyonii, ut videtur, species, Milleporae madreporae etc.

XIII. I. E. I. WALCHII, *dissertatio de petrefa- p. 142.*
ctis Sternbergensibus in ducatu Megalopolitano. Accurata horum fossilium enumeratio, qualis a WALCHIO expectari poterat.

XIV.

*) Multum convenit haec hypothesis cum theoria WALCHII, cuius dissertatione motus SCH. hanc epistolam ad WALCHIUM perscripsit. De WALCHII theoria vid. Comm. nostr. Vol. XXII. p. 709.

**) Vid. ibid. l. c.

Suppl. I. Dec. IV.

D

p. 161. XIV. MEINECKE, *verb. div. min.*, *epistola ad WALCHIUM. consil. aulic. de helmintholithis encrinis Bransvicensibus.* Ipsa animalia a stellis marinis auctori diversa, similia tamen illis videntur.

p. 170. XV. SCHRÖTERI, *diaconi Vinar. dissertatio de conchis regionis Vinariensis (petrificatis). Sectio II. De conchis valvis inaequalibus.*

p. 183. XVI. SOLANDRI, *M. D. dissertatio de furia infernali morboque ab illa repetendo. Germanice versa a I. A. E. GOEZE.* Legitur haec dissertatio latine scripta in novis actis Upsaliensibus, vol. I. *). Notae addidit versioni clariss. GOEZE, in quibus contextus hic illic illustratur, alique auctores laudantur.

P. XII.

p. 1. I. I. E. I. WALCHII *symbola ad historiam generationis conchyliorum.* Describitur iconibusque pictis sistitur ovum cochleae cuiusdam Surinamensis una cum embryone. Hac occasione in universum de varia conceptione et generatione conchyliorum agitur. Additur brevis recensio observationum hucusque factarum super ovis foetibusque conchyliorum aliorum, indicaturque, quid hac in re adhuc ignoreretur. Sunt haec ostrea edulia, argonauta argo, turbo petholatus, butta achatina, voluta vespertilio, voluta cymbium, buccinum harpa, buccinum undatum, buccinum glaucum, murex canaliculatus, murex tulipa, helix pomatia (in cuius ovulo auctor aliquando larvam dermestae, ut videtur, reperit hic icone colorata expressam), helix vivipara, helix stagnalis, helix ampulacea, serpulæ.

p. 53. II. I. E. I. WALCH *de concha quadam rara.* Cum icon. pict.

III.

*) Vid. Comm. nostr. Vol. XXI. p. 192.

III. I. E. I. WALCH *symbolae ad historiam inse-* p. 56.
ctorum. Pars III. Cum iconn. pictis. Agitur pri-
mum de lepidopteris nonnullis Germaniae rarioribus,
vel nondum aut parum accurate observatis. Sequun-
tur descriptio iconque cocci novi in fructibus corni
masculae ab auctore reperti una cum GOEZII episto-
la ad auctorem super eodem. Ad finem de gordio
monoculi, simulque breviter de gordiis in univer-
sum differitur.

IV. IO. STEPH. CAPIEUX *symbolae ad historiam* p. 68.
naturalem insectorum. Pars I. Agitur de nonnullis
lepidopteris: cinxia quadam, papilione panisco, her-
maphridito phal. pavon. minor, phalaena noctua ae-
sculi, phalaenaque quadam rarissima, phalaenae no-
ctuae leporinae multum simili. Accedunt iconn.
colorr.

V. CHEMNITZII, *verb. div. min., additamen-* p. 76.
tum ad ipsius dissertationem in cochleis sinistrorsum con-
volutis *). Cum tabb. aen. color. Describuntur non-
nullae huius generis cochleae. Adduntur zootomi-
cae observationes super cochlea vinearum operculari
(hel. pom. L.) sinistra a FELDMANNO institutae, un-
de clare apparet, sinistras modo cum sinistris coire
posse.

VI. OTTONIS, *doct. et adi., symbola ad obser-* p. 85.
vationes de animalibus anomalice albis. Primum do-
cetur, quibus argumentis GÜNTHERI theoria **)
contra ZORNII obiectiones defendi possit. Tum agi-
tur de muris gregarii varietate alba ab auctore obser-
vata. Docetur, mures albos non semper foetus al-
bos, sed etiam alius coloris, progignere

D 2

VII. OT-

*) Dissertatio haec legitur in parte octava huius diarii.

Vid. Commentt nostr. Vol. XXIII p. 645. sq.

**) Vid. Comment. nostr. Vol. XXII. p. 701.

- p. 92. VII. OTTONIS, doct. et adi., *dissertatio de varietatibus loxiae curvirostrae, adiectis nonnullis adnotationibus super ordinandis animalibus.*
- p. 100. VIII. FRISCHII, verb. div. min., *dissertatio de causis discriminis inter mares feminasque ac ratione differentiae inter eorum colores. Pars III. De discrimine inter selem catum, marem feminamque, ratione habita coloris.*
- p. 111. IX. KÜHNII *anecdota historiam insectorum spectantia. Pars VIII.* Primum proponuntur artificia nonnulla, quorum usus est in colligendis insectis. Ad larvas lepidopterorum siccas servandas auctor capite earum duobus digitis prehensio succos tenaces altera manu per anum caute exprimit. Quo facto in aperturam protinus, priusquam cutis collabatur, tubulum immittit siphonis exigui iniectionis, corpusque replet massa tepida, cuius color colori primario larvae congruat. De larvis educandis. De larvis vivis alios in locos transportandis. De lepidopteris siccatis in locos diffitos transportandis. De speculo duplici pro lepidopteris siccis. — Sequitur auctoris observatio de motu araneorum per aërem. Docetur simul, capillicium veneris, quod dicunt, veram esse telam araneorum.
- p. 131. X. BOCK, consiliar. consistor. Regiomont., *ornithologia Borussiae. Ordo III. Anseres, et quidem Anser anas, Anser mergus, Anser pelicanus, Anser colyrubus, Anser larus, Anser sterna.*
- p. 145. XI. LESKII, prof. Lips., *dissertatio de nonnullis lapidibus Labradorensibus colorem suum mutantibus et ad feldspatum pertinentibus. Cum iconn. colorr. Characteres horum lapidum (feldspati variabilis *) externi*

*) Vid. LINN. Syst. Nat. Tom. III. pag. 180. edit. Gmelin.

terni regulis Wernerianis convenienter indicatur. Obiter etiam de nonnullis experimentis chemicis cum iis, sed levi manu, institutis. Quae sit causa mutationis colorum, non audet L. certo definire. Hoc tamen arbitratur, rem a principio metallico subtili (forsitan martiali) phlogisticoque lamellis lapidis interiecto repetendam esse. Ad finem recensentur auctores, qui ante LESKIUM huius lapidis mentionem fecerunt.

XII. DANZII, *factor. aulic., symbolae ad histo-* P. 164.
riam oculi mundi sive lapidis mutabilis. Cum icone color.

XII. BOCK, *consiliar. consistor. Regiomont., de-* p. 168
scriptio balani polythalamii, adhuc incogniti. Cum iconn. color. De ipso animali nihil certi B. addere potuit.

XIV. MÜLLER, *consiliar. stat., de animalibus in* P. 178.
animalium visceribus degentibus, inprimis de echinoryn-
cho lucii. Cum iconn.

XV. GOEZE, *verb. div. min., symbolae ad oeco-* p. 197.
nomiam nonnullorum insectorum. Cum iconn. De larvis exiguis ichneumonum in aphidibus.

XVI. *Idem de vi reproductionis insectorum.* Cum p. 221
icone. Observatio hoc loco cum naturae studiosis communicata spectat larvam perlae, in qua auctor pedem anteriorem dextrum dimidio brevioris sinistro, ceterum integrum, reperit. Credit, istum pedem animali olim ablatum, perque vim reproductionis regeneratum fuisse. Obiter in universum de vi reproductionis insectorum.

XVII. MEINECKE, *verb. div. min., additamen-* p. 225.
tum ad descriptionem mineralogicam regionis Oberwie-
derstedtensis in comitatu Mansfeldensi. Talcum terreum Gerano admodum simile. Varia saxa. Achat. Crystalli squamosae. Succinum. Cobaltum. Incrustata. Aëtitae. Corallitae. Conchyliolithi. Dendritae.

P. XIII.

- p. I. I. SANDERI, *profess.*, *relatio de rhinocerote Versaliensi*. Non reperit S. in hac bestia dentes, qui numerari modoque consueto nuncupari possent. Incisores nulli aderant, nec ulla eorum vestigia apparebant. Ad latera ibi, ubi vulgo canini sunt, prae longum os cernebatur, non divisum plures in dentes, tantaque amplitudine, ut pro dente vix posset haberi. Pone illud in ambabus maxillis simile os angulosum reperiebatur, nec hoc plures in dentes divisum. Adeoque credit auctor, rhinocerotem beluis non posse adnumerari. Lingua glaberrima est. Agitur praeterea de labiis, naribus, cornu, (non constat e pilis sibi invicem intertextis), oculis, auribus, pilis, pedibus, cauda, pene, plicis, mensura, somno, voce.
- p. II. II. WALCHII *collectanea ad ornithologiam exoticam. Pars II.* De historia naturali piprae rupicola. Descriptio iconque color. pici Ceylanensis, feminae, ut BODDAERTUS suspicatur, pici Bengalen sis LINN.
- p. 16. III. MASCH, *consiliar. confistor. Neostreliz.*, *relatio de alauda arvensi penitus alba et cornice maxima ex parte alba.*
- p. 19. IV. Doct. LINDENBERG *descriptio duarum fulgorarum rararum*. Cum iconn. colorr. Phosphorescentiam horum insectorum l. a circuitu materiae subtilis fluidae phosphoricae repetit, quae post animalis mortem aut penitus exsiccatur, aut avolat, aut, quod probabilius est, tunc evanescit, quoniam omnis desinit succorum circulatio. Fulgorarum hic descriptarum nullibi auctor mentionem fieri vidit. Sunt ambae Surinamenses. Laternae dentibus horrent.
- p. 24. V. I. E. I. WALCHII *symbolae ad historiam insectorum. Pars III.* Cum iconn. pict. De aliquot phalaenis Austriacis. *Phalaena modesta*. *Phalaena geome.*

geometra seticornis, antrorsum alis superioribus dilute cinereis, macula fusca nigre punctata, inferioribus cinereis unicoloribus. — Phalaena viridana. Phalaena noctua, antrorsum alis superioribus e fusco subvirescens, annulis, maculis et lineis flexis albis, margine albo punctis nigris maculato, alis inferioribus, ex albo subcaeruleis retrorsum alis omnibus caeruleiscentibus. — Phalaena nebulosa. Phalaena noctua, antrorsum alis superioribus fuscis nebulosa maculatis, inferioribus dilute cinereofuscis, retrorsum alis unicoloribus dilute fuscis levissime viridescentibus, nigro puncto in medio fere notatis. — Phalaena vestalis. Phalaena geometra, antrorsum alis superioribus albis margine lato cinereo, lineis ferratis nigris et fuscis ornato, inferioribus itidem albis et ad marginem maculis nebulosis, retrorsum alis omnibus unicoloribus dilute cinereis, fascia obscuriore et in medio nigro puncto notatis. — Phalaena tigris. Phalaena geometra antrorsum alae superiores albae maculis et punctis nigris, inferiores albae punctis tantum nigris subtilissimis adspersae, retrorsum alae omnes dilute flavae punctis nigris rarioribus.

VI. I. H. CHEMNITZ, *non dari in rerum natura* p. 33. *monstrum illud marinum, quod vulgo Kraken audit, ac maria septentrionalia incolere dicitur* *).

VII. SPENGLER *relatio de incola clavae Herculis atque corpore, in quo haec serpula nidulatur*. Cum iconn. colorr.

VIII. MEUSCHENII, *consiliar. legat. Hagae Co.* p. 78. *mit., epistolae conchyliologicae ad WALCHIUM, consiliar. aulic. Epistola prima*. Cum iconn. colorr. *Patella exigua, reticulata, pinnata (neritoidea LINN?) Nerita violacea reticulata.*

D 4

IX. I. E.

*) Cf. Comm. nostr. Vol. XXXIV. p. 335.

- p. 86. IX. I. E. I. WALCHII *descriptio conchyliorum aliquot rarorum partimque recens detectorum. Pars V.* Cum icone color. Agitur de patella nova nondumque descripta ex India orientali. Audit nostro P. scutum dacicum. Hac occasione nonnulla adduntur de patellis, de quibus *W.* iam in decima parte huius diarii egit *).
- p. 91. X. HACQUETI, *profess. relatio de petrefactio singulari.* Cum icone color. Repertum est hoc petrefactum in regione Vicentina. Isis hippuris L. HACQUETO videtur.
- p. 94. XI. I. E. I. WALCHII *adnotationes super eodem petrefactio HACQUETI.* Non audet *W.* decernere, quorsum in systemate hoc petrefactum referendum sit.
- p. 100. XII. I. E. I. WALCHII *observationes lithologicae. Pars VIII.* De iaspide Potsdamensi trochitis entrochitisque scatente, ubi simul de entrochitis Gothlandicis. Credit *W.*, hunc lapidem e Suecia in regionem Potsdamensem inundationibus vehementibus olim delatum fuisse. De achate entrochitis tenente ad Potsdamum. — Nonnulla de belemnitis (cum icon. colorr.). Spectant belemnitas monosulcos.
- p. 113. XIII. IO. SAM. SCHRÖTERI, *diac. Vinar., dissertatio de mineris ferri praecipuis, quae in Stahlberg et Mommel prope Schmalkalden reperiuntur.* Praeter alias ferri mineras commemoratur describiturque haematites dendritis ornatus. Nolit tamen hinc S. cum multis concludere, dendritas a ferro esse repetendos. Qua oriantur ratione, occultum prorsus ei videtur. Suspiciatur, haematitas producta esse vulcanica.
- p. 132. XIV. IO. FR. GMELINI, *profess., symbola ad historiam naturalem ducatus Würtembergensis, e classe terra-*

*) Vid. Comme nt. nostr. Vol. XXIII. p. 651.

terrarum et lapidum. Terrae calcarcae species. Gypsi species. Species margae. Species argillae. Species terrae filiceae. Fluores minerales. Species micae. Magnesia nigra. Lapis serpentinus. Spatum ponderosum. Lapis arenaceus. Arena. Granites. Petrosilex mollis cum mica. Breccia filicea. Turfa. Lutum. Humus atra. Arena e cochleis constans.

XV. MEINECKE, *verb. div. min., continuatio* P. 160.
symbolarum ad historiam naturalem lapidum memorabilium regionis Oberwiederstedtensis. Lapis hepaticus. Foetorem huius lapidis a phlogisto oriundum esse, inde M. repetit, quod lapis percandefactus, ubi fricatur, non amplius olet. — Lapis calcareus cum crystallis spatosis. — Iaspis. De transitu argillae in iaspidem. — Quarzum structura sua ad zeolithos accedens, adeoque auctori zeolithicum dictum. — Granati. — Petrefacta. — Ferrum regulinum in ochram mutatum.

XVI. MEINECKE, *conrect. Quedlinb., observatio* P. 174.
nes entomologicae. Pars VI. Nonnulla de Phalaena Tau, quibus corrigantur ac suppleantur, quae auctor de hoc insecto in parte sexta huius diarii retulit *). — De larva sphingis atropi. — Qua ratione impediri possit, ne lepidoptera ficcata oleo in ipsorum corpore contento corrumpantur, quoque modo acus, quibus insecta perfixa sunt, cum novis possint sine ullo animalculi damno permutari. Corpus lepidopteri oleosi subtus creta pulverata humida oblinitur, totumque post insectum cretae siccae adaptatur, in qua fovea iustae amplitudinis excavata est. Sic omne oleum, quod in lepidopteri corpore latet, a creta absorbetur. Ad insecta acubus melioribus instruenda in magnis phalaenis sphingibusque, inprimis in
D 5 coleopte-

*) Vid. Comment. nostr. Vol. XXIII. p. 52.

coleopteris, caput acus forcipe prehendatur, parsque pectoris inferior duobus teneatur digitis inque gyrum vertatur. Sin in lepidopteris minoribus aut aliis insectis acus mutanda sit, gutta spiritus vini supra infraque ei loco, ubi acus corpus penetrat, adfundatur, idque toties, donec spiritus in corpus sese insinuando partes acui adhaerentes penetraverit, quo facto acus facile poterit removeri.

p. 179. XVII. SANDER, *professor. Carolruh., symbolae ad historiam avium. Symbola altera.* De alcae specie quadam ad Rhenum reperta, ad alcam picam L. proxime accedente. — De alcedine cristata L. in Germania reperta. — De nonnullis fringillis. — De aliquot avibus ad Rhenum in ditione Badensi captis: mergo quodam, fulica chloropode, colymbo quodam, tringa quadam. — De anate cygnoide L. — De ardea quadam; tum ad maiorem, tum ad cineream L. accedente, ad Rhenum capta. — De emberiza quadam, cum olivacea L. congruente, sed in margraviatu Badensi capta. De alia emberiza, frustra in systemate Linnaeano ab auctore quaesita, inque eadem terra reperta.

p. 201. XVIII. BOCK, *consiliar. consistor. Regiomont., ornithologia Borussica. Ordo IV. Grallae.* Gralla platalea. Gr. ardea. Gr. tantalus. Gr. scolopax. Gr. tringa. Gr. charadrius. Gr. fulica. Gr. haematopus. Gr. rallus. Gr. otis.

p. 224. XIX. D. KÜHN *anecdota ad historiam insectorum spectantia. Pars IX.* De nonnullis lepidopteris; carabis crepitantibus strepituque, quem edunt; ovis ac foecunditate lepidopterorum etc.; lumbrico terrestri et ascaride. Ad finem de ovis gallinaceis duplicibus exclusis.

P. XIV.

Praemissa est huic parti praefatio SCHREBERI, professoris Erlangensis, qui post WALCHII mortem edi-

editionem huius diarii suscepit. Monetur, huius operis periodici in universum eandem, quae antea fuerit, oeconomiam in posterum futuram esse, sic tamen, ut lectores varietate argumenti magis delectentur, iisque etiam historiae naturalis partibus, quae hoc in diario hucusque parum aut omnino non tractatae sint, opera navetur. Praeterea spondet SCHR., nullas amplius versiones hoc in opere prodituras esse, nisi forte additamenta auctoris dissertationi adiungi possint, aut ipsa dissertatio nondum prodierit.

I. I. C. F. MEYERI, *pharmacop. aul. Stettin.*, p. 1. *experimenta cum basalta Stolpenfi capta.* In centum basaltae partibus M. reperit terrae filiceae 50 partes, magnesia $2\frac{1}{2}$, terrae aluminosae $14\frac{1}{2}$, terra calcariae $8\frac{1}{2}$, terrae martialis 25.

II. I. E. I. WALCHII, *consiliar. aul., observatio* p. 9. *nes lithologicae. Pars IX.* Cum iconn. De nonnullis fossilibus Langenheimensibus in episcopatu Bambergensi prope Coburgum (petrefacta). De orthoceratita raro (ubi etiam de historia literaria horum petrefactorum). Symbola ad historiam gryphitarum. De petrefacto rarissimo e lapicidina marmoris Namurensi (terebratulita, ut W. suspicatur). De nautilitis cordatis (monet SCHREBERUS in praefatione, hoc petrefactum iam ab ill. SCHMIDELIO descriptum fuisse).

III. SANDER, *profess. Carolsruh., de aurilegio* p. 37. *ad flumen Rhenum.* Credit S., aurum, quod in Rheno reperitur, montibus Helvetiae per undas ablatum esse. Vulgaris incolarum regionum opinio fert, hoc aurum in ipso solo, quod Rhenus peragrat, reperiri. — In praefatione SCHREBERUS hac super re lectores ad FRANC. LUDOV. TREITLINGERI *dissert. inaug. de aurilegio, praecipue in Rheno, Argentor.* 1776. ablegat.

IV. SAN-

- p. 41. IV. SANDERI, *profess. Carolsruh.*, *symbolae ad historiam naturalem mammalium*. Descriptio dasypodis novemcincti, quem SANDERUS Lutetiae vidit. — Symbola ad historiam naturalem equi. (Addit nonnulla in praefatione SCHREBERUS.)
- p. 48. V. SANDERI, *profess. Carolsruh.*, *observationes de pondere ovorum nonnullarum avium*.
- p. 50. VI. D. KÜHNII *anecdota ad insectorum historiam*. Pars IX. Cum iconn. colorr. Papilio quercus L. Larva phalaenae fraxini. Larva papilionis Galathea. Larva phalaenae processioneae. Larva phalaenae furculae.
- p. 66. VII. VON SHHEVEN, *verb. div. min. Neuwarp.*, *symbolae ad historiam naturalem insectorum*. Pars III. Cum iconn. colorr. Descriptio larvae phalaenae versicoloris.
- p. 77. VIII. CAPIEUX *symbolae ad historiam naturalem insectorum*. Pars II. Cum iconn. colorr. Papilio ad Lathoniam accedens cum suis metamorphosis. Larva ac pupa papilionis Galathea. Pupa papilionis Iridis. Larva atque pupa phalaena paranympae. Phalaena leucomelas. Phalaena alni. Phalaena ilicifolia.
- p. 93. XI GÖZE, *verb. div. min.*, *de partibus nonnullorum insectorum recens detectis*. Cum iconn. De acaribus coleopterorum et gymnopterorum, eorum antennis, organis manducationi inservientibus etc. De acaribus acarorum. De pediculo urogalli etc. De acaro ricino, qui etiam in avibus habitat.
- p. 103. X. *Idem de oeconomia larvae subcutaneae singularis in foliis glabris populi eiusque pupa ac phalaena (tinea)*. Cum iconn.
- p. 113. XI. *Eiusdem historia naturalis vermis articularis MÜLLERI *)*. Cum iconn. partim colorr. Dete-

xit

*) MÜLLER von Würmern des süßen und salzigen Wassers, p. 21. 22.

xit G., hunc vermem esse larvam tipulae cuiusdam. Hoc insectum per omnes metamorphoseos gradus accurate describitur. Obiter etiam de naidibus serpentinis ac proboscideis; de polyporum cibo.

XII. CHEMNITZII, *verb. div. min. Hafniens.*, p. 126. *additamentum ad dissertationem de cochleis sinistrorsum convolutis.* Argonautas, nautilos etc. nec cochleis dextrorsum nec sinistrorsum convolutis posse adnumerari, sed quasi medium inter illas locum tenere.

XIII. O. F. MÜLLER *de taeniis* *). Cum adno. p. 129. tatt. GOEZII. De capite vermium in universum, teniaeque speciatim, adversus LINNAEUM. De evolutione novorum articulorum in vermibus, imprimisque taenia. (GOEZIO taenia vulgaris cum grisea, canina cum folio eadem videtur. Repudiat BLUMENBACHII hypothesein de taenia canina.) De *taenia lucii*. (Vidit M., lucium, qui iam exenteratus esset, percarni fluvialem pariter exenteratam devorare.) Obiter de fasciola lucii. (In notis adiunctis GOEZ. de hirudine adhuc incognita in ranis, ac fasciola subrubicunda simplici poro in anatibus. — Taeniam lucii GOEZ. etiam in percis reperit; quapropter malit eam cum BLOCHIO taeniam tricuspidadam nuncupare. Omnino suadet, ut taeniarum nomina specifica non ab animalibus, in quibus repertae sunt, sed ab organis capitis repetantur.) De ascaride lucii: audit MÜLLERO ascaris seta stricta nigrescens. (Secundum GOEZIUM eadem est cum ascaride acu BLOCHII. Saepe eam G. in ranis nonnullisque accipitribus reperit.) De echinoryncho lucii **). Eundem echino-

*) Haec dissertatio anno 1777 danice conscripta annoque 1778 exeunte coram societate regia scientiarum Hafniensi praelecta fuit.

**) Vide supra contenta partis huius diarii XII.

echinorynchum g. in pluribus piscibus ranisque adeo detexit.) De taenia in hepate lucii, quae cum taenia in intestinis conveniat, m. non audet discernere. (In nota GOEZE de aliis huiusmodi taeniis in animalibus extra intestina reperiundis. In hepate lucii eandem, quam in intestinis, g. taeniam reperit.) — De taenia scorpii. (An vermes intestinales vere solitarii dentur, vehementer dubitat m.; dari, negat g.) — De taenia pleuronectae maximi. Obiter de echinoryncho in eodem pisce. — De taenia cyprini bramae. — De taenia anguillae. — De taenia in anatibus. — De taenia corvi caryocatactae. — De taenia equi. An cum taenia lata in corpore humano eadem sit, quae fuit PALLASII sententia, multum m. dubitat. — His praemissis in universum de taeniae historia naturali diligenter agitur, multique errores auctorum deteguntur, v. g. de capite, serie articulorum tanquam totidem animalculorum etc.

P. 204. XIV. GÖTZ, candid., *historia naturalis phasiani picti* LINN.

P. 211. XV. D. LINDENBERGII *descriptio uberior curculionis Brasiliensis* *). Cum iconn. colorr.

P. XV.

P. I. I. O. F. MÜLLER *historia planorbis bullae*. Cum iconn. colorr. Simul in universum de planorbis.

P. 21. II. MASCH, *consil. consistor. Neostreliz., dissertatio de hybridis ab animalibus sylvaticis domesticisque natis*. Foetus hybridi canis lupaeque, iique foecundi. Foetus hybridi apri suisque domesticae. Contendit m. lupum canemque ad eandem speciem referendos esse.

(De

*) In decima parte huius diarii hoc insectum indicatum fuit, addita simul eius icone. Vid. Comment. nostr. Vid. XXIII. p. 652.

(De hac re foetuque hybrido canis ac lupi SCHREBERUS in nota adiecta sententiam suam exposuit.)

III. GOEZE, *verb. div. min., nova inventa ento-* p. 37.
mologica. Cum iconn. Phalaena mire parva larvae Degeerianae subcutaneae pedibus duodeviginti membranosis. Obiter de foliis rosae in facie superiore candidis, quasi argenteis, ob larvas cicadae rosae succum foliorum confuentes. — Sphex in ovis phalaenae castrensis.

IV. CAPIEUX *symbolae ad historiam naturalem* p. 52.
insectorum. Pars III. Cum iconn. colorr. Larva spinosa in scabiosa succisa eiusque in insectum perfectum metamorphosis. Descriptio larvae ac pupae metamorphosisque phalaenae ilicifoliae. Descriptio maris phalaenae sordidatae.

V. VON SCHEVEN, *verb. div. min., symbolae ad* p. 67.
historiam naturalem insectorum. Pars IV. Descriptio larvae specierum vesparum cribrariarum. Pro variis speciebus, non varietatibus ab auctore habentur. Audiunt nostro Sphex cribraria, Sphex clypeata, Sphex scutellata, aliaeque, quas auctor definire ac denominare nondum potuit. Editoris nonnullae additae sunt adnotationes.

VI. SCHREBERI *descriptiones insectorum memo-* p. 87.
rabilium. Pars I. Cum iconn. colorr. Symbola ad historiam generis blattae. Describuntur iconibusque pictis sistuntur blatta marginata, ac blatta maculata. — Descriptio nova iconesque sphecis clypeatae.

VII. D. KÜHN *anecdota ad historiam insectorum* p. 96.
Pars X. Continuatio historiae congeriei larvarum, quae germanice *Heerwurm* dicitur *). Non potuit κ. has larvas ad insectum perfectum perducere. Suspicatur tamen, hymenoptera ex iis oriri.

VIII. D.

*) Vid. Comm. nostr. Vol. XXII. p. 702.

- p. 111. VIII. D. IO. MAYER, *consiliar. aulic. reg. Polon. Prag.*, *descriptiones insectorum*. Cum iconn. colorr. Descriptio phalaenae frumentatae et acari plantarum.
- p. 115. IX. HERMANN, *profess. Argentor.*, *epistola ad editorem super nonnullis petrefactis*. Cum iconn. colorr. Cardium tortuosum. Venus (aut Donaxo) nodosa; tuberculata; sulcata; dubia.
- p. 135. X. HERMANN, *profess.*, *de iside dichotoma* LINN. *sp. 2. PALL. elench. zooph. sp. 143.* Cum icone. E mari Sardo.
- p. 139. XI. *Dissertatio lemuris cattaë. Auctore HERMANNO, profess. Argentor.* Accuratissime describitur animal, variaque in aliorum auctorum descriptionibus iconibusque corriguntur.
- p. 152. XII. *Observationes zoologicae ex epistolis c. I. F. DIESKAU editorum huius diarii.* Apri cicuratio. Vulpis cicuratio. Credit D., per vulpem transitum a cane ad felem fieri.
- p. 257. XIII. GÖTZ, *candid.*, *adnotationes ad SANDERI, profess.*, *symbolam alteram ad historiam avium in parte decima tertia huius diarii pag. 179. sq.* Aliud exemplum eiusdem alcedinis in Germania repertae. De fringilla ferino. Mergus castor. Fulica chloropus. Anas cygnoides. Ardea nycticorax.
- p. 163. XIV. SANDERI, *profess. Carolsruh.*, *symbolae ad historiam naturalem piscium Rheni. Pars I.* Primum de magnis difficultatibus in piscibus definiendis et ordinandis. — Acipenser sturio. Salmo salar. Esox lucius. Ciprinus carpio. Muraena anguilla. Gadus lota *). Perca fluviatilis. Perca cernua. Cyprinus tinea. Cyprinus barbus. Cyprinus rutilus. Cyprinus brama.

*) Peculiarem de hoc pisce dissertationem auctor scripsit, recusam in *Berlin. Neuesten Mannigfaltigk. Th. II. p. 223. ff.*

brama. Cyprinus nasus. Cyprinus gobio. Alii pisces nostro incogniti, ac nondum definiti, nominibus germanicis insigniti. — Accurate de foetu salmonis salar (*Sälmlinge*). — De historia naturali cyprini tincae; cyprini nasi; aliarum huius generis specierum, de quarum definitione S. dubitat.

XV. IO. GOTTLIEB GEORGI, *adiuncti academ.* p. 184. *imperial. scientiar. Petropol. etc. dissertatio de inquinamenti salis culinaris, imprimis in regno Russo, mediisque eius repurgandi.* Praemio ornata est haec dissertatio a societate oeconomica Petropolitana, hicque nonnihil contracta primum prodit.

XVI. SCHREBERI *experimenta cum lacte lunae* p. 209. *Hallenfi.* Cum iconn. Primum characteres externi huius terrae (terrae aluminaris nativae secundum WERNERUM in versione germanica mineralogiae Cronstedtianae) describuntur. Sequuntur experimenta chemica a FRISCHMANNO, pharmacopoeo, Erlangensi, via tum humida tum sicca instituta. Docent haec, in lacte lunae Hallensi magnam copiam terrae aluminaris purae, quae maximam partem ponderis ipsius efficit, aquam, aërem fixum, pauxillum terrae calcareae, terrae siliceae forsitan adhuc minus, paullulumque terrae martialis principique inflammabilis contineri, sic tamen ut sola terra aluminaris pura cum aëre fixo et aqua verae eius partes constitutivae, cetera omnia inquinamenta potius quam principia videantur. Ortum huius fossilis a pyritarum martialium fatiscencia S. repetit.

XVII. *Eiusdem observationes super organis fructificationis Targioniae.* Cum iconn. p. 236

Additamentum ad has observationes. p. 253.

P. XVI.

I. D. CASIM. CHRISTOPH. SCHMIDEL, *princip.* p. I. *Brandenb. Onolt. et Culmbac. consiliar. aulic. intim. ac Suppl. I. Dec. IV.* E prim.

*prim. archiat. etc., descriptio asteriae ornamentis rosis
similibus. Cum icone.*

P. 8.

II. D. IO. HERMANN, *prof. medic. ac philos. Ar-
gentor., epistola ad editorem de novo genere piscium
americano, quod sternoptyx audit. Cum iconn.*

Ordo piscium apodum.

STERNOPTYX. *Caput obtusum. Os simum.*

Dentes minutissimi.

Membr. branchioft. nulla.

*Corpus compressum, alepidotum;
sterno carinato, bifariam plicato;
abdomine pellucido.*

diaphana. I. STERNOPTYX.

*Habitat in America, sine dubio
Iamaica.*

Descript. Corpus biunciale, compressum, anti-
ce truncatum, postice angustatum, alepidotum, ar-
genteum, dorso virescente-fusco, pone pinnam dor-
sale gibbo. Apertura branchiarum obliqua, sub-
recta, operculis mollibus aut potius nullis, membra-
na branchioftega nulla. Carina dorsalis duplex di-
vergens versus nares parvas. Oculi magni. Os si-
mum, perpendiculariter fissum. Dentes minutissimi.
Lingua crassa, adnata, aspera. Labium superius bre-
ve, inferius perpendiculare; medio sinubus quatuor
semicircularibus depressis, carina distinctis. Tres
sinus similes sub apertura branchiarum. Sterni pla-
na duo decemplicata in carinam pellucidam conni-
ventia. Abdominis sinus angulatus postice trifariam
excisus, membrana pellucida connexus spinæ abdo-
minali, articulatae, pellucidae, cui insidet pinna ana-
lis. Linea lateralis nulla. Pinnae ventrales succineae,
cum cornea oculorum caudaque bifida. Pinna dorsi
adnata radio obliquo, spinoso, valido, immobili;
cui praetensa membrana margine tenuissime den-
ticulato.

B. o.

B. o. D. $\frac{1}{2}$. P. 8. V. o. A. 13. C. 40.

III. GE. FR. GÖTZ *de avibus anomalice albis*. Du. P. 37.

bitationes contra GÜNTHERI theoriam de avibus anomalice albis *). Variorum auctorum hac de re sententiae. Nostri observationes huc spectantes. Catalogus avium albarum nostro visarum: sturnus vulgaris, corvus corax, hirundo, columba risoria, alauda arvensis, parus caeruleus, fringilla domestica, motacilia flava, corvus pica.

IV. D. IO. HERMANN, *profess. Argentor.*, *epi*-P. 50.

stola prima ad editorem super aliquot conchyliis. Cum iconn. colorr. De discrimine inter spondylum insulae Maltae atque americanum. Sic ab auctore distinguuntur. Spondylus *mediterraneus* valva inferiore pone cardinem abrasa integra; Spondylus *americanus* valva inferiore pone cardinem abrasa sulco cartilagineo exarata. — Turbo novus, ex auctoris sententia in systemate Linnaeano post turbinem petholatum collocandus: Turbo *canaliculatus* testa imperforata, ovata, sulcata; anfractibus, canaliculo distinctis. — Buccinum pariter, ut nostro videtur, novum, ante buccinum undosum collocandum: Buccinum *solutum* testa ovata, varicibus ventris longitudinalibus inaequaliter distantibus, labro canaliculo subsoluto. — Aliud buccinum a LINNAEO ex ADOLPHI MURRAYI sententia non descriptum, post buccinum glabratum locandum: Buccinum *stromboides* testa glabra, anfractibus distinctis, ventre retro labrum superne solutum porcato, ad basin oblique striato. — Murex despectus sinistrorsum convolutus. — Nova nerita, ante aut post neritam canrenam ponenda: Nerita *cancellata* testa umbilicata, decussatim striata,

E 2

impresso

*) Vid. Part. I. huius diarii. Cf. Comment. nostr. Vol. XXII. pag. 701.

impresso-punctata, spira subelevata, umbilico gibbo. — In tabula aenea sistuntur turbo canaliculatus, buccinum solutum, buccinum stromboides, murex despectus L. sinistrorsum convolutus, nerita denique cancellata.

- p. 57. V. D. FRID. SAM. BOCK, *reg. Boruss. consiliar. confistor. et profess. theol. Regiomont.*, *descriptio duorum lignorum succino permistorum, una cum nonnullis animadversionibus super ortu succini in Borussia.* Cum iconn. colorr. Contendit auctor, succinum, certe Borussicum, esse resinam vegetabilem, hodie non amplius oriundum, sed olim in sylvis resinosis natum. Variis hanc sententiam argumentis corroborare, contrariamque hypothesein evertere studet.
- p. 71. VI. M. IO. GODOFR. KÖHLERI, *inspect. musei elector. Dresd. mathem.*, *continuatio observationum microscopicarum de nonnullis in aqua degentibus.* Cum iconn. Trichoda Lepus MÜLL.
- p. 73. VII. D. AUG. CHRISTIAN. KÜHNII, *medic. pract. Isenac.*, *anecdota ad historiam insectorum spectantia. Pars XI.* Cum iconn. colorr. Sphinx Atropos LINN. Phalaena Linariae. Larva e numero tortricum, instructa tantummodo pedibus anterioribus quatuor acutis.
- p. 82. VIII. HENR. SANDER, *profess. Carolsruh.*, *continuatio symbolarum ad historiam naturalem mammalium.* Sues nondum annum natos iam esse generationi idoneos. De asino rabido facto, cum a cane rabido admorsus fuisset.
- p. 89. IX. D. A. C. KÜHNII *observationes super verme, qui a rabie canum vulgo dicitur (Tollwurm).* Docetur, huius vermis, qui dicitur, resectione rabiem neutiquam posse evitari. Varia admiscuntur historiam rabiei caninae huiusque vermis medicam spectantia. Ad finem accedunt variae propositiones e politica medica canes spectantes.

X. G. F. GÖTZ *historia naturalis phasiani mych-* p. 122.
themeri LINN. *atque phasiani albi* (varietatis phasiani
colchici).

XI. C. G. RIMROD, *verb. div. min. Quenstedt., in* p. 139.
comitatu Mansfeld., adnotationes de larva phalaenae
disparis LINN. (plantis admodum noxia). Agitur
diligenter de historia naturalis huius larvae insectique
perfecti, de damno eius insigni, deque modis ab eo
cavendi.

XII. H. SANDER, *profess. Carolsruh., relatio* p. 151.
de helicibus pomat. l. capite truncatis. Caput praeci-
sum auctor renasci vidit. Obiter de cautelis in hu-
iusmodi experimentis necessariis.

XIII. IO. SAM. SCHRÖTER, *diac. Vinar., rela-* p. 160.
tio de marmore testaceo recens in ducatu Carinthiae de-
testo maculis versicoloribus. Maculae hae sunt frag-
menta testaceorum. Tinctum versicolorem a parti-
culis metallicis, quemadmodum in feldspato variabili,
SCHR. censet repetendum.

XIV. I. W. C. *symbola ad historiam hominum ma-* p. 169.
culoform. Agitur de homine auctori in terra Bam-
bergenfi viso, cuius cutis alba maculis in facie flavide
fuscis, in corpore obscure fuscis variegata est; dein-
de de puella, in qua similes maculae ortae sunt, sed
mox evanuerunt, ut petechiis chronicis adnumeran-
dae videantur.

XV. D. FRANC. DE PAULA SCHRANK, *confi* p. 174.
liar. ecclesiast. elector. palat. bavar., observationes bo-
tanicae. Dactylis glometra. Bromus arvensis. Avena
pratensis. Gentiana verna, cum qua G. bavarica ea-
dem auctori species videtur. Plantis alpinis nolit no-
ster eam adnumerare *). E floribus eius pigmentum

E 3

caeru-

*) Omnino credit auctor, numerum plantarum alpina-
rum, quae dicuntur, minorem esse, quam vulgo
per-

caeruleum elegans elici potest. Hieracium umbellatum. Artemisia dracunculus. Doronicum bellidiflorum.

p. 203. XVI. O. F. MÜLLERI *descriptio phalaenae noctuae heteroclitae capite erucae*. Cum iconn. Exstat in *Mém. de Mathemat. et de Phys. etc. Tom. VI. Paris, 1774. pag. 508.* gallice scripta. Germanice vertit notasque adiecit I. A. E. GOEZE, verb. div. min. Quedlinburg.

P.XVII. I. IO. HIERON. CHEMNITZ, *verb. div. min.*

p. 1. *Hafn. membr. acad. imper. nat. curios. etc., relatio de propagatione cochleae vinearum sinistrorsum convolutae.* De coitu huiusmodi cochlearum iam olim CH. experimenta instituerat *), sed coitus tum infecundus fuit. Repetiit haec experimenta, idque meliori cum successu. Mirabundus vidit, prolem constare e cochleis dextrorsum convolutis cum sinistrorsum convolutas expectasset; ut cochleae sinistrae dextras perinde, ac dextrae sinistras, generare possint. Idemque credit auctor de aliis cochleis sinistris posse dici, itaque multae cochleae sinistrae non pro speciebus peculiaribus, sed tantummodo pro varietatibus habendae sunt.

p. 12. II. *Symbolae ad ornithologiam exoticam. Pars III.* E manuscriptis a WALCHIO relictis edidit SCHREBERUS. Praemittuntur aliquot editoris annotationes ad partes duas priores harum symbolarum. — Describuntur Trogon fasciatus (Trogon ceylonensis BRISS.), ubi obiter SCHREBERUS de editione germanica Zoologiae Indicae a FORSTERO curata, MURRII de hoc opere relationem parti primae huius diarii insertam supplens, differit; Todus cristatus (cum icone colorata).

III. L.

perhibetur. V. g. soldanellam alpinam in regionibus minime alpinis reperit.

*) Retulit de iis in octava huius diarii parte.

III. L. SPENGLERI *descriptio duarum specierum* p. 24.
novarum conchyliorum australium. Cum iconn. colorr.
E mari pacifico. Murici auctor ea adnumerat.

IV. G. F. GÖTZ, *historia naturalis columbae co-* p. 32.
ronatae LINN. Vivam eam auctori observare licuit.

V. *Eiusd. symbola ad historiam naturalem certhiae* p. 40.
murariae LINN.

VI. IO. CHRISTOPH. MEINEKE, *verb. div. min.* p. 45.
Oberwiederstedt., descriptio nonnullorum lapidum ac mi-
neralium notatu dignorum, tanquam additamentum ad
descriptionem lithologicam regionis Oberwiederstedten-
sis in comitatu Mansfeldensi partibus III. et XI —
XIII. huius diarii insertam. Primum in universum de
magno discrimine saxorum istius regionis. Tum agi-
tur de lapide hepatico, schistis bituminosis, lithan-
thrace, molybdaena, pyritis, cupro vitreo crystalli-
fato, cobalto crystallifato, minera cupri botryoide
etc., duobus exemplis novae lapidum generationis
(acu quam partes calcareae progressu temporis cir-
cumdederant, lignoque in lapidem ferrarium trans-
mutato), petrefactis variis, aëtitis.

VII. D. FRID. SAM. BOCK, *reg. Boruss. consi-* p. 66.
liar. consistor. ac profess. Regiomont., ornithologia Bo-
russica. Ordo V. Pavo. Meleagris. Phasianus. Nu-
mida. Tetrao. — Ordo VI. Passeres. Columba.
Alauda. Sturnus. Turdus. Ampelis. Loxia. Emberi-
za. Fringilla. Muscicapa. Motacilla. Parus. Hirun-
do. Caprimulgus.

VIII. IO. SAM. SCHRÖTERI, *diacon. Vinar., no-* p. 117.
vae observationes de ammonitis parvis.

IX. D. IO. HERMANNI, *profess. Argentor., epi-* p. 1.
stola altera ad editorem de nonnullis conchyliis. Cum
iconn. colorr. Ostrea vulfella (mya vulfella LINN.).
Mytilus impactus.

X. OTTO FRID. MÜLLER *de pisis aquaticis.* Cum p. 153.
iconn. colorr. Est planta aquatica. Audit clarissimo

MÜLLERO *Conserva pisum* filamentis simplicibus aequalibus brevissimis globum constituentibus.

- p. 165. XI. D. IO. MAYER, *reg. Polon. consiliar. aulic. etc., observationes super partibus fructificationis ulvae cuiusdam*. Ulva petiolata globulosa, petiolis reptantibus virescentibus. Ad ulvam granulata LINN. proxime accedens; forsitan eius varietas. Simul agitur de irritabilitate huiusmodi plantarum lucisque in eas influxu.
- p. 171. XII. D. IO. HERMANN, *profess. Argentor., observationes helminthologicae. Pars I. Cum iconn.* Duæ species echinorynchi. Novum genus vermium: Mazocraes, cuius speciem H. in clupea alosa reperit.
- p. 183. XIII. I. A. E. GÖRZE, *verb. div. min. Quedlinb., symbola ad historiam metamorphosis blattarum. Cum iconn. colorr.*
- p. 190. XIV. EUGEN. IO. CHRISTOPH. ESPER, *profess. Erlang., observationes de phalaena linariae.*
- p. 195. XV. G. F. GÖRTZ *symbolae ad historiam naturalem insectorum. Cum iconn. colorr.* Sphinx atropos. Sphinx tiliae. Erucae testaceis affines (*Sackträger*). Methodi facili lepidoptera ac coleoptera (vaporibus aquae ebullientis ori insecti admotis) protinus necandi, una cum delineatione instrumenti huic consilio apti. Gryllus campestris. Ephemera.
- p. 206. XVI. I. R. FORSTER *de novo insecto. Cum ic. color.* Cancer *cassideus*. C. capite clypeato emarginato; thorace laevi, integerrimo; brachiis 2. appendiculis filiformibus; pedibus octonis. *Capitis clypeus* corpore reliquo maior, subquadratus angulis obtusatis; antice porrecta rotunditate, postice ad thoracem profunde emarginatus; medio umbonatus sulcis parum conspicuis. Antice, supra sunt oculi bini, oblongi convexi. In apice adsunt 6 apices filiformes breves, et praeterea tria paria palporum; quorum primi exteriores sunt semicylindrici, emarginati

ginati, secundi filiformes apice globulo sphaeroideo, tertii interiores sunt setacei. Sub clypeo capitis prodeunt *antennae* filiformes, clypeo longiores. *Thorax* reniformis, medio umbonatus. Ad latera membris globosis connectuntur brachia duo, pedes octo. *Brachia* quinque articulata, quorum articuli 1, 3 et 4 sunt breves; 2 et 5 longiores; quintus articulus in apice subdivisus, altero segmento brevior; inter 2 et 3 articulum externa e parte prodit appendicula filiformis. Tria prima *pedum* paria 3 articulata, possici pedes articulis quatuor. *Pedes* circiter longitudine clypei capitis, *brachia* totius corporis. *Cauda* brevis, imbricata octies, membris medio bis elevatis, in ipso apice bina corpora oblonga. Color totius corporis subdiaphani sulphureus, e viridi et aurantio helvolus. Habitat in mari Indico.

XVII. D. KÜHNII, *medic. pract. Isenac., obser.* p. 214. *variationes miscellae ad historiam naturalem pertinentes.* De spelunca notatu digna prope Isenacum. De variolis (gallis), foliorum quercus: insectum, a quo originem trahunt, nostro audit cynips quercus inoculatorius flavus. Cynips quercus pedunculi. Cynips quercus gemmae. De nidis formicarum raris (phallo esculento). De mira voracitate leporum. De nidis formicarum raris (phallo esculento). De mira voracitate leporum. De mira incubatione strigis ululae.

XVIII. A. HAASE *experimenta chemica cum tri-* p. 226. *pela (Schillingsfürstensi) instituta.* Uncia eius continet 16½ gran. terrae martialis purae, 20 gran. terrae aluminaris et 7 drachm. 13 gr. terrae insolubilis, quem H. filiceam esse vidit.

XIX. H. SANDERI, *profess. Carolstruh., relatiop.* 246. *de serpente incognito, quem in museo monasterii St. Blasii reperit.* Pedibus binis brevibus carnosus instructus est, arbores incolens, inque sylva nigra sat frequens.

P. 249. XX. HERMANNI *Emendationes et additamentum ad descriptionem sternoptygri in parte huius diarii decima sexta.*

Eiusdem Emendationes ad descriptionem Lemuris Cattae in parte decima quinta pertinentes.

Pars

XVIII.

I. *Symbolae ad ornithologiam exoticam. Pars IV.*

P. 1. Xanthornus virens (cum icone colorata). Additamentum ad partem harum symbolarum tertiam, de todo cristato.

P. 8. II. MEUSCHEN, *confiliar. legat. Hag. Com., epistolae conchyliologicae ad WALCHIUM, consil. aulic. Epistola II. Cum iconn. colorr.*

P. 21. III. OTT. FRID. MÜLLER *de taenia gasterostei aculeati ac planaria lactea. Cum iconn. Simul de fasciola hepatica.*

P. 38. IV. GOEZE *observationes super oeconomia anguillarum aceti. Cum iconn. De horum vermium habitatione, innoxia in hominis ventriculo indole, caloris impatientia, variis in fluidis conservatione vivendique ratione, exuviis, hibernatione, propagatione, artificiali exclusione foetus, generationis modo.*

P. 66. V. D. FRAC. DE PAULA SCHRANK, *confiliar. ecclesiast. elect. palat. bavar., observationes zoologicae. Cum iconn. Corvus caryocatactes LINN. Scolopax Gallinago L. Fulica fusca L. Phalaena geometra chaerophyllata L. Mya margaritifera L. (Quae hic auctor monuit, CHEMNITZII theoriā de ortu margaritarum mire confirmant; scilicet piscatores in Bavaria margaritas quaerentes eas modo conchas colligunt, quarum superficies scabra, verucosa varieque laesa sit, conchasque superficie laevi negligunt.) Helix arbustorum MÜLLER. Helix succinea MÜLL. Buccinum truncatulum MÜLL. Enchelis epistomium MÜLL. (ut auctori videtur). Enchelis pyrum MÜLL. Vorticella rotatoria MÜLL. Echinorynchus barbi.*

barbi. — Horum animalium historia naturalis varie illustratur, simulque aliorum auctorum de iis observationes corriguntur, suppleantur.

VI. GE. FRID. GÖTZ *symbolae ad historiam mineralogicam comitatus Hanoviensis*. Initio recensentur auctores, qui ante nostrum idem argumentum tractarunt. p. 86.

VII. HERMANN, *Argentor.*, de *matrepora calendula nondum descripta*. Cum iconn. colorr. *Matrepora Calendula simplex, turbinata, stella concava, radii lamellis alternis brevioribus; centro papilloso, lamellis alternis brevioribus; centro papilloso, lamellis ovatis erectis liberis circumdato.* p. 115.

VIII. IO. SAM. SCHRÖTER, *diacon. Vinar.*, de p. 123.
nonnullis petrefactis Heydenheimensibus & ducatu Wirtembergico. Primum de matricibus horum petrefactorum, lapide calcareo ac filice igniario. Vermiculitae. Cochlitae. Conchitae. Encrinitae ac Pentacrinidae. Echinidae. Corallitae.

IX. H. SANDER, *profess. Carolsruh.*, *descriptio speluncae stalactitis tenentis in Landgraviatu Saufenburgensi*. Initio recensentur variae aliae huiusmodi speluncae, notatis simul auctoribus, qui de iis egerunt. p. 167.

X. SCHREBER, *symbola ad historiam naturalem ranarum*. Primum de exigua nostra amphibiorum notitia LINNAEIQUE de amphibibologia insignibus meritis. Tum accurate describitur novaranae species, ex America boreali, rana *pipiens*, et icone colorata sistitur. LINNAEUS eam cum rana ocellata confudit; at enim species est peculiaris. p. 182.

XI. IO. SAM. SCHRÖTER, *diaconi Vinar.*, ad p. 194.
ditamenta ad relationem suam de marmore testaceo in ducatu Carinthiae recens detecto maculis versicoloribus, symbolaque ad historiam lapidis mutabilis. Praemissis nonnullis observationibus de marmore illo in universum

sum spectato, septem eius exemplaria describuntur. Variæ hinc deducuntur conclusiones naturam huius fossilis illustrantes. — De lapide mutabili (oculo mundi) in ligno petrificato viridi coburgensi ab auctore reperto.

P. 215. XII. IO. STEPH. CAPIEUX *symbolae ad historiam naturalem insectorum. Pars IV.* Cum iconn. colorr. Descriptio erucæ pupæque phalaenæ bombycis velitaris. Descriptio erucæ pupæque phalaenæ noctuæ deraſæ. Descriptio erucæ pupæque sphingis phegeæ. Descriptio erucæ pupæque apiformis, ubi obiter de pupa phalaenæ coſſi.

P. 226. XIII. D. AUG. CHR. KÜHNII *anecdota ad insectorum historiarum pertinentia. Pars XII.* Finis historiae congeriei larvarum, *Heerwurm* dictæ. Iam tandem insectum perfectum vidit auctor prodire. Referendum est inter tipulas alis incumbentibus. Icones pictæ adiectæ ipsam larvarum congeriem, larvam, pupam insectumque perfectum exhibent.

P. 232. XIV. H. SANDER, *profess. Carolsruh.*, *symbolae ad historiam naturalem avium. Symbola III.* Lanius excubitor mas. In nota adiecta SCHREBERUS docet, hanc avem potius passeribus adnumerari oportere. Fulica chloropus: observationes zootomicæ. Tetrao bonasia. Phasianus gallus morio.

P. 243. XV. C. G. RIMROD, *verb. div. min. Quenstedt.*, *epistola ad SCHREBERUM de rheo hybrido.* Semina huius plantæ foecunda obtinuit R., ut pro vera genuinaque specie peculiari habenda sit.

P. 252. XVI. I. CH. MEINEKE, *verb. div. min. Oberwiederstädt.*, *de hypothesi, multa petrificata reliquias esse mundi praeadamitici.* Probabile reddere auctor conatur, cosmogoniam a Mose descriptam tantummodo revolutionem telluris universalem, non veram ex nihilo creationem fuisse. Primario argumento utitur hoc, quod multorum petrificatorum archetypa nunc nusquam reperiuntur. Egit hoc de argumento iam

in

in parte prima huius diarii. Varias hic obiectiones
studet diluere.

P. XIX.

I. D. IO. MAYER, *reg. Polon. consil. aulic. Prag.* p. 1.
de opalis et oculis mundi Polonicis. Cum icon. color.
Opali oculique mundi in Polonia frequentissimi sunt.
Magna inprimis copia reperiuntur ad Radomischel,
pagum metropolitae ecclesiae graeco-romanae kio-
viensis ditioni subiectum. Opali ibi in exigua profun-
ditate humo remissi magno numero notabilique ma-
gnitudine occurrunt. Utrum ibi generari, an cum
aliis lapidibus aliunde illuc delati sint, non licet de-
cernere. Opali, qui in superficie camporum repe-
riuntur, fere fatiscentia soluti, inque oculos mundi
transmutati sunt. Quod si aquae, ut pellucidi fiant,
aliquoties submerguntur, in fragmenta diffiliunt exi-
gua granulosa, quae, si saepius humectantur solique
aliquamdiu exponuntur, in terram argillosam terrae
siliceae ferroque remissam fatiscunt. Opali speciosi
nobilesque rari sunt. Inter opalos, quos maximo nu-
mero auctor possidet, nullus reperitur, cuius forma
sit regularis ac crystallina. Matrix est fere argillacea.
Describuntur nonnullae horum opalorum oculorum-
que mundi varietates, deque eorum habitu chemico
agitur. — Opali tum demum proprietatem in flui-
dis aliam faciem induendi nanciscuntur, ubi fatiscen-
tia portionem terrae siliceae iis abstulit. — Deno-
minatio *oculus mundi*, quatenus de lapide dicitur, qui
in fluidis aliam formam sibi induit fitque pellucidus,
admodum generalis est, adque varios lapides vario-
rum generum pertinet. Chalcedonii Hüttenbergen-
ses e Stiria, qui in ferri spatiosi mineris reperiuntur,
fatiscentia soluti, pariterque nonnulli e Bohemia et
Islandia, quos noster adservat, hac gaudent proprie-
tate. Habet noster fragmentum lapidis picei albi e
Mongatsch in Hungaria cum schoerlis albis adia-
phanis

phanis, qui in fluidis pariter colorem suum pelluciditatemque immutant. Nonnullae feldspati varietates e montibus Carpathicis, quae vulgo lapides picei audiunt, eandem vim exserunt, interque fluores minerales huiusmodi lapides haud raro deprehenduntur. Cum igitur appareat, his lapidibus istam proprietatem tantummodo casu venire, si fatiscientiam ac dissolutionem experiantur, patet, eos ad suas quemque species ablegandos, non vero in speciem peculiarem cogendos esse. — Ad finem obiter de aliis lapidibus una cum illis opalis occurrentibus.

P. 12. II. SCHREBER *de oculo mundi tanquam hygroscopo*. Variæ recensentur observationes a SCHREBERO collectæ, unde apparet, oculum mundi opalinum humiditatem atmosphaerae absorbere, adeoque loco hygrometri adhiberi posse. Obiter de aliis lapidibus, quibus eadem proprietas competit. Cumque oculi mundi opalini frequenti humectatione fragiles fiant, suadet ut ne in locis humidis adserventur.

P. 18. III. HERMANNI, *profess. Argent.*, *observatio de vitro, evaporatione vique attractiva*. Apparet hinc, corpora fixa interventu vaporum etiam per calorem satis modicum volatilifari posse, magnumque inter vitra ratione attractionis discrimen intercedere.

P. 22. IV. MEUSCHENII, *consiliar. legat. epistolae conchyliologicae ad WALCHIUM, consiliar. aulic. Epistola tertia*. Cum icon. colorr.

P. 31. V. HERMANNI, *professor. Argentorat.*, *observationes helminthologicae. Pars II*. Cum iconn. Taenia omphalodes, articulis brevibus, acetabulis, oris quatuor. E mure silvatico. Cucullanus percae. Vermis cucullano similis ex anguilla. Ascaris, uti videtur, ex intestinis canis. Vermis ex intestinis carpio-nis. Lernaea gadi lotae. Alia lernaea, squamicola auctori dicta. Fasciola alosae. Brachionus quadridentatus. Brachionus patina. Alius brachionus. Trichoda

choda mytilus. Vorticella quaedam. Alia vorticella (polymorpha? aut cornuta?). Vorticellae duae aliae. Trichoda quaedam? Vorticella auriculata? Vorticella alia. Cercaria quaedam. Enchelis fritillus. Vorticella macroura. Duae planariae. Planaria punctata?

VI. D. FRID. HENR. LOSCHGE, *profess. medic.* p. 60. *Onolt., observationes super monoculo apode LINN.* Cum iconn. colorr. Accurata descriptio huius insecti. Etiam de exuviis, quas auctor hoc insectum interdum vidit deponere, cum monoculi a SCHAEFFERO examinati omnes noctu eas deposuissent.

VII. G. F. GÖETZ *symbola ad historiam naturalem insectorum.* Cum iconn. colorr. Coleoptera aliquot nondum descripta: Cerambyx Budensis, thorace spinoso, elytris obtusis rubris, maculis in apice nigris, antennis corpore longioribus; Cerambyx quercus (mas), thorace spinoso, elytris obtusis, macula antice rubra, antennis mediocribus, corpore rubro; Cerambyx quercus (foemina), thorace spinoso, corpore atro, nitente, elytris obtusis flavis, antennis mediocribus. — Symbola ad historiam naturalem erucarum ad testacea habitu suo externo accedentium (*Sackträger*).

VIII. G. F. GÖTZ *continuatio symbolarum ad ornithologiam.* De pipra rubicola. De psittaco macao (ubi SCHREBERUS in nota de rostro huius avis psittacique araraunae). Si quid carnis huic psittaco datur, semper sibi pennas evellit. Petroselinum ei, quemadmodum omnibus psittacis, venenum est; etiam amygdalae amarae ei nocent, sic tamen, ut oleo amygdalarum dulcium sanari possit. — Continuatio catalogi avium anomalice albarum *): alauda arvensis, fringilla domestica femina, fringilla cannabina,

*) Vid. huius diarii part. XVI.

bina, turdus merula, corvus pica, corvus corax. — De columba coronata (de exclusione ovorum eius foetuque).

P. 91.

IX. HERMANNI, *profess. Argentor.*, *symbola ad historiam bovis moschati (Bisamochs) e sinu Hudsonico in America boreali.* De capite animalis huius, cuius etiam icon addita est. Bos ille videtur nostro idem esse cum bove castrō SPARMANNI. HERM. bovem taurum europaeum, bovem bisonem americanum bovemque hunc moschatum pro tribus speciebus peculiaribus habet, characteribusque eos essentialibus differre docet, contra BUFFONUM. Unde nomen bovis moschati derivatum sit, noster certo definire nequit. In bove bione suspicatur odorem excrementorum, quem Moschum referre dicunt, accidentalem esse, et a partibus vicinis corporis repetendum. In BARTHOLINI quidem *oratione de peregrinatione medica* legit, Neapoli vulvam bubalinam siccata vendi, ut per eam aliis corporibus odor moschatus concilietur.

p. 96.

X. D KÜHN, *medic. pract. Isenac., descriptio encrinitarum ad Isenacum repertorum.* Cum iconne. Obiter de aliis petrefactis istius regionis. Varia monentur physiologiam huius zoophyti illustrantia.

P. 116.

XI. FRANC. DE PAULA SCHRANK, *consiliar. ecclesiast. elector. palat. bavar.*, *rhapsodiae argumenti botanici.* Cum iconn. Avena sativa. Datura fastuosa. Nicotiana rustica. Capsicum annuum. Gentiana ciliata et bavarica (contra RETZIUM docetur, vere esse duas species peculiares). Amaryllis formosissima. Galeopsis. Colutea aethiopica MEDICI. Hypericum hircinum. Chaetophora (novum muscorum genus a nostro factum; definit id his verbis: muscus frondibus setas longissimas ferentibus; duas eius species novit: ch. *globosam*, quae est O. F. MÜLLERI conferva stellaris filamentis e basi orbiculari parallelis

lis *), atque ch. lobatam). Elvela epiphylla (elvela petiolata subturbinata fusca, margine crenato).

XII. SCHREBER de veneno, quo Americani Guianae incolae sagittas inficiunt, deque plantis, e quibus illud elicitur. De hoc toxico inprimis secundum BANCROFTUM, auctorem hac in re classicum, agitur. Huius motus relatione SCHREBERUS operam dedit, ut certius quid de hocce veneno plantisque, unde extricatur, disceret. Id quod etiam nonneminis regionem Surinamensem incolentis beneficio ei contigit, a quo tum varia ad Bancroftianam relationem additamenta, quibus illa relatio confirmatur, hic illic etiam corrigitur, tum vero etiam plantarum toxiciferarum specimina accepit. Sic praeter alia didicit, pro certo illius veneni antidoto in istis regionibus lumbricos terrestres cannamque sacchariferam, si intus fumantur, haberi. Plantae, quarum succi ad venenum conficiendum adhibentur, sunt hae, descriptione secundum specimina ad SCHREBERUM transmissa concinnata:

1. *Wurali*.

TOXICARIA americana.

Rami 2, fescuncia circiter pedem (paris.) superantes, oppositi, patentes, teretes, fusci, villo brevi lutescente pubentes, in articulos circiter 13, foliis proximis breviores, divisi; geniculis vix notabiliter tumidis.

Folia longit. 2—3 unc. latit. 10—14 lin., opposita, patentia petiolata, ovata, et ex ovatis lanceolata, integerrima, acuta, utrinque glabra: supra nervo medio pubescente, subtus pallida, triplinervia: nervis lateralibus 2 oblique oppositis, versus apicem folii evanescentibus; et insuper duobus, ab ipsa basi marginem

*) Vid. huius diarii part. VII.
Suppl. I. Dec. IV.

ginem distantiae lineae ad tertiam longitudinis partem comitantibus.

Petoli brevissimi, 2 linearum longitudinem vix excedentes, supra planiusculi, ut rami pubescentes, linea transversa connexi.

Cirri solitarii, axillares, e paucis axillis absque ordine egredientes, plerique articulis longiores, unc. 2 et lin. 3 — 6 circiter longitudine, erecti, simplices, inferne pedunculis tenuiores, sursum crassescentes, apicem versus denuo attenuati, in anfractum simplicem convoluti, pubescentes.

Credit SCHR., hanc plantam ad Rouhamon AUBLETI pertinere, etsi, num ambae eandem an diversas species efficiant, definire non audet.

2. *Warakabbakurru.*

PIPER *geniculatum* foliis oblongo-ovatis enervi-bus acutis.

Caulis fruticosus, teres, striatus, e rufo fuscus, glaucus ut videtur, articulatus, geniculis crassis, sulcatis (per siccitatem forsitan), internodiis brevioribus, quam folia adposita; dichotomus. Longitudo articulorum 3 — 5 poll. crassitudo $\frac{3}{4}$ — $1\frac{1}{2}$ lin. geniculorum 2 — 3 lin.

Folia alterna, petiolata, ovata et oblongo-ovata, (Coffeae panicul. AUBL.) integerrima, in cuspidem elongatam desinentia, utrinque glabra, venosa: venis non valde ramosis, ramulorum concursu areolas maiusculas includentibus, plana, longitud. 5 — 6 poll. paris. lat. 1 poll. 10 lin. — 2 poll.

Petoli brevissimi, long. 2 lin. teretes, supra vix planiusculi scabri, basi aucti *membrana* geniculum amplectente.

Vaginae similes oppositifoliae, solitariae, acutae, ovatae, 3 lin. longae.

Spicae solitariae, oppositifoliae extra vaginas praedictas prodeuntes, erectae, ante anthesin 4 lin.

lin. longae, brevissime pedunculatae; adultior rectissima, long. 6 poll. 1 lin. insidens pedunculo 4 linear. sulcato.

Antherae parvae, albae.

Germina numerosa, sessilia, ovata.

3. *Kauranapai.*

CARAIPA angustifolia. AUBL. *guian.* p. 562
tab. 224. f. 4.?

Ramus crassitie 2 lin. cortice cinereo, rugulis per longitudinem absque ordine decurrentibus et coeuntibus striato; ramulis alternis, divergentibus, tomento tenui ferrugineo scabris.

Folia magna, long. 9, lat. max. 3 poll. alterna, patentia et dependentia, petiolata, oblonga, a medio apicem versus paullo latiora quam versus basin, integerrima, apice in cuspidem acutam fere pollicarem sensim producta supra nitida et saturate viridia, subtus pallidiora, venosa: venis maioribus utrinque villo ferrugineo tectis (microscopii ope etiam extra venas pili minimi rari in utraque superficie foliorum, praesertim iuniorum, deteguntur.)

Petioles brevissimi, vix ultra 3 lin. longi, teretes, supra sulco exarati, subtus transverse rugosi, tomento ferrugineo obducti.

Stipulae deciduae?

4. *Bixiti.*

PUTERIA guianensis. AUBL. *guian.* p. 86.
tab. 33.

Putamina admodum singularia fructus huius arboris, quae SCHR. una cum cortice accepit, certissime ostendunt, illud toxicum ingrediens nihil aliud esse nisi puteriam AUBLETII.

Capf. valvulae binae basi coadunatae, lignosae, crassitie 1 lin. e ferrugineo cinereae, interne ad angulum acutum striatae; externe incrustatae cortice tenui atrofusco, (sub quo rete venarum anastomosantium)

fantium) superficie setis acerosis testaceis densissimis ad corticem perpendicularibus hispida.

Cortex arboris rugosus, asper, e badio cinereus.

5. *Hatibali.*

Etiam arbor. Corticem eius noster obtinuit.

Cortex glaber, vix rugulosus, e fusco nigricans: punctis crebris pallide rufo brunneis, modice excavatis; interne e cinnamomeo brunneus, admodum resinofus: resina albida. Portio *libri* interne adhaerens constat e vasis crassis, e rufo flavicantibus, resina farctis.

Apparet, non omnes materias, quae ad toxicum parandum adhibentur, venena esse.

P. 159.

XIII. O. F. MÜLLERI *adnotationes ad nonnullas descriptiones, quae decem primis huius diarii partibus insertae sunt. Ad GÖZII dissertationem, quae partis primae initio legitur *)*. Furiae infernalis existentiam, etiam post SOLANDRI observationes, admodum dubiam esse, probabiliterque, quicquid hac de re vulgo narretur, fraudi ac superstitioni Lapponum populorumque vicinorum deberi. Recte GOEZIUM anguillulas aceti ab anguillulis glutinis distinguere. Has anguillarum species clariss. MÜLL. constituit: *Vibrio fluvialis*, *V. aceti*, *V. glutinis*, *V. marinus*. Synonymia harum specierum hic notatur. Nec anguillulas glutinis nec vorticellas vere demortuas posse in vitam redire; quae in vitam redire videantur, non vere esse mortuas, sed tantum contractas moleculisque terreis involutas, quae aëris in animalcula ista influxum destruentem impediant. — *Ad GRÜNDLERI descriptionem duarum terebratularum alteri parti insertam ***). De terebratulis e mari Norvegico. —

Ad

*) Vid. Comment. nostr. Vol. XXII. p. 700.

**) Vid. ibid. p. 706.

*Ad WALCHII descriptionem duarum specierum asteriae in eadem parte *)*. Asteriam papposam radiis undecim, duodecim ac tredecim saepe, sed WALCHII varietatem quatuordecim islandicamque quindecim radiis nondum vidit MÜLLERUS. — *Ad GÖZII dissertationem de vermibus, qui dissecti rursus crescunt, in tertia parte **)*. Alia hac in dissertatione confirmantur, alia corriguntur. — *Ad WALCHII observationes lithologicas eadem in parte ***)*. De cochleis terrestribus domu aculeata, earumque exemplo, helice aculeata. — *Ad excerptum ex GINANNI opere in eadem parte ****)*. — *Ad DEGEERII observationes de insectis in genere ibidem †)*. Dari insecta perfecta pedibus quatuor, ac testacea, quae vera sint insecta. — *Ad WALCHII descriptionem nonnullorum recenter detectorum conchyliorum quarta in parte ††)*. — *Ad eiusdem dissertationem de reproductione asteriarum ibidem †††)*. Nostri observationes coniecturaeque hoc phaenomenon spectantes. Dissentit M. a BONNETO e singulis asteriae fragmentis integras asterias nasci asserente. Obiter de capitis in limacibus regeneratione. Vim reproductionis noster cum BONNETO a germinum evolutione repetit, in eo tamen ab illo dissentiens, quod germinum copiam incredibilem, quam BONNETUS assumit, repudiat. Arbitratur, pleraque phaenomena reproductionis ex uno germine sive primo stamine singularum plantarum animaliumque in-

F 3

finite

*) Vid. Comm. nostr. Vol. XXII. p. 706.

**) Vid. ibid. pag. 708.

***) Vid. ibid. pag. 710.

****) Vid. ibid. pag. ead.

†) Vid. ibid. pag. ead.

††) Vid. Comm. nostr. Vol. XXIII. p. 46.

†††) Vid. ibid. pag. ead.

finite subtili posse derivari, dummodo sumatur, hoc germen vi gaudere elastica, per quam sese explicet, materiaeque expandentis privatione rursus collabatur, donec recentis materiae affluxu denuo expandatur. — *Ad GMELINI considerationem muscarum vegetantium in eadem parte *)*. GMELINUM duas clavarias confudisse, quarum hic discrimen traditur. Nonnullae observationes de huiusmodi vegetabilibus. — *Ad WALCHII descriptionem limacis albae in eadem parte **)*. De varietatibus huius limacis. — *Ad GMELINI dissertationem de petrefactis animalium Würtembergicis ibidem ***)*. De terebratulis maris Norwegici.

P. 177. XIV. I. H. CHEMNITZ *de conchyliis e mari pacifico, quae in itineribus Cookianis collecta suo in museo Havniae adservat. Cum iconn. pict.*

P. 209. XV. GE. FRID. AHRENS *catalogus lepidopterorum ad Schloß-Ballenstedt repertorum et observatorum.*

P. XX. I. *Brevis descriptio arboris, nuces parte huius diarii XIII. pag. 53. descriptas ferentis. Ex epistola D. KÖNIGII Trankenbari degentis communicata a LAURENT. SPENGLERØ.* Haec arbor secundum systema sexuale ad classem VIII., octandriam, eiusque primum ordinem, monogyniam floribus completis inferis pertinet. Genus efficit novum, insigniturque hic sequentibus notis:

Xylocarpus.

I. X. *Granatum.*

Granatum littoreum. RUMPH. *herb. amb.* 3. p. 92. tab. 61.

Cadul

*) Vid. Comm. nostr. Vol. XXIII. p. 46.

**) Vid. ibid. p. 47.

***) Vid. ibid. p. ead.

Cadul gaha. *Cingalensibus.*

Cadalanga, (*Fructus*) *Tamulis.*

CAL. *Perianthium* monophyllum, clavatum, glabrum, coriaceum, parum coloratum rubrum, quadridentatum, *denticulis* rotundatis, adpressis, marginatis: marginibus paullo magis coloratis.

COR. *Petala* quatuor, receptaculo floris innata, ovato-oblonga, integerrima, patentissima, calyce duplo longiora, subcoriacea, nivea — *Nectarium* intra petala et germen receptaculo floris innatum, erectum, ovato inflatum, subcarnosum, niveum (lilii convallium flore duplo minus); ore octofido stamina constituens.

STAM. *Filamenta* laciniae octo nectarii, linearia, obtusa, emarginata, concoloria, corolla breviora.

Antherae ad paginas interiores filamentorum adnatae, lineari-oblongae, retusae, fulculo divisae, viridi-luteae, longitudine stam. aequales.

PIST. *Germen* ovatum, glabrum, basi striis transversalibus oblongis parum rugosum. *Stylus* brevissimus, crassus, glaber. *Stigma* retusum, latum, marginatum, margine sulcato; disco convexo, decussatim sulcato, perforato.

PERIC. *Drupa* magna, exsucca, globosa; cortice lignoso crasso, pagina exteriori glabro sulcisque quatuor vel quinque obsoletis notato, viridi; interiori lignoso, fibroso, crasso, castaneo.

SEM. *Nutes* octo, decem vel plures, distinctae, clavatae, angulosae, breves, angulis variantibus figurisque parum dissimilibus; lateribus subconcavis, apicibus crassis, corculo versus marginem protuberante; cortice glabro subsericeo-molli castaneo, pagina interiori lignoso, fibroso, rigido, crasso, fragili, obscuriori, obductae; magnitudine inaequales. *Nuclei* sublignosi, fragiles, rubro ferrugineoque albi; vel sub carnei; sapore amaro et adstringente.

Arbor variae magnitudinis; saepius grandis, interdum fruticosa.

TRUNCUS erectus, cortice fissō duro fusco-castaneo tectus, mediocris. *Frons* oblonga, interdum subglobosa, opaca. *Rami* maiores sparsi; minores saepius oppositi, cortice cinereo fusco tecti, numerosi.

FOLIA opposita, patentia, petiolata, oblongo-clavata, rotundata, vel interdum oblongo-acuta, integerrima, pagina superiori vix convexa, glabra nitida, obscure viridia; inferiori venosa, nervo magis prominulo; rigidiuscula, foliis pomorum parum maiora.

Petioli patentes, parum curvati, teretiusculi, subrugosi, castanei, breves.

RACEMI ad ramos sparsi; interdum axillares, erectiusculi, pedunculati, ovato-oblongi parvi (foliis breviores): partiales oppositi, terminales saepius trichotomi; patentissimi.

Pedunculi teretes, glabri, tenaces, colorati, rubri, nudi. *Pedicelli* flore breviores.

Habitat in silvis rhizophoreis, solo coenoso salino, satis frequens in India orientali.

p. 8. II. I. H. CHEMNITZ, *verb. div. min.*, de iis conchis, quarum una valva dextrorsum, altera sinistrorsum convoluta est. Cum iconn. color.

p. 17. III. D. JO. DAV. SCHÖPF *descriptio percae Americae borealis.*

CAPUT declive, fronte squamosa. *Nares* duae utrinque (altera maiore) ad oculi angulum superiorem. *Iris* aurea.

Maxilla superior protractilis; inferior plerumque paullulum prominula.

Dentes setosi minimi in utraque maxilla et in ossis palatini parte anteriore.

Lingua oblongo-subtriangula, apice obtusa, margine utroque aspera.

Opercu-

Opercula branchioſtega ſquamofa; ſuperius margine ferrato.

Membr. branch. radiis VII.

CORPUS compreſſum, oblongum, inter radios primos P. D. anterioris et P. Abd. latiffimum, inde anteriora et poſteriora verſus declive.

Dorſum ex viridi caeruleoque fufcum. *Abdomen* albidum, ſplendens.

Labium inferius, gula, *Membr. branch.*, operculi ſuperior. margo, P. ventrales (ſaepe etiam Pect. Analiumque baſis) a ſanguine per membranas tenuiores transparente rubrae. — *Cauda* ſemiforficata.

P. *Ventr.* baſi ſterni inſidentes. — *Linea lateralis* recta. — P. *Dorſi* duae.

Squamae omnes et *Palpebra* inferior ciliatae.

P. D. 9, $\frac{1}{13}$. — V. $\frac{1}{8}$. — P. 15. A. $\frac{3}{12}$. C. 18. —

Apparet, hunc piſcem a perca fluviatili L. diverſum eſſe. Cui ſpeciei accenſeri debeat, aut num peculiarem ſpeciem conſtituat, auctor non definit.

IV.D. 10. DAV. SCHÖPF *deſcriptio eſocis lucii in p. 26.*

America boreali. Hanc deſcriptionem ideo publici iuris fecit clariff. SCH., ut lucius Americanus cum Europaeo comparetur. Vulgaris enim opinio eſt, pleraque, niſi omnia, animalia, quae veteri novoque orbi communia videntur, accuratius conſiderata admodum diverſa reperiri.

CAPUT. — *Frons* laevis, punctis variis canis notata — parum declivis.

Nares utrinque 2, rotundae, in ſulco longitudinali, prope *Oculos* poſitae. — *Iris* flava.

Mandibula ſuperior depreſſa, planiuſcula, inferiore brevior, non protractilis.

Labia propria cartilaginea, edentula; antice oſſi naſali? iuncta, poſtice membrana tenui dilatabili oſſi maxillari? connexa. —

Mandibula inferior plana, paulo prominens — subtus alba, maculisque paucis, irregulariter dispositis, nigrescentibus aspersa. — Rictus amplus. —

Dentes. — Os maxillare? superius, interne, ab apice ad oculos usque, dentibus confertissimis caninis, acutis, obseffum.

(Ossa haec maxillaria? non nihil mobilia sunt.)

Palatum (intra ossa maxill.? situm) dentibus quoque asperum.

Ligua, dorso longitudinaliter prominente, aspera; ambitu cartilaginea, glabra, antice emarginata.

Fauces glabrae.

Maxilla inferior dentium caninorum serie simplici armata.

Latera capitis et tempora plana, perpendicularia, squamosa.

Membrana branchiostega rad. XII.

CORPUS elongatum, tereti - subcompressum, lubricum; dorso planiusculo, ex fronte horizontaliter fere procurrente.

Pone anum tantum corpus in caudam angustatur.

Linea lateralis nulla conspicua. —

Dorsum ex viridi nigrescens. — Abdomen album. — Latera viridescencia; fasciis variis undulatis obscuris deorsum striatum.

Radii pinn. pector. — (interdum et Ventral. — Analiumque) rufescentes — membrana connectens alba. —

P. 13. V. 8. A. 14? — D. 15. l. 16. — C. 20? — Cauda semibifida.

p. 32.

V. D. 10. DAV. SCKÖPF *descriptio leporis Americae borealis*. Hoc animal a lepore europaeo vulgari (lepore timido L.) diversum est, nec, quae fuit KALMII sententia, eius varietatem, sed speciem peculiarem efficit. Lepus timidus verus nondum in America

America boreali repertus fuit. Descriptio accurata copiosaque datur. Secundum eam distinguitur lepus americanus a vulgari europaeo (timido): 1) minore statura ac pondere, 2) colore, 3) auribus, quae capite nisi breviores. tamen non longiores sunt, apicem habent obtusorem margine nigro angusto, posticeque propemodum nudae sunt. A cuniculo differt: 1) oculis albis, 2) vitae genere, etenim non fadit. Proxime accedere videtur ad leporem alpinum (*Alpine Hase*) PENNANTI sive leporem hyeme album, quem clariss. FORSTERUS ad Wolgam reperit. Hoc modo discrimen intercedit, quod lepus americanus ab auctore observatus hyeme nunquam albescit. Albescunt tamen lepores ad sinum Hudsonis, qui etiam, quantum auctor novit, pro eadem cum lepore alpino specie habentur. Hinc verisimillimum ipsi videtur, leporem a se descriptum eundem esse, solummodoque in regionibus Americae septentrionalis magis ad austrum versis ob hiemes ibi breviores ac mitiores nunquam album evadere.

VI. VON SCHEVEN, *verb. div. min., symbolae* p. 79. *ad historiam naturalem insectorum. Pars V.* Cum iconn. colorr. De hermaphroditis inter lepidoptera, erucisque ad testacea accedentibus (*Sackträger*). Obiter in universum de hermaphroditis regni animalis.

VII. VON SCHEVEN, *verb. div. min., epistola* p. 92. (*ad SCHREBERUM*) *de speciebus vesparum cribrariorum part. XV. huius de diarii pag. 75. ff. descriptis, una cum responsione* (SCHREBERI). Cum iconn. colorr.

VIII. I. A. E. GÖTZE, *verb. div. min. Quedlin-* p. 106. *burg., observationes de ranis per calorem conclavis ex ovis exclusis.* Experimenta cum ovis ranae temporariae LINN. instituta sunt, felicemque exitum habuerunt. Obiter de multifariis modis generationis animalium

animalium, atque animalculis infusoriis in aqua, cui ova ranarum inhaerent, obviis. — In ranis frigore torpidis g. sanguinem non rubrum, sed candidum pellucidumque reperit.

P. 301. IX. O. F. MÜLLERI *continuatio adnotationum ad nonnullas scriptiones, quae decem primis huius diarii partibus insertae sunt.* Cum iconn. colorr. *Ad GÖZZII dissertationem de erucis subcutaneis in quinta parte huius diarii *)*. — *Ad GRÜNDLERI scriptiunculam de clavariis in eadem parte **)*. — *Ad eiusdem partis paginam 205.* Archetypum entomolithi paradoxo non videri oniscum, sed potius monoculum apodem l. esse. — *Ad DEGEERIUM de generatione insectorum eadem in parte ***)* *Recte DEGEERIUM coitum monoculi pulicis LINN. (daphniae pennatae MÜLL.) statuisset.* — *Ad ROTTEMBURGII animadversiones in parte sexta ****)*. Papilionem Thaumantem esse eundem cum pap. flavo *Zool. dan. prodr. 1333.* Eius supra infraque visi icones pictae. Descriptio pap. Tulliae. — *Ad BECKMANNI historiam naturalem monocyli polyphemi ibidem †)*. — *Ad GÖZZII descriptionem cicadae sanguinolentae etc. ibidem ††)*. — *Ad ROTTEMBURGII annotationes septima in parte †††)*. — *Ad KÜHNIIUM de erucis saccophoris (Sackträger) ibidem ††††)*. Has erucas testaceis affines esse, sensu admodum improprio dici; propius eas accedere ad
larvas

*) Vid. Comm. nostr. Vol. XXIII. p. 48. seq.

**) Vid. ibid. p. 49.

***) Vid. ibid. p. 50.

****) Vid. ibid. p. 51.

†) Vid. ibid. p. aad.

††) Vid. ibid. p. ead.

†††) Vid. ibid. p. 641.

††††) Vid. ibid. p. 462.

larvas phryganearum amphitritasque MÜLL. — *Ad GÖZII adversaria de ptinis in parte octava *)*. — *Ad ROTTEMBURGII adnotationes in eadem parte **)*. De Phalaena Caia, eiusque immani foecunditate. — *Ad KÜHNIIUM de nonnullis papilionum speciebus ibidem ***)*. — *Ad WALCHII descriptionem nonnullorum recens detestorum conchyliorum ibidem ****)*. Balanum polythalamium WALCHII esse lepadem balae-narem MÜLL. — *Ad CHEMNIZII epistolam ibidem †)*. — *Ad WALCHII adversaria ibidem ††)*. — Zoophy-tum a sociis intineris PALLASII in Stariza repertum non esse spongiam, sed e cellulis tubulosis s. habita-tionibus polyporum iuxta appositis constare. — *Ad GOEZII indicem parte in nona †††)*. — *Ad eiusdem emendationes indicis ibidem ††††)*. — *Ad suam synonymi-am animalculorum infusoriorum ibidem *)*. — De Vibrio-ne lunula. — *Ad MEINECKE observata mineralogi-ca ibidem **)*. De futuris echinitarum. — *Ad WAL-CHIIUM de clava Herculis in parte decima ***)* De for-matione testarum cellarumque, quas insecta vermes-que incolunt; de coitu vermium loco cuidam affixo-rum etc.

X. HER-

*) Vid. Comment. nostr. Vol. XXIII. p. 644.

**) Vid. ibid p. 645.

***) Vid. ibid. p. ead.

****) Vid. ibid. p. ead.

†) Vid. ibid. p. ead.

††) Vid. ibid. ip. 646.

†††) Vid. ibid. p. 648.

††††) Vid. ibid. p. ead.

*) Vid. ibid. p. 649. sq.

**) Vid. ibid. p. 650.

***) Vid. ibid. p. 651.

- p. 147. X. HERMANNI, *professor. Argentorat., observationes helminthologicae. Pars III. Cum iconn. Monas lens. Cyclidium Glaucoma. Varias enchelides. Vorticella hians. Volvox uva. Vibrio undula. Cyclidium radians. Aliquot trichodae. Cyclidium quoddam. Volvox sphaerula. Vorticella nasuta? Paramecium caudatum. Paramecium anceps. Paramecium acutum. Vibrio Proteus. Carcaria Lemna? Trichoda Rattus. Carcaria podura? Carcaria lupus? Trichoda quaedam. Vorticella quaedam. Vibrio lunula. Kolpoda hippocrapis. Trichoda latus. Alii vermes infusorii, quos nostro definire non licuit.*
- p. 173. XI. IO. SAM. SCHRÖTER, *diac. Vinariensf., epistola ad SCHREBERUM, consiliar. aulic., de larva sphingis atropi ad Vinariam anno 1783. obvia.*
- p. 185. XII. MEINECKE, *verb. div. min. Oberwiederstädt., adnotationes miscellae super rebus variis ex historia naturali, imprimis lithologia. Succinum. Productum regni vegetabilis auctori videtur. De corporibus succino inclusis, cautelisque in eorum contemplatione. — Lapis arenaceus ruber calcareus cum crystallis quarzosis subtilibus. — Spatum calcareum cubice crystallifatum. — Lithomarga viridis in faxo arenaceo. — De spato Islandico aliarumque regionum, atque spato ponderoso obiecta duplicantibus. — Lapis ferrarius spurius recens generatus. — Lignum petrefactum. — Ossa elephantis fossilia. — Ichthyolithus clupea Groenlandicae, ut fertur. — Tubulitae. — Marmor testaceum opalinum a Carinthia. — Otis tarda. — Ovum gallinaceum curvum. — Hirundinum praematurus in Mansfeldiam reditus. Vaporum plumbeorum in has aves columbasque influxus. Plumbi volatilifatio. — Nidus cuiusdam insecti, quod auctori apis caementaria videtur.*

*Index systematicus descriptionum partis XI — XX. p. 211.
huius diarii.*

*Index rerum parte XI — XX. huius diarii con- p. 223.
tentarum.*

I. *Ducis DE HOLLSTEIN BECK observationes P. XXL
de trichuridibus in intestinis leporum. Cum iconn. Ad- p. 1.
notationes adiecit GÖZIUS, quarum tamen primam
ex parte aliter comparatam vellemus. Adulari natu-
rae scrutatorem vel maxime dedecet. — Obiter agi-
tur de ascaride et planaria ex intestinis colubri natri-
cis L. Contra BLOCHIIUM docetur, non omnes avium
taenias inermes esse.*

II. *D. FRID. HENR. LOSCHGE, profess. ac pro- p. 10.
sect. theatri anatom. Erlang., de vermibus peculiaribus
e vesica urinaria ranae. Cum iconn. Tantum obiter
licuit auctori hos vermes observare, cum ad accura-
torem observationem tempus instrumentaque idonea
ipsi deessent. Suspiciatur, echinorynchos fuisse *).*

III. *D. IO. DAV. SCHÖPF, medici aulici Onolt. p. 15.
etc., observationes de nonnullis vermibus marinis. Ob-
servavit hos vermes auctor, cum in bello ultimo
Americano ex Europa in Americam navigaret. Pri-
mum describitur et icone exprimitur holothuriae spe-
cies tentaculis carens. Ad genus thaliae BROWNI
pertinet, a speciebus tamen ab eo definitis differre
videtur. — Holothuria physalis LINN. — Varias
medusae species 1) *Medusa*. Corpus orbiculatum,
glabrum,*

*) Vermium in vesica urinaria admodum raro observato-
rum exemplum in homine notavit PANZANI in dia-
rio medicinae, quod Venetiae evulgatur. Cf. *Ita-
lienische medicinisch-chirurgische Bibliothek*, I. B.
2. St. (Leipz. 1793. 8.) p. 15. ff., ubi dissertatio-
nis PANZANI versio germanica existat.

glabrum, hyalinum, diaphanum; supra convexum, infra concavum; margine inflexo, crenato, crenulis lanceolatis, interpositis tentaculis tenuibus, filiformibus, pal-lide rufescentibus. Os subtus centrale, quadrangu-lum; lobi (vel tentacula) membranacei, lanceolati, ad basin coadunati, disco longiores, latere interiore fimbriati, rufescentes, in quorum medio corpus ten-dinosum crassiusculum conspicitur. Cavitates forni-catae quatuor. An *pelagica* L.? 2) *Medusa*. Cor-pus orbiculatum, supra convexum, subtus concavum; diaphanum, hyalinum; margine inflexo villo-fo; striis venosis sublaeteis, ex centro exeuntibus, versus marginem in duos tresve ramulos sese dividen-tibus, qui tamen inter se non anastomosantur. Lobi subtus 4, breviores, crassiores, inter quos autem *os nullum*; loco eius protuberantia solida. Cavitates quatuor. An *aurita* L.? 3) *Medusa*. Corpus orbi-culatum planiusculum; hyalinum, diaphanum, mar-gine inflexo villoso. Os subtus triquetrum, aper-tum; lobi tres, breviores, trilobi. Cavitates tres, annulo glanduloso reniformi flavescente notatae. Striae venosae, ut in antecedente. 4) *Medusa* hya-lina, flavescent, margine 8-crenato.

p. 22.

IV. ADOLPHI MODEER, *secretar. prim. et mem-bri societ. patriot. reg. suec. Holmiens.*, nonnullae ad-notationes de genere *echini*. Cum iconn. De defectu notarum characteristarum, quibus hucusque syste-matici ad echinos definiendos ac describendos usi sunt. Attendendum esse tam ad naturam testarum quam ad indolem spinarum. De duarum echini spe-cierum spinis petrefactis e Stevensklint (obiter, ABILDGAARDUM de petrefactis ibi obviis parum dili-genter egisse), quas icones additae sistunt.

p. 27.

V. D. FRID. HENR. LOSCHGE, *profess. Erlang.*, *historia naturalis erucae pinaestri* (*Forl- oder Kiefer-raupe*). Cum iconn. colorr. Nondum descripta fuit haec

haec eruca, pinastris maxima pestis. Transit in phalaenam noctuam, pariter adhuc incognitam. Descriptio erucae, pupae insectique perfecti, hic accurata data. Agitur simul de damno insigni huius erucae modisque eius avertendi ex actis publicis. — Ad finem obiter de alia eruca abiectionis noxia differitur.

VI. I. SAMUEL SCHRÖTER, *diac. Vinar.*, *epi.* p. 66.
stola altera ad SCHREBERUM, consiliar. aulic., de eruca sphingis atropi ad Vinariam anno 1783 reperta, qua historia eius naturalis usque ad insecti perfecti formationem deducitur.

VII. CHEMNIZII, *verb. div. min. Hayniens.*, *ad* p. 84.
SCHREBERUM, *consiliar. aulic., epistola, in qua de hippopotamo agitur. De sceletto capitis hippopotami perfecti. Variorum auctorum, etiam veterum, de hoc animali relationes ac sententiae. Obiter de mammalium divisione systematica. Behemoth Iobi non esse elephantem, sed hippopotamum.*

VIII. *Epitome epistolae, quam D. KÖNIG Trankeb.* p. 107.
die 18. Martii 1783. ad O. FRID. MÜLLERUM perscripsit. Argumenti botanici, et ex parte etiam politici. Icon colorata adiuncta sistit Osmundam coronariam.

IX. D. BERNHARD WARTMANN, *poliater St.* p. 113.
Gall., de pane piscium. Sic (Fisch-Brod, it. See-Brod, i. e. panis marinus) piscatores lacus Bodamici dicunt zoophytum quoddam nondum cognitum, quo pisces illius lacus, carnivoris exceptis, imprimis hie me vescuntur. Est species spongiae. Suspiciatur auctor, alias etiam spongas, fucos etc. piscibus in cibum cedere, iterumque piscium saepe causam esse.

X. D. IO. DAV. SCHÖPF *observationes mineralogicae super parte montium Helveticorum, in itinere per eos (1775) instituto collectae.* p. 129.

XI. MAYER, *consiliar. aulic., additamentum ad* p. 121.
suam relationem de opalis oculisque mundi Polonicis
Suppl. I. Dec. IV. G huius

huic diario insertam *). Credit, magnesiā in oculis mundi examini chemico subiectis repertam non pro principio horum lapidum, sed pro inquinamento casu adiuncto haberi oportere.

p. 173. XII. IO. GOTTL. SCHALLER *symbolae ad historiam papilionum exoticorum*. Cum iconn. -colorr. I. *Marcus*. Papilio (Eques Achivus) alis subcaudatis supra fuscis fascia communi maculisque albis, subtus albis sericeis, alis omnibus ocellis tribus. II. *Phaenareta*. Papilio (Danaus Festivus) alis integerimis nigris albido punctatis, posticis antice macula alba. — Ambo iconibus pictis exhibentur.

p. 180. XIII. IO. CH. MEINEKE, *verb. div. min.*, de nonnullis schistis minerisque Mansfeldensibus, partim iam in huius diarii parte XVII. indicatis, partim recens observatis. Cum notis SCHREBERI. De molybdaena in schisto. De vitro cupri crystallino. De minera cupri botrytica. De minera cupri viridi. De schisto cum spato selenitico pellucido. De schisto cum pseudogalaena fusca nigraque.

p. 190. XIV. D. KÜHNII *observationes ad historiam naturalem spectantes. Pars II.* De cantharidibus: periodice eas in fraxino excelsa copiosissime reperiri. De lampyridibus noctilucis: earum usus in venatu ac piscatu. De pupilla constanter quadrangulāri oculi in quadam foemina, sine ullo visus aciei detrimento. De cantu avium; etiam foemellas melodice canere, cantumque marium modo esse puriorem, altiore fortioreque. De loxia curvirostri. De caprimulgo: observationes zootomicae.

P. XXII. I. D. P. BODDAERT *dissertatio de finia capite p. I. suillo, una cum eius descriptione et icone.* *E manuscripto*

*) Part. XIX. p. I. ff., vid. supra.

scripto belgice scripto germanice versa. Cum iconn. partim colorr. Primum de magno discrimine inter simias, nominatim S. satyrum, hominemque. De simiis veteribus cognitis *). Arbitratur auctor contra BUFFONUM, ARISTOTELIS pithecos, cebos ac cynocephalos non esse singulares simiarum species, sed potius tres earum familias. Pithici enim (choeropitheco excepto) ei videntur simiae proprie dictae ecaudatae; cynocephali papiones; cebi denique simiae cauda elongata. Callitriches nostro videntur familiam simiarum caudatarum speciosarum constituisse. Sub satyro credit veteres eandem, quam nos, simiam intellexisse. Cheoropitheci solus ARISTOTELES fecit mentionem. De eius existentia diu dubitarunt viri docti, iam vero eius exemplum Amstelodami se reperisse clariss. B. arbitratur. Secundum hoc descriptio concinnata iconque expressa est.

Simia *Porcaria* brevicauda, capite suillo, rostro nudo, corpore fusco-olivaceo, natibus tectis, unguibus acuminatis.

Χοεοπιθηκος ARISTOT. *hist. anim.*

Habitat in Africa.

Dimensiones totius corporis singularumque partium accurate indicantur.

II. I. H. CHEMNIZ, *verb. div. min. Hauniens.*, p. 23. *de patella, quae in systemate naturae Linnaeano unguis dicitur, ubi demonstratur, eam in numerum concharum bivalvium referendam esse.* Cum iconn. colorr. Pinnis eam accensendam pinnamque unguem vocandam auctor censet **).

G 2

III. O. F.

*) Cf. praeclara LICHTENSTEINII commentario de simiarum quorquor veteribus innotuerunt formis, Hamburg 1791. 8.

**) Cf. nostrum in *Beschäftigungen der Berl. Gesellsch. naturforsch. Freunde*, 3. B. p. 463. f.

P. 33. III. O. F. MÜLLER *catalogus vermium intestinalium hucusque detectorum, animalium, in quibus reperi sunt, auctorumque praestantiorum, qui de iis egerunt.* Catalogus accuratissime elaboratus, quo de helminthologorum studiis praeclare meruit optimus MÜLLERUS.

P. 87. IV. LOSCHGE, *profess. Erlang.*, additamentum ad dissertationem suam in parte huius diarii XXI. (N. V.) exstantem, atque descriptio tenthredinis cuiusdam. Cum iconn. colorr.

P. 97. V. D. BERNH. WARTMANN, *poliat. St. Gall.*, *historia naturalis apis caementariae.* Cum iconn. colorr.

P. 113. VI. D. BERNH. WARTMANNI *ulterior relatio de pane piscium* *). Cum iconn. colorr. Auctor cum GIRTANNEO novam spongiae speciem esse censet. GIRTANNERUS hanc cum eo communicavit descriptionem:

SPONGIA *friabilis* GIRTANN.

Sp. amorpho-subramosa, sessilis, grisea, friabilis.

Badiaga cinerea. BUXBAUM. *Act. Petropolit. T. II. p. 344?*

Massae informes, crassae, molles, magnis crustis obducentes fundum lacuum terrestrium, fucis minimo GIRTANN. intertextae. *Textura* rigidissima, friabili aemulatur *Spongiam fluviatilem*, a qua tamen revera differt, ut et a *Spongia lacustri* LINN. *Color* recenti fulvo-luteus, ficcatae griseus. *Odor* recenti teter, pisculentus, combustae vix evidenter animalis.

Locus. Lacus Bodamicus.

Substantiae intertextae hanc dat GIRTANNERUS descriptionem:

FUCUS

*) Vid. supra Part. XXI. N. IX.

FUCUS minimus GIRTANN.

F. fronde plana, dichotoma, integerrima, lineari, vesiculis nullis.

Habitat in fundo lacus Bodamici, Spongiae friabili intertextus.

Differt ab affinibus, quod fructificationis plane nullum sit vestigium, quodque in aquis dulcibus habitat.

SCHREBERUS in nota adiecta monet, sibi hanc substantiam a GIRTANNEO pro fuco habitam potius tubulariam videri.

VII. c. *symbola ad historiam hominum maculoso* p. 123. *rum.* Describitur infans a parentibus nigris natus in insula St. Luciae, cuius corpus colore tinctum lacteo aut potius cretaceo maculis nigris adpersum esset.

VIII. FR. GRILLO *observationes ornithologicae*, p. 127. *quas auctor variis huius diarii locis motus evulgavit.* De ampelide garrulo: contra BECKMANNUM (P. I. p. 71.) docetur, hanc avem inclusam diu vivere posse; qui cibi inclusae dari possint; varia de eius oeconomia structuraque, partim contra BOCKIUM (P. XVII.). — De upupa epope: BOCKIUM falso asseruisse (P. IX. p. 58.), hanc avem malum spargere odorem; panem ei dari posse; de etymologia nominis germanici huius avis contra FRISCHIUM. — De otide tarda: cui avi affinis sit, contra SANDERUM (P. XI. p. 13.) et FRISCHIUM; de eius volatu et captu contra eosdem. — De alcedine ispida: recte SANDERUM (P. XIII. p. 184.) suspicari, hanc avem in Germania habitare; de nido eius. — De fringilla montifringilla: de eius voce, colore, oeconomia. — De sturno vulgari maculis albis adperso, ad GÖTZII observationem (P. XVI.); hoc loco obiter de CONR. GESNERI credulitate; de mutatione coloris rostrorum nonnullarum avium tempore verno. — De coturnice: de eius reditu annuo ad Berolinum, pennarum mutatione,

maculis, voce, ovis hypenemiis, potu etc. — De motacilla gula caerulea (*Blaukehlchen*). — De emberiza schoeniclo. — De loxia curvirostra. — De loxia coccothrauste. — De fringilla cardueli; vidit noster annos 23. natam.

p. 145. IX. I. CH. MEINERKE, *verb. div. min. Oberwiederstadt., de variis rebus e regno minerali.* De schistis Mansfeldensibus cuprum nativum tenentibus, ubi obiter de instrumentis cupreis veterum Germanorum ibidem effossis. De lapide *Paterleslein* dicto; quis fuerit, noster non decernit. Typolithi fuorum (phycolithi) in schistis Mansfeldensibus. Nautilites. Ichthyotypolithus in schisto Mansfeldensi. Aëtitae Mansfeldenses. — Phacites Islebicus, ubi obiter de aëtitis colithicis. Fluor mineralis e Saxonia, ideo notatu dignus, quod cubus maior minorem eumque cavum includit. Turfa e regione Halberstadtensi cum caulibus arundinis pyriticis. Quarzum cum turbinitis aliorumque conchyliorum fragmentis, prope Zellerfeld repertum. Osteolithus gypseus prope Quedlinburgum repertus. Porphyrius columnaris prope Rochlitzium; de vulcanica basaltæ origine auctor dubitat. Ad O. F. MÜLLERI adnotationes de futuris echinorum (huius diarii parte XX.) responsio.

p. 167. X. I. S. SCHRÖTER *de nonnullis mineralibus e regno Rossico.* Variæ minerae auri, plumbi, cupri, argenti, zinci, arsenici, hydrargyri, antimonii. Ferrum regulinum Sibiricum: nativum auctori videtur. Cuprum nativum. Sulphur. Silices carneolici.

p. 183. XI. D. AUGUSTIN. HAASE, *poëta Langenzenn., de alcali minerali nativo.* Reperit auctor hoc alcali nitro prismatico puro remissum in moenibus Erlangensibus. Apparet ex hac aliisque similibus obser-

observationibus, quantum errent, qui omnes sales murarios nitrum impurum s. crudum esse arbitrantur. De origine illius alcali nihil certi auctor statuit.

III.

Historia et Commentationes academiae electoralis scientiarum et elegantiorum litterarum Theodoro-Palatinae. Vol. IV. Physicum. Manhemii, typis academicis ClbIoCCLXXX. 4. pagg. 412. Vol. V. ClbIoCCLXXXIV. pagg. 406. Vol. VI. ClbIoCCXC. pagg. 540. sine histor. societ. et ind. rer. et verbor. quae in hisce tribus voluminibus continentur.

Vol. IV.

I. IOH. IAC. HEMMER *de conductoribus fulminis in Palatinatu erectis.* p. 21. Praemittuntur prima elementa doctrinae de electricitate, argumentaque pro similitudine materiae electricae atque fulminis, v. c. attrahi a materia fulminis levia corpora; eandem metalla praecipue sequi; fluida quoque corpora conductores esse fulminis; metalla fundi a fulmine; fulmen penetrare et perforare corpora durissima; fulmen concutere atque interficere animalia; idem incendere corpora inflammabilia atque odorem spargere sulphureum; fulmen ferro vim impertire magneticam; fulminis materiam denique omnibus experimentis producendis parem esse, quae machina electrica solent institui. Omnia haec similitudinis inter materiam electricam et fulminis momenta variis observationibus, lectu haud indignis, firmantur. Quibus quidem omnibus diligenter expositis demonstratur via ac ratio, qua nubes electricae fiant, et qua

haec electrica materies nimium nubibus accumulata, atque inde periculosa tuto in terram transmitti potest. Obiectiones, quae vulgo contra fulminis conductores proferri solent, removentur. Denique conductores fulminis indicantur, quae in Palatinatu erecti sunt, quorum primus fuit Trippstadiensis, anno 1776. institutus. Hoc exemplum imitatus Serenissimus princeps elector omnes suae ditionis villas, in quas aut ipse aut eius uxor secedere solent, atque omnes turres pulveris igniferi conductoribus munire iussit Hemmerum. Postea comes de *Riaucour* et L. B. de *Becker*, similes conductores ab *H.* in suis aedificiis erigendos curarunt. Quorum omnium rationem accurate describit *H.* rationesque addit, quibus commotus hanc vel illam formam hisce conductoribus dederit.

- p. 87. II. IDEM *de quibusdam fulminibus memoratu dignis.* Primo enarrat mortem puellae XII. annos natae, a fulmine sub piro, ad quam imbris effugiendi causa confugerat, enectae. Caput puellae mitra tectum erat lanea, in ea parte, quae faciem spectabat, filo ferreo instructa, quod in fronte nasum versus angulum acutum formabat, cuius latera in temporibus versus aures reflexa hic terminabantur. E piro in hoc filum ferreum transiliit fulmen, totumque consumpsit, si octo eius lineas ad aures desinentis exceperis. Facies illaesa: sanguis copiose e naribus, ore atque auribus profluxit: omnes corporis partes, vestibus, quae metallo aut ornatus aut necessitatis causa instructae erant, tectae, ambustae erant: vestes discissae. Vir, qui prope hanc puellam sub eadem piro steterat, incolumis manserat: animi deliquia solum patiebatur. — Fulminis, in salicem cadentis, eamque lacerantis, rationem postea descripsit *H.*

- p. 94. III. EIUDEM *anatome electrophori perpetui.* Nolumus inde excerpere memoratu dignas res, rationem-

tionemque, qua *H.* phaenomena huius machinae electricae explicare studuit. Hoc solum monemus, *HEMMERUM* convenire hac in re cum *SOCINO*, in cuius *elementis electricitatis* eadem explicandi via tentata est.

IV. *IDEM de diuturna paralysi, electricitatis ope* p. 116.
feliciter sanata. A refrigerio ortus dolor vehementissimus rheumaticus, qui dextrum brachium ita occupabat, ut pileum capite detrahare haud posset. Frictionibus hic dolor cedebat, ita tamen, ut ingenu atque ossis sacri regionem migraret. Malum hoc modo per quadriennium duravit. Quo quidem exacto chirurgi opera eo pervenerat aegrotus, ut pedem, quamquam cum doloribus, paululum movere posset. Sed paulo post haec mali levatio iterum evanuit, pesque intumuit usque ad genu ita, ut parum abesset, quin tibialia incidi deberent. Vena cum in pede, tum in brachio eiusdem lateris secta nullum fundebat sanguinem, et qui ex utraque apertura exprimebatur, erat ea spissitudine, ut, quo exceptus erat, vasculum verti posset, nec guttula sanguinis deflueret. Hic pedis tumor profligatus est decocto demulcente. Post aliquot septimanas opprimebatur vehementissimo ventriculi dolore, et brevi post oedematosa atque igneo rubore suffusa facies, aures rubrae eaeque rigidae, magna in labio inferiore vesicula, perque collum nodi multi exoriebantur. Ab agryta cuncta haec mala tollebantur quidem, sed latus sinistrum insigniter debilitabatur, dolores per illud saeviebant, artus tremoribus concutiebantur, brevique brachio atque pede levis tantum motus superebat. Mali huius duratio decennium fere explerat. Cum *HEMMERUS* aegrotum prima vice videret, haec eius erat ratio. Truncus antrorsum valde inclinatus: in humeri cum scapula articulo dolores acerbissimi: brachium pectori appressum ita, ut vix per
G 5 polli-

pollicis distantiam moveri posset: manus inde a carpo usque ad digitorum apices tumida, frigida atque livida: digiti omnes versus volam inflexi, rigidi, nec sine doloribus vel paululum extendi poterant. Per latera dolor pungens decurrebat usque ad os sterni atque respirationem difficilem reddebat. Pes penitus obriguerat, sensu tamen superstite, et praeter marcorem a contractione et rigiditate musculorum pollicem brevior erat altero. Dolorum acerbitas aegroto sexagenario ne per dimidiam quidem horam somnum concessit. Succussiones electricae adhibitae sunt; frictionibus partium aegrotarum cum panno laneo praemissis, et electrificatione finita, potu theae exhibito. Post primam statim electrificationem poterat aegrotus de sella surgere solus, et nocte insecuta per nonnullas horas continuo somno eoque placido fruebatur; dolores per brachium sinistrum solitis vehementiores. Sensim sensimque omnia morbi symptomata evanescere, et post sexaginta electrificationes aegrotus poterat sanitati restitutus dimitti. Debilitas quaedam, quae ipsi remanserat, cum non posset, ex *H.* sententia, electricitate tolli, quippe quae magis debilitet (!!), ad fontem soterium Zeizenhausensem proficiscebatur, unde tumidis pedibus redux. Tumor rumpebatur fundebatque largam aquosi humoris copiam. A morbo autem veteri nulla molestia.

p. 139. V. IOA. DAN. FLAD *disquisitio, an flex pyromachus in cretam mutari possit.* Chemicis experimentis demonstratum ivit auctor, naturae melius respondere mollis cretae in durum silicem mutationem, quam huius in cretam transitum.

p. 180. VI. FR. CASIM. MEDICI *observationes botanicae.* Initium facit historia botanices in Palatinatu inde a fundata societate literaria Theodoro-Palatina, inque ea referuntur, quae a NECKERO, POLLICHIO, SUCKOWIQ,

ЕКОВИО, atque auctore ipso ad botanica colendam gesta sunt. Horti botanici Manheimensis, Schwetzingensis, Heidelbergensis, Lauternensis atque Dusseldorpiensis multum iuvant studium botanicum. — Quibus expositis describitur *PHYSALISTOMENTOSA, lutea, pruinosa, turbinata*, omniumque, si luteam exceperis, icones exhibentur. *CESTRUM foetidum*. *OCYMI* characteres generici: *OCYMUM ceylanicum, sericum* cum icona. *VITEX sinuata*, cum imagine.

VII. NECKERI *historia TUSSILAGINIS et PETASITAE*, *inserviens phytologiae Palatinatus rhenani, ducatumque Iuliaci atque Bergensis*. Omittimus ea, quae systema generationis vegetabilium, ab hoc ipso auctore excogitatum, attinent. Ea enim partim adducuntur infra *), partim in dissertatione de muscis **), quae in comment. acad. scient. Manheimensis anni 1768. occurrit, partim in methodo muscorum etc. ad nauseam usque recocta sunt. Sed fuit, cum viveret, ea consuetudine auctor, ut sua ipsius scripta ubique cum laudis commemoratione adduceret, ita, ut *elementa sua philosophico-botanica* ipse opus vere classicum vocaret.

VIII. FR. CAS. MEDICI *descriptio LAGERSTRÖMIAE indicae*. Sub dio floruit in horto Schwezingensi. Plantam primus commemoravit KAEMPFERUS: postea vero descripsit atque icona adumbravit RUMPHIUS. Quae tamen cum non accurate plantam exprimeret, denuo rem clar. MEDICUS aggressus est, hicque suam tempore florentiae factam descriptionem cum diligenti icona cum lectoribus botanophilis communicavit. Genus, quod SCOPOLI sub hoc nomine constituit in *introductione* sua, a LINNAEANO genere eiusdem nominis differt.

IX.

*) Pag. — — —

**) Vid. Comm. Lips. Vol. XXII. p. 17 et 730.

P. 259. IX. CHRIST. MAYER *de novis in coelo fidereo phaenomenis, in specula elector. Palatina Manhemii observatis.* Detexit vir clar., ad austrum vix fulgere stellam insigniorem, quin uno pluribusve stellulis comitibus positione proximis stipetur. De una stellula, Arcturi comite, observationem similem subministravit de la LANDE; de Sirio autem, Procyone, Regulo aliisque multis stellis insignioribus, simili comitatu stipatis altum apud ipsum silentium. — *Alterum* phaenomenon est: multas repente novas stellulas minimas prope maiores enatas emergere, quarum aliquae observatae sunt sub initium apparitionis valde debiles lumine pallido emicare, alias iam vividioris luce renitere. — *Tertium* phaenomenon est: huius generis stellulas quasdam pallido inprimis lumine se primum exhibuisse, quae post plurium mensium intervallum visae sunt praeclara luce, eaque tranquilla clarescere, suaeque adparente magnitudine augeri. *Quarto* detexit apparentem mutationem distantiae et variationem ascensionis rectae ac declinationis inter stellam eiusque comitem. *Quinto*, stellas complures insigniores, quarum prae ceteris maior est motus proprius, longe maiori quoque stipari comitum horum numero, eandem proxime parallelum decurrentium. *Sexto*, stellulis duplicibus praesertim novis complures alias stellulas valde vicinas lumine plerumque pallescente ancillari.

P. 385. X. FRID. AD. WIDDERI *dissertatio mathematica de peculiari speculorum causticorum genere, quo virgines quondam vestales usae sunt.*

Vol. V.

P. 19. I. *Commentar.* NOEL. IOS. de NECKER *de fecundatione, de semine aliisque quibusdam, quae ad fructificationem pertinent, partibus.* BONNETI et KORLREUTERI experimenta, atque sententias de fructificatione,

catione, illis experimentis veluti fundamento superstructas, exponit, expositisque suas addit. Fructificationem includere quinque substantias, quae ad eius essentiam sint maxime necessariae, lympham fecundantem, vehiculum, materiam lubrificantem, semen, compendium plantae per se vitale s. animatum. (Nos non videmus, quomodo hae substantiae fructificationis essentiam constituere, nec tamen in omni planta adesse possint, semina fecunda proferente, quod in sequentibus ipse contendit Cl. auctor). — *Lym*-p. 26.

pham fecundantem esse fluidum activum et unicum vivificationis instrumentum, ab initio natura opacum, consistentiae grumosae, dein plane liquidum atque pellucidum, nec nisi tunc aptum ad fecundationem producendam. Inter qualitates eius, quibus ab omnibus aliis plantarum fluidis distinguatur, esse hanc, qua seminum germen sub ipso fecundationis actu ita penetret, ut nova exoriatur planta. — *Ve* p. 27.

hiculum esse fluidum, quod ex interiore styli et stigmatidis parte exsudet, pollinis globulorum rupturae faveat, cuiusque beneficio lympa fecundans usque ad interiora seminum germinis transmittatur. —

Materiam lubrificantem esse fluidum viscosum, cuius facultate compendia plantae per se animata convenienter flexibilia servantur, usque dum tenerae ipsorum partes ultimum incrementi terminum attigerint. — *Semen* constituere plantam praeformatamp. 30.

atque in compendium redactam, ex unico seu e duobus lobulis carnosus, plumula ac radícula praecipue compositam, ab initio natura gelatinosam, dein solidam germinantem atque sese evolventem. „Exterior germinis seminum impraegnatione lymphae fecundantis alienae ita permutatur, ut evoluta planta ad marem plane retroagatur.“ (Quam quidem notionem, etsi accuratam atque praecisam habeat auctor, tamen non possumus non a contrariis stare partibus).

tibus). — *Compendium per se vitale* esse plantam praeformatam, in compendium redactam, e plumula atque radícula constantem, ab initio natura mucosam, deinde solidam, sese absque ullo lymphae fecundantis auxilio evolventem. — Nec microscopio in detegendis partibus fructificationis plantarum cryptogamicarum, nec inventis MACHELI, MARATTI, HILLII, MEESII, SCHREBERI, KÖLREUTERI atque HERDWIGII ullam fidem esse habendam. Contra hunc inprimis arma movit, sed ita, ut invidiam animumque iratum adeoque ad vera videndum ineptum facile agnoscas. Fastidium movet, laudationem suorum commentariorum quavis pagina bis terve repetitam legere, adductis in contemtionem omnibus observationibus, quae ab adversariis, viris eruditis, de plantarum physiologia bene meritissimis, et fide dignis, factae atque publice commemoratae sunt.

P. 44. II. EIUSDEM *cogitationes de systemate sexuali LINNAEI*. Praecipue hoc egit hoc commentario illustr. de N. ut probaret, Linnaeum numero, figurae, situi atque proportioni omnium fructificationis partium, tanquam totidem principiis, suum systema superstruxisse. Haec dissertatio, quae anno CIOIOCCCLXX. inchoata, octo annis post absoluta, annis CIOIOCCCLXXX et LXXXI. in consensibus academiae praelecta fuit, cum *elementis botanicis*, ad quorum intelligentiam inprimis faceret, in publicum emissa est. — Plura exempla adducit, quae insufficientiam systematis LINN. probare debent. Contendit, plantas a LINNAEO in alias classes reiectas esse, quam quae ipsis e sexualis systematis principiis conveniant, adeoque tyrones omninoque botanices amatores perturbari, cum locum plantae secundum illud systema invenire debeant. Hoc accidere cum VERBENA spuria et nodiflora, cum VALERIANA rubra, calitrapa, cornu copiae, supina et sibirica, cum LYTHRO thymi-

thymifolio, parsonfia, lineari, hyssopifolio, fruticoso et melanio, cum PHYTOLACCA, PETIVERIA, RIVINIA octandris, aliisque pluribus, quas commemorare haud lubet. — Magnam diversitatem partium p. 51. fructificationis, in palmis conspicuam, causam fuisse, quod Linnaeus eas in unam eandemque classem referre haud potuerit. Linnaeum e RHYNANTHO, MELAMPYRO et EUPHRASIA tria fecisse genera, quoniam in fructibus earum parvam observaverit diversitatem: eundem vero separationem LINARIAE Linn. AZARINAE Tournef. et ELATINES Dillen. neglexisse, in quibus tamen eadem fructus diversitas occurrat. — Censura NECKERI, qua Linnaeum systematis naturae auctorem perstringit, non in plantis exsatiata consistit, sed et systema animalium eiusdem viri summi dente rodit livido. Reprehendit Linnaeum inter alia etiam propterea, quod hominem collocaverit inter quadrupeda.

III. COLLINI *de zoolithis quibusdam, in museo p. 58. historiae naturalis Electoris Palatini, quod Manhemii est, servatis.* Praeter sceletum integrum animalis incerti, dentes, mandibulae, ossaque alia describuntur, figurisque aeneis exprimuntur.

IV. IDEM *de transmutationibus corporum e regno p. 104. minerali petitorum.* Globum terraqueum ex una tantum formatum esse materia, quae ita comparata sit, ut partim diversa corpora, ad essentiam globi huius pertinentia, ex ea, naturae omnium rerum, quae ipsum animare atque frequentare debent, accommodata, originem sumere possint, partim sub multis formis reproduci, variasque modificationes, quae ipsius augeant virtutes, subire queat. — Aquam ipsam ab hac materia universali, in principia redacta sua, produci. — Non finiri posse, an materia illa primigenia in terra quadam aut lapide cognito lateat, nec ne. — De principio, crystallisationem corporum iuvante.

De

p. 122. De decompositione corporum. Quibus expositis varia transmutationum exempla proferuntur.

p. 150. V. IO. IAC. HEMMER *de animalibus fulmine tactis haud lethali*. Inter exempla huc pertinentia breviter commemoratur FRACASTORIUS, qui in ipso amplexu matris, Martiae, a fulmine interemptae, incolumis mansit, et huius facti testis laudatur, bone Deus! PLINIUS hist. nat. II. 51. Quid? Fracastorius et Plinius fuere coetanei? In illo loco, c. 52. Plinius narrat, Marciam, nobilis Romani uxorem, gravidam, a fulmine tactam, fetu exanimato, incolumem restitisse. — Miles, qui in itinere, ut sese tempestati exortae subduceret, sub arborem (*Bellenbaum* vocatur ab auctore) confugerat, a fulmine humi prostratus, exanimis iacebat. Sed auxiliis tempestive et feliciter adhibitis in vitam revocatus est. Fulmen ab arbore in fibulam, qua collare adstringi solet, transit, eamque variis in locis fudit. Collum iis in locis, quae fuis fibulae partibus subiecta erant, vulneratum: inde fulmen bipartitum per utrumque brachium procurrebat usque ad orbiculos metallicos, quibus indusium in carpo colligatum erat. Dextro humero vulnus inflatum erat, cuius diameter pollicem dimidium aequabat, unde alius radius versus claviculam tendebat, ubi divisus per pectoris superficiem discurrebat. Abdomen ab omni laesione liberum: in laevo femore, quod gladius tangebatur, sugillatio apparebat. Vestes sartae tectae. Ex auribus sanguis profluebat, auditusque aliquamdiu suppressus: manuum paralysis, quae quinque diebus post denuo cessit: de pectoris oppressione denique conquerebatur paululum miles.

p. 158. VI. EIUDEM *experimenta electrica, cum animalibus gravidis instituta*, ut vis materiae electricae in fetum cognosceretur. Initium experimentorum suppe-

suppeditavit canis, ante dies octo impraegnata. Hanc balneo electrico per horam dimidiam immisit, viditque pondus ipsius per electrificationem granis XIV. imminutum. Per mensem continuata electrificatione canis satis bene valebat cum foetu: sed postea (d. XI. Novembris) a cibo abstinebat, inquieta erat, urinam reddebat saepissime, et prae languore semper cubabat. Insequenti die aestu vehementi laborabat, lingua propendente, saepe concutiebat caput, interdumque saltu eximio sese proripuit. Allatrabat omnes, qui vel ipsi olim optime cogniti fuerant: ad speciem torvo atque truci erat. nec oleum lini infusum deglutiebat: paulo post, fune, quo alligata erat, discisso, mortua reperiatur. Sectione instituta, nomina cerebri vasa sanguifera tumida, ventriculorum cum intestinis valida inflammatione adfectum, cor, quod, si apicem exceperis, cum pericardio totum concreverat, nigris maculis conspersum: sanguinem dextro ventriculo contentum spumofum atque fluidissimum: cetera viscera sana: catulos foetus minores, quam pro graviditatis tempore esse debebant, inveniebat Cl. auctor. — Alia canis, quae post tertium decimum impraegnationis diem electrico balneo, eadem hora, eademque duratione, immittebatur, sana mansit, sanosque ac vegetos exclusit foetus.

VII. GEO. ADPH. SUCKOW *experimenta de diversis aëris diversi in vegetatione effectibus, deque aëre, a vegetabilibus exhalato.* p. 166. Quae quidem dissertatio in varias sectiones divisa est, quarum prima de effectibus diversi aëris in germinis evolutionem agit. Aër per antliam pneumaticam extenuatus retinebat germinationem seminum Lepidii sativi L. N. usque ad sextum diem, quo experimentum finiebatur, dum alia semina eiusdem plantae libero aëri exposita intra triduum laete progerminabant. Alia Lepidii semina immittebantur terrae aqua madefactae, vitroque inclusae,

Suppl. I. Dec. IV.

H

cuius

cuius orificium postea vesica suilla humida arcte clau-
debatur. Ut primum germina seminum protrudeban-
tur, vesica in vitri cavitatem retrahi videbatur, idque
eo magis, quo laetior vegetatio erat. Haec ubi ad
certos terminos pervenerat, plantulae languebant at-
que moriebantur. Eadem aëris imminutio accidebat,
cum ostio vitri, in quo semina germinare debebant,
tubulus vitreus, cuius forma literae S similis erat, ita
adaptaretur, ut aëri atmosphaerico nullus ad semina
intus germinantia esset aditus, tubulique huius ori-
ficium vasi mercurio pleno immitteretur. Alia ex-
perimenta, idem efficientia, silentio praeterimus. Aër,
in quo plantulae, praecluso aëre atmosphaerico, cre-
verant, valde phlogisticatus erat. Aër nitrosus,
fixus, vitriolicus atque alcalinus germina omni vege-
tandi vi penitus privant, cum contra ea phlogistica-
tus, inflammabilis, dephlogisticatus atque muriaticus
germina haud laedunt, atque ad vegetationem omni-
no inepta reddunt. — Sectio *secunda* de aëre agit,
quem plantae sine singulari solis influxu exhalant. Is
vero solet semper phlogisto onustus esse. Sectio *ter-*
tia eundem aërem considerat, quando plantae in so-
le ponuntur. Hunc aërem non ex aqua, sed e foliis
aliisque plantarum partibus, si flores, fructus atque
radices exceperis, evolvi: arbores plantasque non
omnes eandem aëris dephlogistici et quantitatem
et qualitatem offerre: nam alias diebus nubilis sub
minitro solis influxu aërem purissimum exhibere, cum
aliae continuo sole opus habeant ad eundem aërem
evolvendum; ad posteriores *Robiniam* pseudo — *aca-*
ciam, *Elaeagnum* spinosam, *Dracocephalum* spinosam,
Rutam, *Hypericum* hircinum, *Lemnam* minorem
aliasque pertinere, quae, ubi aliae plantae satis pu-
rum aërem exhiberent, valde phlogisticatum emise-
rint: evolutionem aëris dephlogistici pendere a vita
vegetabili, quae radiis solis iuветur: eum enim aërem,
qui

qui vasis plantarum contineatur, nondum esse dephlogisticatum. Hunc igitur aërem originem sumere suam ex illo aëre, qui partim a radicibus, partim a foliis ex aëre ambiente adsumtus, et phlogisto suo, ad nutritionem plantae adhibito, orhatus, tanquam superfluum partem a foliorum superficie iterum emissus sit. Radios solares non calore suo, sed facultate incognita adhuc evolutionem et secretionem huius aëris iuvare. Plantas cryptogamicas, quae non in aqua vivant, aërem dephlogisticatum edere nullum.

VIII. IO. W. WALLOTI *observationes de transitu* p. 201.
Mercurii ante discum solis d. XII. Nov. Cl. Id. CCLXXXII.
in observatorio regio factae.

IX. IO. I. HEMMER *de fulminis ictibus in campis* p. 237.
nas, quae pulsantur, ubi electricitas nubium ac fulminis
theoria nova et uberiore luce perfunduntur. Ut in ea
re certi quid statuere queat auctor, praemittit generalia quaedam de materia electrica, eiusque facultatibus, effataque experimentis corroborare studet. Quae cum omnibus nota sint, poterat iis adferendis supersedere auctor. Nos ea excerpamus, quae ad nubium et fulminis theoriā novam pertineant. Non exiguum electricitatis vim in aëre telluri circumfuso per omnes anni tempestates diu noctuque (?) existere: aërem calidum plus materiae electricae absorbere, quam frigidum: electricitatem aëris aliam absolutam esse, h. e. talem, quae certa quadam aëris massa contineatur, aliam sensibilem s. apparentem, h. e. quae vim in vicina corpora exserat, electricitatem seu attractionis et repulsionis viribus, seu communicatione gignendi: priorem non semper eandem esse, modo enim aërem maiorem huius materiae quantitatem pro maiore caloris gradu aliisque de causis absorbere, modo plus per pluvias, rorem etc. deponi: posteriorem s. sensibilem electricitatem augeri minuique etiam posse manente absoluta eadem. Vehiculum electricitatis atmosphae-

- mosphaericae esse vapores aqueos aëri inhaerentes, qui, quo altius elevantur, eo maiorem haurient electricitatem: haurire vero maximam, si contigerit iis regionem oceani electrici attingere. Quos vapores si ingens et subitum frigus condensaverit, ingenti
- p. 264. electricitatis vi foetos, esse debere. Nubes et nebulas omnes (?) positiva electricitate impraegnatas esse, et omnia phaenomena electrometri, seu positiva, seu negativa fuerint, e solis nubibus positivis repeti posse
- p. 271. atque debere. — Capite secundo inquit auctor, an aeris campani pulsatio ad tempestates depellendas natura sua aliquid efficiat. Campanarum agitatione neque ventum in aëre excitari, praetereunti nubi fulmineae aut dividendae aut dispellendae parem, neque habitum atmosphaerae quoad calorem humiditatem- vi mutari ita, ut vim fulminis evertere aut minuere queat, adeoque pulsationi aeris campani nihil a natura inesse, quod ad tempestatum dissipationem facere
- p. 274. possit. — Caput tertium exponit, quem nexum habeat cum avertendis tempestatibus benedictio, qua ecclesia campanas consecrare solet. Inepti nihil nec superstitiosi inesse usui, campanas ingruente tempestate pulsandi: sed utilitatem pendere non a vi quadam campanis consecratis inhaerente, sedtribuendam esse precibus fidelium ecclesiae. Campanas tamen diu pulsare durante tempestate, rem periculi plenissi-
- p. 281. mam esse. Caput quartum inquit, an rationibus physicis probari possit, prouiora fulmina ad campanas pulsatas delabi debere. Refutatis argumentis Arbuthnoti et Herberti, quibus id evincere conati sunt, suam sententiam cl. Auct. proponit, quae huc redit: campanas, dum diutius pulsantur, incallescere, hocque calore effici, ut electricum fluidum minori vi ipsis inhaereat, adeoque facilius novo huius generis fluido, ingressum molienti cedat. Hoc calore cum et lamina illa aëris crassior, quae superficiei corporum
- insidet,

insidet, extenuetur, etiam hinc ingressus istic expeditior redditur. Quodsi igitur campanae ex longiore pulsatione calenti atmosphaera nubis redundans incubuerit, erit, ut fulmen ex hac in illam, maiore vi prolectum, ac minore retentum, multo facilius et densius se infundat. Experimenta, ad hanc sententiam corroborandam apte excogitata, ostenderunt, calorem ultra decimum thermometri Reaum. gradum auctum scintillae electricae cursum immutare posse.

X. IDEM enumerat conductores fulminis, quos superiore quinquennio variis locis erexit. Hac occasione defendit auctor cuspides conductorum fulminis laterales contra LAUR. HÜBNERUM, qui eas superfluas esse pronuntiaverat. Putat contra ea H., cuspides, recta nubi electricae oppositas, fortius huic detrahere materiam electricam, quam obliquas. Igitur non sufficere unam cuspidem perpendicularem, quando nubes electricae a latere advenerint. Alias contra easdem cuspides horizontales attulit rationes IO. NEOP. FISCHER *), quas h. l. cl. H. refutare studet. 1) „Si pertica, conductoris pluribus cuspidibus armata est, fieri potest, ut harum singulae fulmen ad se eodem tempore trahant, tum vero conductor non facile omnem ingressae materiae vim capiat, ac in tellurem transfundat, adeoque id, quod redundat, lugubria damna reactione creet sua.“ H. negat, fulmen unquam in plures cuspides unius eiusdemque conductoris simul incidisse: et si id fieret, maius inde nullum enasci periculum, quam si in tritonem aut crucem ferream, turri insidentem, in virgam aut laminam metallicam, fastigio aedificii superinductam, aut in aliam eminentem aedificii partem, cum conductore

H 3

*) Vid. eius Beweis, dass das Glockenläuten bei Gewittern mehr schädlich als nützlich sey. Münch. 784.

ductore ferro iunctam, fulmen inciderit. 2) „Fulmen in suo ex conductore metallico in aquam aut terram transitu semper impedimentum aliquod, fere inevitabile, reperit, quod ubi fiat, ceterorum instar fluidorum, partem materiae suae quaquaversum diffundere conabitur. Quam diffusionem iuvare ait cuspidibus horizontalibus, e quibus stagnans paulisper materia electrica sese in proximas aedium partes exoneratura sit.“ Hanc rationem nihil valere, si conductores apta ratione in terram humidam aut in ipsam a uam demergantur. Sed sumta hac stagnatione fluidi electrici, nonne utilitatem tunc praebebunt hae cuspides laterales, e quibus placida electricae materiae effusio et dispersio per aërem humidum ambientem locum habere poterunt longe facilius, quam si conductor una tantum cuspe instructus, ubique bene politus omnique acie privatus est. 3) „Cuspidum horizontalium interventu fulmina a latere irruentia hauriri, haec opinio contra theoriam pugnat, nata probabiliter in cerebro, quod eo momento, quo illam pullavit, remotarum nubium foetarum apparente humili statione delusum non reputavit, fulminis sedem fere nunquam minus 2000 pedibus supra tellurem esse elatam.“ Quomodo haec Hemmeriana de conductorum lateralium utilitate opinio contra theoriam pugnet, non est ostensum. Sed de altitudine nubium electricarum, *nunquam* 2000 pedibus minori, certo falsus est FISCHERUS.

p. 321. XI. EIUDEM *variae curationes electricae.* Neque flatu, neque scintillis concutientibus electricitatem corpori aegroto admovet, sed scintillas simplices proicit, quae tamen tantam vim habere dicuntur, ut succussui e lagena mediocris magnitudinis educto similes sint. Contra CAVALLOUM contendit, in validiore electricitate remedium plerumque inveniri praesens et promptum, in leniore languidum vel plane nullum.

nullum. — Morbi, contra quos electricitate usus est, sunt vero hi: 1) *febres intermittentes*. Puella XXVI. annis nata, febre ex vehementi ira correpta, per dimidium iam annum laborabat. Antea, quam hic morbus eruperat, violenti aegrotam spasmi corripere, e quibus forte menstrua quoque suppressa erant. Quae quamquam iterum fluere coeperunt, tamen ordinem servabant nullum, et sub electricae curationis initium plane cessaverant. Dolores appropinquante febre gravissimi in utroque latere, nec multo mitiores in dextro genu, hinc saepe ad ipsos usque pedis digitos diffusi. Abdomen valde tensum et elatum. Ventriculus debilis variorumque ciborum impatiens. Spasmi primi cessere electricitati. Die quarto tumor abdominis omnino subsedit: eodemque die ventriculus tantum roboris receperat, ut et eos, quos antea cibos ferre haud poterat, concoqueret. Acuti dolores, qui sedem in certis corporis partibus fixerant, fugati inde in alias atque alias partes migrabant, tandemque penitus evanescebant. Die sexto eo ipso temporis momento electricitas adhibita fuit, quo aegrotata accedentis frigoris prima indicia persentiscebant. Quod ita electrificatione per dimidiam horam producta suppressum est, ut vellicaret tantum, et neutiquam concuteret aegrotam; sed cessante electricae materiae influxu erupit maxima vi. Duodecimo die menstrua denuo eruperunt, febre perdurante. Electricitatis, per XVI. dies adhuc continuatae, usus itineris suscepti causa intermissus est. Menstrua tamen solito tempore redibant, dieque profluvii huius secundo febris cessabat. — Quotidie sudorem copiosum, saepius et alvum movit electricitas. — Puella sexennis ultra annum integrum febre, primum tertiana, dein quotidiana, laborabat: abdomen ultra modum inflatum durumque: sanguis e naribus fere quotidie copiosus fluebat: tumor insignis in ar-

tuum geniculis: totum denique corpus lenta tabe consumi videbatur. Omnibus artis praesidiis incassum adhibitis ad electricitatem confugiebatur, quae tam felici successu adhibita fuit, ut primo statim die febris, et altero mane sanguinis e naribus profluvium sisterentur. Secundo, quarto, septimo octavoque die febris quidem redibat, debilior tamen et citior solito. Die nono abdomen plane detumuerat. Die XVI, cum iam per octiduum nullum neque febris, neque sanguinis e naribus manantis indicium appareret, electrificatio cessavit. Interim et artuum genicula a tumore sensim liberabantur, atque corpus aegrotae ita adolevit, ut, qui eam intra mensem non viderant, eam haud noscerent. — 2) *Angina serosa*. Post duplicem electrificationem penitus discussa. 3) *Arthritis*. Vir XL. annorum ultra quinque menses hoc morbo afflictus, pedem utrumque extremum et manum dextram una cum vehementissimis doloribus insigni tumore deformem habebat. A machina prima vice amotus aegrotae manus digitos, rigidos ante atque inflexibiles, facile ac sine molestia contrahere poterat. Duobus sequentibus diebus notabile etiam in pedibus levamen sentiebat. Reversus tamen ad machinam neutiquam est, seu scintillarum electricarum impatiens, seu a thermis, quas petebat, salutem sperans suam. 4. *Cephalalgia*. 5. *Gravedo*. 6. *Odontalgia*. 7. *Dolores osteocopi*. 8. *Pruritus pedum* fere intolerabilis electricitati quater adhibita cessit. 9. *Rheumatismus*. Sedecim curationes felicissimae. 10. *Amblyopia*. Vir L. annorum, cui e longo iam tempore visus admodum obscurus, alia de causa electricitate utebatur. A machina remotus omnia sese distinctius videre, nubem quasi de oculo detractam assererat. Quae visus claritas, bis adhuc repetita electrificatione, aucta fuit. 11. *Cophosis*. In tribus aegrotis tentata, duobus spem fecerat recuperandi

randi auditum, quae tamen, cum aegroti ad machinam redire recusarent, intercepta fuit. Tertius feliciori usus successu. Is enim a gravi ophthalmia, qua per menses duo et dimidium laboraverat, liberatus ita obscuruit, ut vix gravissimos perciperet sonitus. Ex huius capite calantica plumbea tecto, ne capilli electricam dissiparent materiam, scintillas fortissimas proliciebat κ . Inde multum aegrotus sudavit. Post tertiam electrificationem noctu sudore totus diffluebat, subitoque fragore in auribus percepto conticuit strepitus ille continuus, qui antea in auribus percipiebatur. Tranquillo posthaec somno fruebatur, a quo expergefactus homines in vicino cubili colloquentes distincte audivit. Post tres annos huius curationis efficaciae nihil detractum fuit. 12. *Paralysis*. Iuvenis XXVI. annorum, qui a multo tempore erat pectore affecto, intra anni spatium tribus vicibus subitum rigorem in pede sinistro passus est, brevi tamen iterum solo pedis usu dissipatum. Tandem paralysis sinistrum brachium pedemque omni usu privavit. Vesicatoria adhibita intra septem hebdomadarum spatium hoc effecerant, ut aegrotus baculo innixus pedem trahere, quamvis aegre, posset. Brachium vero omni motu voluntario carebat. Mensibus duobus post morbi accessum elapsis machinae electricae admovebatur. Post primam electrificationem lecto impositus percipiebat, ut primum incaluerat, in utroque membro affecto sensum tanquam a formicis sub cute reptitantibus, atque paulo post sudor erumpebat, totam noctem perdurans. Altero die sensus hic multo maior. Die tertio nonnihil virium in brachio sentiebat aegrotus, digitique manus nocte insequente, cum incaluisset, sponte aliquantum diducebantur. Die sexto multum roboris pedi accesserat, et insecuta nocte brachium totum parum attollere poterat. Die septimo primus in brachio

paralytico sudor. Die decimo quarto aeger idem brachium sub electrificatione, sine ullo manus sanæ auxilio, libere motitavit. Qui motus diebus insequentibus liberior sudorque copiosior. Die vigesimo quarto ad caput usque fere brachium attollere poterat, in pede vero tantas vires acquisiverat, ut, motus quidem quamquam impeditus adhuc erat, tamen gressu firmo uteretur. Huc cum curatio processisset, inscio HEMMERO, ad thermas profectus est aegrotus. — Duo alii aegroti levati sunt electrificatione, sed non penitus restituti, quoniam citius, quam par erat, ab electrica machina recedebant. — 13.

P. 338. *Stupor.* Huic morbo femina XXXVI. annorum diu subiecta demum remedium contra illum in electricitate invenit. Hac enim quoties utebatur, malum cessit quidem, sed non funditus fugatum est, quoniam aegra continuam curationem subire nolebat, contenta quiete, qua post unam alteramve electrificationem per plures saepe menses fruebatur. — 14. *Epilepsia imperfecta.* Iuvenis XIX. annorum a multo inde tempore per periodos convulsionibus in latere sinistro corripiebatur, quae a capite incipientes ad extremum usque pedem sese diffundebant, atque tanta erant vehementia, ut aegrotus animo linqureretur. Duarum hebdomadum electrificatio morbum penitus sustulit. Eius tamen reditum cum metueret iuvenis, per plures menses ad machinam electricam per intervalla accessit. Tandem inde a dimidio anno electricitatis usu penitus deposito liber a malo pristino mansit. 15. *Spasmus.* 16. *Fluxus* menstruus in tribus feminis revocatus feliciter est electricitate. 17. *Haemorrhagia.* Quamquam excretiones plerumque sub electricitatis usu largius fluant, tamen sunt et corpora, in quibus contrarium accidit. Menstruus fluxus v. c. in femina quadam a prima electrica scintilla supprimebatur. Viro alvus constanter electricitate

Electricitate adstringebatur. 18. *Marasmus partialis.*

19. *Phyſconia.* Puella XXVI. annorum, inopinata p. 340:

matris morte terrefacta, ſuppreſſisque inde menſtruis, in febrim incidit, quae inter mala alia etiam abdominis ingentem tumorem produxit. Hic altero poſt coeptam electrificationem die molleſcere atque ſubſidere coepit, dieque quinto penitus evanuit —

Puella XXV. annorum a febre ingentem abdominis lumbarumque tumorem, magnam ſpiritus anguſtiam ac ventriculi debilitatem tantam retinuit, ut praeter iuſculum vix quidquam aliud ferret. Omnia haec mala quatuor vicibus electricitate adhibita depulſa ſunt. — Duo alia exempla breviter commemorata, optime probant electricae materiae vim contra hunc morbum. 20. *Rhachitis.* — Poſt haec, coronidis quaſi loco, adiiciuntur quatuor electricae curationes, quarum duae paralyſibus fruſtra adhibitae, tertia alterius auris tinnitum tollere ſtudens nihil effecit, quarta denique rheuma graviffimum a refrigerio ortum neutiquam tollere potuit.

XII. D. W. NEBELII *deſcriptio atque ſectio ana-* p. 345.

tomica infantis trimeſtris ſine veſica urinaria nati, cuius infima abdominis pars male conformata erat. Infra umbilicum umbilicalem ad ſemipollicem circiter, conſpiciebatur maſſa quaedam informis, ſpongioſa quaſi, quae figuram habebat oblongam, convexo complanatam. Diameter maior baſeos huius maſſae erat circiter X linearum, minor ſeptem, altitudo trium. Crudam quaſi carnem referebat, multis papillis obſitum, hinc inde guttulis ſanguineis madidam: in utroque latere huius maſſae una papilla paulo maior elatiorque erat. Paulo magis verſus inferiora et anteriora in utroque latere prominebant duo tubera maiora, oblonga, quorum crura inferiora magis elevata, ſuperiora aliquatenus inflexa erant verſus modo commemoratam maſſam ſpongioſam, cute non decolori,

lori, communi corporis velamento testa. Infra haec, paulo magis versus anteriora pubis prominebant duo multo minora tubercula sana, nec decolori cute circumdata, sub quibus medio loco conspiciebatur rima exilis, nullis cinctâ eminentiis valleculisque, angusta adeo et brevis, ut vix observaretur, quam genitalium fissuram credidit x. In ano quoque prolapsum intestini recti observavit. Per corpus spongiosum et crudae carni simile antea descriptum, quod statim infra umbilicum haerebat, sanguis transsudabat, ex eodem quoque urinam exire suspicio erat, quia lintea eo solummodo in loco urina madida erant, quo illud corpus spongiosum contegebant. — Quae in cadavere reperiiebantur, erant haec: Duae papillae maiores, in corporis spongiosi, infra umbilicum haerentis, lateribus sitae, perviae erant; etiam per rimam illam poterat stylus intromitti. Intestinum rectum ad pollicem et ultra prolapsum erat. Tubercula bina maiora, nec non minora e mera adipe constabant. Vasa meseraica atque breviter stagnante sanguine referta erant, glandulae vero meseraicae induratae. Vesica urinaria nulla: ureteres iusto ampliores e renibus immediate in deformem sub umbilicum sitam massam desinebant. Arteriae emulgentes valde erant exiguae. Pelvis renum atque tubuli a BELLINO dicti admodum magni. — Exposita hac historia aliae commemorantur, in quibus mala aderat partium uropoeeticarum conformatio, in scriptis anatomicorum et observatorum occurrentes.

P. 355. XIII. GE. ADPH. SUCKOW *descriptio calamitarum*, in stratis lithanthracum Dutweilerensium in ditione Sarapontana occurrentium.

P. 364. XIV. COLLINI *de Tarantismo* A Rever. MNASI accepit, araneas istas, quarum moribus tarantismus vulgo tribuitur, non esse venenosas. Is enim multa cum iis instituit experimenta, quorum
sum-

summam exposuit in notis ad THOMAE NICOLAE Aquinatis *) poëma *de deliciis Tarentinis*. Is quoque morsus est, nec inde detrimenti quid cepit. Ab eodem viro accepit clar. C. etiam *Lezioni accademiche sulla Tarantola, ovvero Falangio di Puglia* Doctoris SERAO, unde sumsit, quae hic de hisce araneis, et quæ ipsarum moribus adscribitur, morbo exponuntur. — Symptomata tarantismi non sunt semper eadem. Alii plorant, alii rident, alii de frigore, de calore alii conqueruntur: nonnulli clamant, nonnulli taciturni atque tristes sedent: hi continuo somno quasi sepulti iacent, illi somno plane carent. Alii saltant contorquentque membra modo maxime mirando; alii stupidi atque imbecilles sunt. Sunt, qui se in mare praecipites saltandi causa dent; hi brachia sua mordent, illis colores placent aut virides aut rubri, etc. Morbus aestate semper apparet inter homines de plebe. Nulla offenduntur morsus indicia. Sunt, qui hoc morbo quotannis eadem anni vicissitudine per annorum X usque ad XXX seriem afficiantur: et quod maximopere mirum videri debet, sunt, quos morbus eodem quotannis die opprimat. Ex hac symptomatum ratione colligitur, malum hoc ex imaginationis vitio tanquam e fonte derivandum, atque adeo hypochondriacis atque hystericis hominibus commune esse. — Altera huius commentarii sectio de veneno araneorum *tarandularum* L. exponit. Quod argumentum inde repetitur, quod tarantulae deglutitae a variis animalibus nullum his incommodum attulerunt, neutiquam firmum esse videtur. Nam constat et viperarum venenum, cuius effectus tristes in ea corpora, quae ab iis admorsa sunt, in dubitationem

*) Delle Delizie Tarentine liv. IV. Opera postuma di Tommaso Niccolò d'Aquino. Nap. 1771.

nem vocari non possunt, tuto posse deglutiri, ut de aliis venenis taceamus, quorum eadem obtinet ratio. Maioris momenti sunt illa experimenta, quae cum araneis ad mordendum maximopere irritatis instituta sunt. Variis animalibus, moribus harum araneorum aestate calidissima versus meridiem expositis, cum nihil accideret incommodi, iuvenis pecuniae spe adductus eo est, ut se morderi pateretur. Sanus remansit. — Tertia sectio probat, tarantismum veteribus p. 375. fuisse incognitum. — Quarta sectio veras huius mali enarrat causas. Subiecti sunt incolae Apuliae malo hypochondriaco et hysterico. amantque musicen atque saltationem. Inde et facillime explicari potest, qua ratione vehementior corporis motus, musica sustentatus, huic malo levamen adferat. — Cl. A. commemorat hac occasione initio huius seculi manu scriptam commentationem cuiusdam DE LA FEVRERIE, qua historia militis ex Apulia oriundi, et tarantismo in Normandiae urbe Coutance affecti, et a CAMERARIO descripta mania saltatoria, quae accolae Rheni anno 1373. invaserit, describitur.

p. 389. XV. EIUSDEM *descriptio foetus humani gemini concreti atque coaliti.*

Historia academiae, quae ab hac elapso superiori sexennio gesta sunt, et elogium CHRISTOPHORI IAC. KREMERI continet.

Vol. VI.

Historia huius academiae, in limine voluminis, quod indicamus, posita, continet annos CIOCCCLXXXIII. usque ad LXXXVII. qui ita ab academia transacti sunt. Senatus curandis et expediendis negotiis academiae oeconomicis Manhemii Kalend. Nov. LXXXII. auctoritate Principis confirmatus est: hinc sociis academicis, hanc in rem delectis, additus est HENR. DAN. BINGER, camerae computorum

rum electorali a consiliis. Praeterea academiae addita est nova membrorum classis, quae meteorologiae studium praecipue excolere iussa est, de cuius laboribus et fatis hic nihil addimus, quoniam peculiare illa commentarios cum orbe literario communicavit.

CLIO CCLXXXIII.

In conventu vernali duobus sociis ordinariis, p. 2.
morte membrorum academiae subductis, IO. IAC. HAEFFELINO, S. Germani apud Spirenses Canonico et Saccellano aulico, et CHRIST. MAYERO parentatum est: utriusque brevis memoria hic enarratur. Accesserunt novi socii ordinarii GE. FR. ZENTNER, et IO. PETR. KLING, qui triennio ante in classem academiae liberiolem fuerant cooptati. Extraordinariis autem additi sunt duo physices et historiae naturalis professores Palatini, alter ad Nicrum, alter ad Lutram, IO. SCHWAB, S. Theol. D. et GE. ANT. SUCOW, philos. D. ac societ. elector. physico-oeconomicae secretarius, qui nunc Heidelbergae docet. — p. 8.
In conventu autumnali actum praecipue est de quaestione publice propositae solutionibus: *invenire hygrometrum comparabile, cuius puncta fixa et certa sunt, et, dum instrumentum conficitur, sine magna difficultate determinari possint; cuius sensibilitas processu temporis notabiliter non mutetur, in quo effectus caloris et certa et facili regula subtrahi possit; cuius denique pretium non sit immodicum.* Ad hanc quaestionem responderant XI. quidem, at quamquam nulli integrum praemium iure decerni poterat, tamen duae erant dissertationes, quae reliquis videbantur praestare. Horum auctoribus, IOSEPHO TOALDO, et VICENTINO CHIMINELLO, utrique Patavino, nummum promissum, L. ducatorum pretium aequantem, aequalibus partibus concessit academiae arbitrium.

Sub

CloloCCLXXXIV.

p. 9.

Sub finem anni superioris academia praesidem ordinarium, qui primo loco erat, LEOP. MAX. L. B. DE HOHENHAUSEN, amiserat, cuius memoria recitata est in consessu vernali. In eius locum successit Ill. L. B. de OBERNDORFF, Administer status et omnis Palatinatus Rheni Vicedominus, qui praesidium honorarium inde a pluribus iam annis gesserat. Huius locum ac titulum accepit GEORG. DE STENGEL. In numerum membrorum ordinariorum transcriptus est e classe extraordinariorum STEPH. ALEX. WÜRDTEWEIN, Episcopus Heliopolitanus et episcopatus Wormatiensis suffraganeus. In extraordinariorum socio-

p. 12.

rum classem adsumti sunt: MARSILIUS LANDRIANI, eques, phys. prof. publ. Mediolan. NICOL. IOS. IACQUIN, chem. botan. et histor. natur. prof. Vindobon. BENED. DE SAUSSURE, Philos. prof. et Soc. art. apud Genevenses praeses, IO. GUIL. BARO HÜPSCH DE LONZEN, FRANC. CAS. ACHARD, acad. reg. Berol. socius et class. eius phys. direct. HENR. BERNH. WENCK denique, Ser. Princ. Landgrav. Hassio-Darmst. consil. biblioth. et historiogr. — Conventus publ. autumnalis dicatus erat praemio adiudicando illi, qui optime solverat quaestionem *de formula successionis in Palatinatu Rheni inde a Conrado Staufensi ad Ludovicum I. usque et Ottonem illustrem etc.* Cum vero nullus ad illam respondisset, duplum praemium illi dissertationi promissum est, qui academiae satisfecerit.

CloloCCLXXXV.

p. 13.

In conventu vernali renunciati sunt tres socii novi: inter honorarios nempe receptus est BENI. THOMPSON, eques, magist. equit. et Elect. Palat. in rebus milit. a latere, soc. reg. Lond. socius; inter extraordinarios autem PETR. FERRONIUS, magni Hetruriae Ducis mathematicus, et in Pisano ac Florentino

tino

tino lyceis matheſeos prof. public. GEO. FR. SCHOTT, regiminis Salma — Kyrburgenſis conſil. HEMMERUS autem loco Haeffelini ſocietati a literis ſecundo loco factus eſt. — In conventu auctumnali actum eſt de reſponſis ad quaestionem hanc: *ex forma montis externa, ex lapidum praecipue et ſaxorum, quibus is conſtat, genere, num venas vel ſtrata metallifera eundem continere dignoſci poſſit? quaenam ſaxorum ſpecies unam prae altera metalli mineram ſperare ſinat, quae nullam? ex eo, quo ſaxa haec in viſceribus montis diſpoſita ſunt, modo, deturne indicium quoque minerarum?* Duae diſſertationes remuneratione dignae iudicatae ſunt, cuius alterius auctorem Germanum adhuc ignorat ſocietas, alterius MONNETUS, qui omnibus Francogalliae metallifodinis inſpectoris titulo praeeſt, auctor fuit.

CIbIbCCLXXXVI.

In conſeſſu publico vernali inter ſocios honora. p. 14. rios receptus eſt IOSEPHUS BANCKS, Baronetus; inter extraordinarios autem CAR. BLAGDEN, itidem Anglus et reg. Societ. ſcient. Londinenſi a literis. In locum PH. GUIL. FLADII ſucceſſit CAR. THEOD. TRAITEUR, curiae elect. aul. a conſil. et historiogra- phus Palat. et Principis iuſſu claſſem ſociorum ordi- nariorum ſupra numerum legibus definitum auxit med. Doct. cl. BLEICHER. — Conventum publi- cum huius anni auctumnalem interceptit feſti ſecula- ris Univerſitatis Heidelbergeniſis ſolemnitas.

CIbIbCCLXXXVII.

In conventu vernali reddita eſt ratio de reſpon p. 15. ſis ad quaestionem ſequentem: *de vera et legitima ſuccedendi ratione cum in Palatinatu Rheni ab anno 1155. uſque ad ann. 1214. tum in Bavariae ducatu ante Ottonem Wittelsbac. ſec. XI et XII. etc.* Ex qua- tuor diſſertationibus nulla ex omni parte ſatiſfecit aca- demiae: duae tamen, quae unum eundemque auctorem

Suppl. I. Dec. IV.

H*

10.

IO. GUIL. PETERSEN, Seren. Duci Wirtenb. a biblioth. Stuttgard habebant, ob praestantiam suam prae reliquis aureo XXV. ducatorum munere ornatae sunt. Postea recitatum est elogium PH. GUIL. LUD. FLADII, superiori anno mortui. Inter socios extraordinarios lecti sunt GR. SAMOILÓWIZ, med. doct. et Chersonesi tauricae physicus; IO. GOSWIN. WIDDER, seren. Elect. Palat. a consil. et secretis; THEOD. AUGUSTIN. MANN, Canon. Cortrac. Acad. Bruxell. soc. et secretar. perpet., inst. Palat. elect. meteorologici adiutor. — Quaestionem physicam, in hunc annum praemio solito propositam, de *electricitate resuscitandis hominibus suffocatis etc. idoneo remedio* *) nemo solvere studuit; quam ob rem in alterum bienium propter utilitatem eius minime dubiam iterare eam placuit.

- p. 23. Inter *commentationes* ipsas prima est IO. IAC. HEMMERI *de electricitate flammae*. Observationes, quibus haec flammae electricitas confirmatur, petuntur e continua ad flammam attractione, quam repulsio statim excipit, particularum carbonis, vel flamma consumtae ellychnii cerei parte. His visis et examinatis inquisivit etiam auctor, qualia se praestarent corpuscula liquoribus exempta et prope flammam in aëre constituta. Circellum igitur ex aurichalco stridulo, filo sericeo alligatum, ita suspendit, ut cum flammacandelae cereae in uno eodemque horizontali plano positus quidem esset, sed tamen ab illa aliquot lineis distaret. Attrahebatur circellus a flamma, indeque recedebat, modo alacrius, modo lentiore motu. Idem eveniebat, circello hoc cum globulo cretaceo,
- p. 24. $1\frac{1}{2}$ lineas crasso, commutato. Quibus enarratis etiam genus electricitatis flammae investigat. Huic fini
opti-

*) Vid. Comment. nostr. Vol. XXXII. p. 381.

optime inservit machina Fontanae, electricitatem condensans, uno cum electroscopio Saussuriano. Filum aurichalceum, pennae scriptoriae crassitudinem aequans, altero extremo in cuspidem deorsum inflexam exiens, altero in hemisphaerium metallicum terminatum, columnae vitreae ita imponitur, ut cuspis flammam, hemisphaerii planities vero condensatoris discum metallicum accuratae contingat. Hoc quidem apparatu reperiēbat electricitatem negativam, sive flamma candelae cereae, aut sebaceae, sive oleo olivarum, spiritui vini, petroleo, aëri inflammabili, storaci, phosphoro accensis debebatur. Aliquoties autem positivam observabat: sed huius phaenomeni causas mox eruebat. Denique et explicat causam, p. 44. quare flammæ electricitas negativa sit. Evaporationi scilicet eam esse tribuendam. Ita enim eandem negativam electricitatem produci observavit adfuso aut cretae pulveri, aut limaturae martis vitriolico acido; adpersa carbonibus vivide ardentibus, aut lateri valde candenti, utrisque corpori electrico impositis, aquae exigua quantitate.

IDEM *de gutta serena feliciter electricitate subla-* p. 47.
ta. Puella XIX annorum, malo hysterico inde a pubertate obnoxia, ante annum, et quod excurrit, oculi dextri hebetudine laborare coepit, ab hoc malo tamen derivantibus ac revellentibus medicinis apte adhibitis liberata. Sex mensibus postea elapsis a menstruorum suppressione diuturniore, et a subito terrore in vehementissimas incidit convulsiones, quae ubi sedatae erant, abdomen ac pedes multum tumere, et visus hebetior multum reddi coepit. Medicamenta alvum et vomitum moventia pedum quidem tumorem sustulere, abdominis autem neutiquam. Nec revellentia ac derivantia remedia, olim felici cum successu adhibita, adeo nihil valere, ut potius tandem visum plane amitteret aegrotā. Contra hanc gut-

tam serenam cum inutiliter a medicis dexterrimis pugnatum esset, ad electricitatem veluti ad ancoram sacram confugere aegram iusserunt. Primum flatum electricum ad oculi bulbum admisit auctor, postea parvis scintillis ex oculi vicinia et ex bulbo ipso prolektis. Post nonam electrificationem omne malum penitus disparuit. Cum quartum ad electricam machinam accessisset, nocte insecuta gravis dolor latus sinistrum occupaverat. Quam ob rem non oculi bulbum solum, sed etiam latus dolens electricis scintillis adgressus est HEMMERUS, cuius rei effectus doloris sedatio, abdominis tumentis atque duri subsidencia atque mollities erant.

p. 50.

IDEM *de solis in barometrum influxu.* Usus barometro, a *Changeux* invento, quod mutationes a mercurio factas quovis minutorum quaternio in tabula mobili notat, ipsum *Barometrographum* inventor nominavit. Ex. 446. transitibus solis per meridianum partim diurnis, partim nocturnis, regulas has deduxit HEMMER. Sole meridianum transeunte, barometrum, 1. cuius mercurius in descensu est, descendit, et descensum saepe accelerat; 2. cuius mercurius adscendit, vel descendit, vel stat immobile, vel lentius adscendit; 3. cuius mercurius quiescit, descendit, nisi ante vel post quietem adscenderit, tunc enim et sub tempus transitus solis quiescere solet. Causas descensus barometri atmosphaericas calorem et vapores esse constat: a neutra tamen istud phaenomenon, tempore meridiano et media nocte observatum, produci posse adseritur.

p. 65.

Abbas MANN *de novo hygrometriae principio.* Fortem ac constantem esse attractionem inter fluidum electricum atque aquam. seu quodcunque humidum corpus. Aërem humidum igitur fortiter retinere debere fluidum electricum, per atmosphaeram dispersum, idque impedire, quominus a machina electrica

Electrica in actum duci queat. Machinam electricam, quae semper in eodem activitatis statu permaneat, et ad gradum certum excitata sit, effectus producere varios, quorum magnitudo semper in ratione directa graduum siccitatis et in ratione inversa maximae aut minimae humiditatis huius aëris sit. Quid contra eiusmodi hygrometrum moneri iure queat, Cl. auctor ipse indicavit.

IDEM *de successiva mutatione temperaturae, variis* p. 82.
regionibus propriae, eiusque causis. Primo colligit omnia, quae de conditione temperaturae Galliarum, Germaniae, Pannoniae, Thraciae, Mysiae, Daciae, Scythiaeque Europaeae in veteribus scriptoribus tradita sunt. Dein etiam inquit in causas physicas, a quibus haec successiva mutatio temperaturae climaticae pendere poterat. Quarum quidem causarum duplicem constituit classem, quarum altera accidentales continet, quae in diversis regionibus diverso tempore locum habuere, v. c. aquarum defluxus, imminutio lacuum paludumque, sylvarum excisio, agrorumque cultura. Praeterea in coniunctione duorum sibi oppositorum principiorum, humiditatis et phlogisti nempe, quorum reciproca evolutio augmentumque, quo hoc illud magis magisque superat, nobis ad veram telluris theoriam viam pandere auct. Cel. videtur, alteram eamque universalem causarum classem ponit, a quibus climatum mutatio proficiscatur.

IO. IAC. HEMMER *de electricitate animali, ubi in* p. 119.
spontaneam praecipue inquiritur. Constat animalem electricitatem eam vocari, quae in animalibus, e quacunque tandem causa, observatur. Hanc, nec corporis peculiari motu, nec alienae substantiae aut affricu aut alia quavis actione suscitata, *spontaneam* vocat. Cum animali electricitate a Saussurio tantum experimenta instituta sunt, qui tamen spontaneam penitus (haud recte) negat. Quoniam autem magni

momenti res sit, electricitatem hanc animale[m] bene cognitam habere, quippe quae tum in electricam rem generatim, tum praecipue in medicam lumen inferat, bene egit *H.* cum hoc argumentum paulo fusius retractaret. Experimenta in hanc rem 2500 et quod excurrit, inde ab anno 1786. instituit, notatis simul omnibus rebus, quae in experimentorum successum influere poterant, hominis puta aetatem, sexum, corporis habitudinem, quietem, motum, vestitum, nuditatem, vigorem, lassitudinem, calorem, frigus, famem, saturationem, somnum, vigiliam, coeli conclavisque temperiem etc. In XXX hominibus omnis aetatis, sexus, corporisque constitutionis invenit hanc electricitatem; ergo universalem esse concludit (?). In diversis hominibus, eodem loco ac tempore, ceteris quoque omnibus paribus, explorata, saepe diversa non robore solum, sed et genere reperitur: ergo huius diversitatis fons in ipso corporis habitu eiusque varia adfectione quaerendus. In eodem homine electricitatis genus quamquam saepissime variat, tamen ingenita et naturalis electricitas videtur positiva esse *). Cum enim alimenta contineant quandam electricae materiae copiam, haec, dum illa concoquuntur, extricata et quasi in libertatem restituta accedit illi electricitati, quae secundum naturam corpori animali inest, eamque positivam, h. e. auctam, reddit. Frigus electricitatem animale[m] positivam aut in contrariam mutat, aut certe imminuit, propterea quod coarctatis poris cutaneis electricae materiae exitum praecludat (?). Lassitudo quoque electricitatem naturalem imminuit, aut in negativam mutat.

Frictio

*) In suo corpore Auctor electricitatem animale[m], 332 vicibus sub examen vocatam, 308. positivam, 14. negativam, decies silentem seu 0 invenit.

Frictio certarum corporis partium, v. c. veretri, electricitatis positivae mutationem in contrariam promovet, vigoremve saltem eius imminuit. Motus corporis subitus, celer ac violentus electricitatem quamlibet in contrariam convertit: negativa vero cum iam adfuerit, motu quovis alio, non violento, in positivam nunquam mutatur, sed intensior tantum redditur. Neque adsumti cibi, neque potus Coffeae electricitatem, seu gradum, seu naturam eius spectes, immutant. Ab intensa studiorum vacatione electricitas animalis mirificum capit incrementum. Sudor electricitati animali impedimento est. Hieme fortior, quam aestate, electricitas. Brevis interdiu sedendo captus somnus electricitatem positivam non turbat: de nocturno somno nil certi definire e suis experimentis sustinet Cel., HEMMER. Corpora deferentia eandem deferendi facultatem etiam in electricitatem animalem exserunt.

IDEM *disquirat doctrinam Henkianam de generatione hominis.* p. 217. Exposita prius breviter Henkii doctrina, allatisque, quae contra eam motae sunt, obiectionibus, in medium deducit ea experimenta, quibus illa doctrina accuratius est excussa. His igitur experimentis, in caniculis, canibus et gallo gallinaceo institutis, omnis Henkiana doctrina, quae quidem vel antiquissimis Graeciae philosophis ac medicis cognita fuit, funditus everfa fuit.

NOEL IOS. DE NECKER *diff. de gradatione formarum in partibus vegetabilium.* p. 241. Quam ROBINETUS in partibus animalium deprehendit formae externae simplicissimae in aliam eamque magis magisque compositae transmutationem, eam ostendit etiam NECKERUS in partibus vegetabilibus, imprimisque in foliis, floribus, fructibus plantarum perfectarum, denique in fungis. Denique vindicat sibi honorem ostensae primum originis fungosarum substantiarum, quam
H* 4 erant,

erant, qui a MUNCHHAUSENIO aliisque botanicis systematicis ipsi suggestam fuisse adsererent.

p. 257. *IDEM de animalculis infusoriis, iis potissimum, quae in aqua haud putrida reperiuntur, disputat, dubitationesque contra irritabilitatem vegetabilium profert.* Haec animalcula suam originem neutiquam ovulis debent, in aëre atmosphaerico volitantibus sed praeexistunt in aqua, origoque ipsorum antiquitate non superatur ab aqua, ubi reperiuntur. Animalcula infusoria aquarum dulcium sunt diversa ab iis, quae marinae insunt aquae. Irritabilitas, a qua NEEDHAMUS vitam motumque animalculorum infusoriorum repetebat, a botanicis nonnullis ex animali regno, cui illa quondam soli propria iudicabatur, etiam regno vegetabili illata est. Sed Cel. Auët. monet, irritabilitatem cum elasticitate non esse confundendam, sed illam se tantum manifestare in partibus organisatis naturae gelatinosae, v. c. polypis, animalculis infusoriis; in carne musculari, atque in partibus sexus plantarum nondum ad perfectam maturitatem perventarum. Elasticitatem contra se solummodo exserere in partibus organisatis, dum exsiccatae sunt. Contraëtionis relaxationisque alternae motus, in ONOCLEA *sensibili*, MIMOSA *sensitiva* etc. observatos, potius causae penitus adhuc incognitae, atque haud dubie a sensibilitate et irritabilitate valde differenti tribuendos esse.

p. 257. *COLLINI consideratio vinculi illius, quo omnia corpora naturalia invicem coniuncta et quasi concatenata sunt.* Adserit A., vanos atque inutiles esse labores virorum naturae cognoscendae curiosorum, huic continuaë catenae corporum naturalium eruendae impenso. Quam quidem sententiam respectu tantum habito ad fossilia Auët. Clar. probare studuit.

p. 282. *IDEM de Nicri fluminis exundationibus prope Mannheimiam.* Scripta et praelecta est haec dissertatio iam 1765. ob rationes vero particulares, quas vero accuratius

ratius haud indicat Auſt. nunc publici iuris primum facta. Adiecta eſt tabula aenea, qua curſus fluminis Nicri prope Manhemiam adumbratus eſt.

IDEM *de effectibus vehementis frigoris annip.* 304.

Cl̄oĪoCCLXXXIX. in cryſtallum montanam, quae aquae guttulam continebat. Cryſtallus ab aqua, in glaciem frigoris vi mutata, et adeo in maius volumen expaſa, fiſſuram horizontalem ſubiit, per quam aquae copiola collecta evaporare potuit. Diffraſta cryſtallo foveola triangularis in conſpectum veniebat.

I. W. WALLOTI *obſervationes de motu oſcillatorio* p. 312.

acus magneticae, ſtatim poſt tempeſtatem quandam ortam, in obſervatorio reg. Pariſ. d. III. Aug. Cl̄oĪoCCLXXXIII. factae. Hic motus interdum ad ſeptem uſque gradus increvit. Concludit inde eſſe quendam inter materiem electricam et magneticam nexum.

I. IAC. HEMMERUS *de variatione acus magneticae* p. 317.

tempore aurorae borealis. Exhibet magnae turbationis exemplum, quam acus magnetica paſſa eſt poſt auro-ram borealem d. XXII. Octobr. Cl̄oĪoCCLXXXIIX. Manhemii viſam.

IDEM *de phaenomeno notabili, nubis tranſeuntis.* p. 319.

Cum nubes ſupra fumarium, e quo continuus ſurgebat fumus, tranſiret, fumi columna perpendicularis deprimebatur quaſi et horizontali flumine progrediebatur. E nube vero duae descende- bant verſus fumarium adpendiculae, quarum prior cum perpendiculari ſupra fumarium ſtaret, in tres dividebatur faſciculos, fumique recta adſcendentis columnam attrahere cernebatur. Fumo plane ceſſante etiam adpendiculae illae diſparuere. Hoc igitur phaenomenon HEMMERUS recte, ut nobis quidem videtur, e natura electricae materiae, qua dives erat nubes illa, explicare ſtudit.

IDEM *de nonnullis memoratu dignis fulminis iſti-* p. 324

bus. Metalla ſtudioſiſſime ſequebatur fulminis utrius-

que materia: fulmina quare per corpora inflammabilia interdum transeant, nec ea incendunt? corpora, fulmine tacta, interdum loco moventur suo, ita, ut via ipsorum varios anfractus efficiat; hinc fulmen illa corpora non trudendo, sed trahendo videtur e sede dimovere sua.

- P. 347. FR. CASIM. MEDICUS *observationes de MUSA mensaria* RUMPH. f. *MUSA sapientum* LINN. Quae in systemate laudari solet PLUMIERII descriptio atque icon MUSAE, eae non ad illam MUSAE speciem pertinent, cui adiungi solent. Nam PLUMIERII Musa tria petala habet, LINNAEI contra ea tantum duo. Non nisi filamenta antherifera quinque observavit MEDICUS, quod inprimis notandum, cum LINNAEUS eorum sex, TREW septem, aliique plura adhuc numerent. — Obiter testatur cl. auct. GLEDITSCHIAM *triacanth.* LINN. in horto botanico Manheimiensi florentem, quamvis solos masculos ferat flores, tamen filiquas proferre, ab iis, quae in arbore simili, femininis floribus conspicua, obviae sint, longitudine minori differentes. —
- P. 369. IDEM *de duobus novis generibus plantarum.* Prius vocatur STELLARIOIDES, cuius una species *caliculata* commemoratur: posterius ALBUROIDES unam speciem, *A. erectum*, offert.
- P. 374. IDEM *de situ gynandrico plantarum.* Contra LINNAEUM disputatur more auctoris solemniter, h. e. acerrime.
- P. 414. IDEM *de diversa florum structura respectu corollae.*
- P. 443. ID. *de plantarum praeter semina propagationis modo.*
- P. 516. IO. IAC. HEMMER *de conductorum fulmineorum vi egregia, tribus recentioribus exemplis comprobata.*
- P. 533. ID. *observat. columnae exhibet, tempestate excitatae.*
- P. 538. ID. *describit culmum secalinum foecundissimum.*
- Denique inde a pagina 541. usque ad finem index rerum et verborum satis diligens locum obtinet suum.

I n d e x

Scriptorum medico - physicorum, quae annis
1780 et 1781

extra Germaniam typis fuerunt mandata.

A short account of the most effectual means of
preserving the health of seamen. 4. New-
York, 1780. p. 20.

Instruction sur les bois de marine, contenant des de-
tails relatifs à la physique et à l'analyse du chêne,
et à ce qui concerne l'économie et l'amélioration
des levis en général. Par M. Mendez d'Acosta.
12. à Paris, chez la veuve Duchesne et chez
Cloufier, 780. p. 254. av. 12 pl. grav. en taille-
douce, et le tarif des bois de marine.

Outlines of the theory and cure of fever, upon
plain and rational principles, by John Aitken, 8.
London, 781. p. 88.

A review of Mr. Aitken's outlines of the theory and
cure of fever, upon plain and rational principles.
With a poetical address to Nonsense. 8. Edinb.
781. p. 24.

Opuscules mathématiques, ou mémoires sur diffé-
rens sujets de géométrie, de mécanique, d'opti-
que, d'astronomie, etc. Par M. d'Alembert, 4.
Par. 781.

Suppl. I. Dec. IV.

I

Alma-

Almanach historique et astronomique de la ville de Lyon, des provinces du Lyonnais, Forez et Beaujolais, et de tout le diocèse, pour l'année 781. Lyon, 12°. (br. 3 liv.)

Analyse des infiniment petits, pour l'intelligence des lignes courbes. Nouvelle édition. Paris, 781. (Aucteur: Marchio de l'Hopital)

Analyse sur l'ame des bêtes; lettres philosophiques. 8. à Amsterdam, et se trouve à Paris, 781. p. 82.

Account of an elastic trochar, constructed on a new principle, for tapping the hydrocele or watery rupture: by which the operation may be performed at any period of the disease, and with less pain than with the common trochar. With a few words in favour of a larger trochar, on a similar construction for tapping the abdomen. By John Andree, 8. London, 781. p. 41. c. tab. aen.

Avis aux citoyens sur les causes, les divers caractères et les vrais remèdes de l'aveuglement, de la surdité, et des principaux accidens vénériens, maladies très fréquentes et rarement bien guéries; où l'on ajoute des observations intéressantes sur tous ces objets et sur la propriété, peu connue, de quelques secours également prompts, simples et efficaces, 1. pour ramener à la vie les enfans nouveaux-nés, les personnes noyées, celles qui ont été suffoquées par les vapeurs du charbon, par les exhalaisons méphitiques, etc.; 2. pour guérir l'hydropisie dans les cas même les plus désespérés; 3. pour modérer les trop vives douleurs de l'enfantement, calmer et rendre supportables les accès de goutte, de colique, de rhumatisme et les atrocités du cancer, avec des nouvelles découvertes qui ont rapport à la population. Par M. Andrieu, 8. Paris, 780.

Avis

Avis patriotique sur le vrai traitement de la maladie antisociale (*Syphilis*), et sur une maniere aussi heureuse que simple d'inoculer la petite vérole à tout âge. Par Mr. *Andrieu*, 8. Paris, 781.

Apologia del Signor Giovanni *Arduino*, contro il Manifesto fatto inferire in varie Gazzette, dal Signor Conte Marco *Carburi*, circa la fusione del Ferro malleabile. 12 Venez. 780. p. 27.

Conchyliologie, ou Histoire naturelle des coquilles de mer, d'eau douce, terrestres et fossiles; avec un Traité de la zoomorphose, ou représentation des animaux qui les habitent; ouvrage dans lequel on trouve une nouvelle méthode de les diviser. Par M. Desallier, d'ARGENVILLE. Ouvrage considérablement augmenté de planches en taille-douce, qui représentent les figures de plus de deux mille testacées, dessinés d'après nature, accompagnées de descriptions étendues, et de remarques sur chaque famille, avec plusieurs tables systématiques, et des nomenclatures étrangères. Troisième édition, approuvée par MM. de l'académie royale des sciences, dédiée au roi. par MM. de Favanne de Montcervelle, pere et fils. 4. à Paris, 780. Tom. I. de LX et 878 p. Tom. II. de 848 pag.

Disertacion, etc. C'est-à-dire, Dissertation chirurgicale, dans laquelle on expose les inconvéniens de la castration ordinaire, telle qu'elle se pratique pour guérir les enfans attaqués de hernies, et où l'on démontre l'efficacité du bandage dans ces maladies. Par D. Augustin *Arguello*, à Madrid. 781.

Diff. med. inaug. de colica Damnoniorum. Auct. Iac. *Armistead*. 8. Edinb. 781.

Assemblée publique de la Société Royale des sciences, tenue dans la grande salle de l'hôtel de cette

focieté, en presence des états de la province du Languedoc, le 28 Decembre 1779. 4. Montp. 780. p. 126.

(Continet: — Elogia *Linnaei* patris et Cardinalis de la Roche Aymon. *Gouan* de maculis corneae. *Barro* de *Fougères* de Worabie, avi abyssinica. *Vigarous* de regeneratione ossium planorum. *Mourgue* numerus *Monspeli* natorum et mortuorum. *Brun* de usu lactis animalium ad nutriendos infantes exposititios. *Gensane* de circulatione aëris in metallifodinis.)

Diff. med. in. de morbis cutaneis. Auctore Ioh. *Astbury*. 8. Edinb. 781. p. 24.

Atti dell' Accademia delle Scienze di Siena. Tom. VI. 4. In Siena, 781. p. 359 c. tabb. aen.

Dei Terremoti dell' anno 1779. Opuscoli di Michele *Augusti*, Monaco. 8. Bologna, 780. p. 52.

Avis au peuple de la campagne, touchant l'éducation de la jeunesse, relativement à l'agriculture ouvrage traduit de l'allemand. 12. à Berne, et se trouve à Paris, 781. p. 420.

Andr. *Baine*, Diff. de causis febrium, et iis denique praecidendis. 8. Edinb. 781.

Storia di una Costituzione endemico-epidemica di Febbri miliary, corredata di riflessioni, dirette a rischiarare la Teoria, e la Cura di questa Malattia, del Dott. Giovanni *Baraldi*. 8. Modena, 781. p. 106.

Osservazioni sul Granito e conghietture sull' origine di questa, e delle altre Pietre, del Sig. Franc. *Bartolozzi*. 4. Milano, 780. (Extat quoque in collectione, cui titulus: *Opuscoli interessanti*)

Précis d'une nouvelle théorie sur les maladies chroniques, particulièrement les purulentes, scorbutiques, nerveuses, dartreuses, et généralement toutes celles qui proviennent de la décomposition du

- du fang. Par M. de la *Baflays*, 8. Amft. et Paris, 780.
- Sopra i Difetti dell' Agricoltura dell' Agro Riminese, ed altri della Provincia del fig. Abate Giovanni *Battarra*, 8. Macerata, 780. p. 23.
- Recherches chymiques sur l'étain, faites et publiées par ordre du gouvernement; ou reponse à cette question; Peut-on sans aucun danger employer les vaisseaux d'étain dans l'usage économique? Par MM. *Bayen*, et *Chalard*. 8. Paris, 781. p. 285.
- De la Philosophie; par M. *Beguin*. Tome troisième, où il est traité du son, de la lumière, de l'odeur, de la saveur, et de l'électricité des corps naturels. 8. Paris, 780. av. planches, p. 431.
- Opuscles chymiques et physiques de M. T. *Bergman*, recueillis, revûs et augmentés par lui-même, traduits par M. de *Morveau*, avec des notes. Tome 1. 8. à Dijon. 780. p. 446.
- Considerazioni intorno alle Malattie dette volgarmente putride, del Dottore Francesco *Vacca Berlinghieri*. 8. Lucca, 781. p. 131.
- De l'électricité du corps humain dans l'état de santé et de maladie, ouvrage couronné par l'académie royale des sciences, arts et belles-lettres de Lyon, dans lequel on traite de l'électricité de l'atmosphère, de son influence et de ses effets sur l'économie animale. Par M. *Bertholon*, 12. Paris, et Lyon, 780. p. 550.
- Nella solenne Apertura della publica Accademia di Agricoltura, Commercio ed Arti di Verona; Ragionamento del Conte *Zaccaria Betti*. 4. Verona, 780. p. 32.
- Gul. *Blackburne*, Diff. de sale communi. 8. Edinb. 781. p. 36.
- Henr. *Blake*, Diff. de haemorrhoides. 8. Edinb. 780.

Diff. inaug. sistens observationem de insigni aquae ex utero effluxu, quam - pro gradu - submittit Ioachimus Fridericus *Bolten*, 4. Argent. 781. p. 49.

Istruzioni teorico - pratiche di Chirurgia, dirette all' ammaestramento de' giovani Chirurghi, per formare con esattezza le Denunzie volute, e pesatamente le Perizie commesse dal Foro criminale; Opera di Giovan Vincenzio Dottor *Bononi*. 4. Ferrara, 780. c. II. tab. aen. p. 290.

Lettres sur les Truffes du Piemont ec. Lettere su i Tartufi del Piemonte, scritte dal Sig. Conte di *Borch*. 8. Milano, 780. c. III. tab. aen. color. (le quali servono a far conoscere, il vario stato de' Tartufi, e gli insetti che li rodono) p. 52.

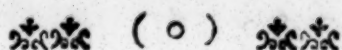
Mineralogie Sicilienne ec. Mineralogia Siciliana e docimastica metallurgica, ossia notizia di tutti i Minerali che produce l'Isola di Sicilia coi ragguagli delle Miniere, degli Scavi, e colla storia de' lavori antichi e attuali di qual Paese, accompagnata dalla Mineridrologia Siciliana, ossia descrizione di tutte le acque minerali della Sicilia. Del Sig. Conte di *Borch*. 8. Torino, 780. Con. 13 tavole che contengono le Terra, le Pietre, i sali ed altre pezzi riguardanti la storia naturale della Sicilia, in quella parte che la tratta l'Autore.)

Dissertazione sopra una cieca nata guarita, in cui trattasi di una rara specie di cataratta connata, di Giovanni *Bortolazzi*, 8. Verona, 781. p. CIV.

Ragionamento istorico intorno all' eruzione del Vesuvio, che cominciò il dì 29. Luglio dell' anno 1779. e continuò fino al giorno 15. del seguente mese di Agosto, di D. Gaetano *de Bottis*. 4. Napoli, p. 116. c. tab. IV. aen.

Gul. *Boyd* Diss. de exercitatione. 8. Edinb. 780.

Dictionnaire raisonné de Physique. Par M. *Briffon*. 4. Paris, 1781. Vol. I. (A - Gueuse). pag. 708. Vol.

Vol II. (Hale-Zymosimètre) p. 789. avec un Volume de 90 planches.

Diff. in. de pleuritide. Auctore Gulielmo Broc. 4. Nanceii, 781.

Tiping. Brown, Diff. de epilepsia. 8. Edinb. 781.

Ioh. Brunonis, Elementa Medicinae. 8. Edinb. 780. p. 421.

Médecine domestique, ou Traité complet des moyens de se conserver en santé, de guérir et de prévenir les maladies par le régime et les remèdes simples; ouvrage utile aux personnes de tout état, et mis à la portée de tout le monde, par M. Guillaume Buchan, D. M. du college royal des médecins d'Edimbourg; traduit de l'anglois, par M. I. D. Duplanil, docteur en médecine de la faculté de Montpellier, etc. Seconde édition, revue, corrigée, et considérablement augmentée sur la 6e. édition de Londres. 4 Vol. in 8. Paris, chez Didot le jeune. 780.

Medicina Domestica, o sia Trattato completo de' mezzi di conservarsi in salute, di guarire e di prevenire le malattie, e colla regola di vita, e co' rimedj i più semplici: Opera utile alle persone di qualunque stato, ed alla portata di ciascuno; di Guglielmo Bucan, tradotta dall' Inglese sopra la settima edizione di Londra del 1781, ed accresciuta delle osservazioni di M. Duplanil e delle cose relative all' Italia. 12. Napoli, 781.

Observationes circa radicis Gei urbani sive Caryophyllatae vires in febris, praecipue intermittentibus, aliisque morbis, institutae a Rud. Buchhave 8. Havniae, 781. p. 144.

Présens de Flore à la Nation Françoisse, pour les alimens, les médicamens, l'ornement, l'art vétérinaire, les arts et metiers; ou traité historique des plantes qui se trouvent naturellement dans les

différentes provinces du Royaume, rangées suivant le Système de M. le Chevalier de Linné, avec tous les détails qui les concernent: par M. *Buchoz*. Vol. 1. 4. à Paris, 780. p. 208.

Rob. *Buck*, Diff. de ischuria vesicali. 8. Edinb. 780.

Flora Parisiensis, ou Description et figures des plantes qui croissent aux environs de Paris, avec les différens noms, classes, ordres et genres qui leur conviennent, rangés selon la méthode sexuelle de M. de Linné, leurs parties caractéristiques, ports, propriétés, vertus et doses d'usage en médecine, suivant les démonstrations de botanique qui se font au jardin du roi; par M. *Buillard*: ouvrage orné de plus de 600 figures coloriées d'après nature. Tome 4, 23e et 24e cahiers et Tome 5e, 3e cahier Fol. à Paris, 780.

Herbier de la France, ou Collection complète des plantes indigènes de ce royaume; avec leurs détails anatomiques, leurs propriétés et leurs usages en médecine. Par M. *Buillard*. fol. à Paris, 780.

Parere medico-legale sopra un Feto venuto alla luce centonovantasei giorni doppo la seguita impregnazione, del Dottor Luigi *Bessi*. 4. Firenze, 780. p. 16.

Institutionum Medicinæ Practicæ, quas Auditoribus suis praelegebat Io. Baptista *Berserius* de *Kanilfeld*. Volumen primum de Febris; Praemittitur Commentariolum de Inflammatione. 4. Mediol. 781. p. 334.

Nouvelles observations et recherches analytiques sur la magnésie du sel d'Epsom, suivies de réflexions sur l'union chymique des corps. Par Pet. *Butini*. 8. Geneve, 781.

Essai sur les principes de la greffe, et sur les moyens de la faciliter et de la perfectionner; ouvrage qui

a remporté le prix en 1764, au jugement de l'académie royale des belles-lettres, sciences et arts de Bordeaux. Par M. *Cabanispère*. 8. à Paris, 781.

Ratio occurrendi morbis a mineralium abusu producti solitis, auctore Theodorico Pet. *Caels*. 12. Amstel. 781. p. 117.

Io. *Caldwall*, *Diff. de hysteria*. 8. Edinb. 780.

Calendarium medicum ad usum saluberrimae facultatis medicae Parisiensis, etc. Ann. 781. 12. et 4. Paris.

Calendrier intéressant pour l'année 781, ou almanach physico-économique, contenant une histoire abrégée et raisonnée des indictions qu'on a coutume d'insérer dans la plupart des calendriers; un recueil de diverses opérations qui mettent tout le monde à portée de faire plusieurs secrets éprouvés, utiles et agréables. 12 à Bouillon et à Paris, 781.

Nouveaux principes de physique, ornés de planches, dédiés au prince royal de Prusse par M. *Carra*. Tomes 1 et 11. 8. à Paris, 781. (12 liv. broch.)

Mémoires sur les vertus, l'usage et les effets de la douce-amère, ou *Solanum scandens*, dans le traitement de plusieurs maladies, et surtout des maladies dartreuses. Par M. *Carrère*, à Paris, 780. p. 64. (1 Liv. 4 5.)

Dissertazione sulla preferenza dell' Operazione della Cateratta per Estrazione, pubblicata dentro la Nuova Reale Università di Chirurgia, eretta dal Re N. S. (Dioguardi) nel Reale Spedale degl' Incurabili, dallo studente di Medica, e Chirurgia Salvatore Iacono *Catalano*, della Città di Chiaramonte in Sicilia, sotto l'assistenza del Dott. D. Michele *Troja*, Chirurgo Onorario di Camera di S. M. ec. nel di 31 Maggio. 4. Napoli presso i Longobardi, 780. p. 38.

Essai sur l'électricité naturelle et artificielle. Par M. le comte de la *Cepede*. 2 Vol. in 8. à Paris, 781.

A Treatise on the diseases of the Eye, and their remedies, to which is prefixed the Anatomy of the Eye, the Theory of Vision, and the several species of imperfect Sight, by Geo. *Chandler*. gr. 8. London, 780. p. 139. c. tab. 3.

Météorographie, ou Art d'observer d'une manière commode et utile les phénomènes de l'atmosphère, contenant la description de deux baromètres, ou baromètres qui tiennent note par des traces sensibles de leurs variations et des tems précis où elles arrivent; avec l'idée de plusieurs instrumens météorographiques, quelques remarques sur les tentatives faites en ce genre, et celles qu'on prépare, etc. par Mr. *Changeux*. 8. av. II. planch. en taille douce, à Paris, 781.

Manuel du chasseur, ou Traité complet et portatif de vénerie, de fauconnerie, etc. précédé d'un calendrier perpétuel, et suivi d'un dictionnaire des termes de chasse, de pêche, avec des fanfares mises en musique pour les chasseurs. Par M. de *Changran*. 8. à Paris, 780. (br. 2 liv. 8 s. rel. 3 liv.)

Discours philosophique sur les trois principes, animal, végétal, et minéral, ou la clef du sanctuaire philosophique. Par M. Sabine Stuart de *Chevalier*. 12. Paris, 781. 2 Voll.

Nouvelle méthode sûre, courte et facile pour le traitement des personnes attaquées de la rage. Par le frère Claude du *Choisel*. In 12. à Pondichery et à Paris, 781. p. 38.

Gul. St. *Claire*. Diff. de variolis inferendis. 8. Edinb. 1780.

A treatise on the gonorrhoea; to which is added a critical enquiry into the different methods of administering mercury. Intended as a supplement to

to a former work, intitl'd: A new and easy method of cure by the introduction of mercury into the system through the orifices of the absorbent vessels on the inside of the mouth. By Beter *Clare*, 8. London, 781. p. 60.

Observations on Fevers especially those of the continued type, and on the Scarlet Fever, attended with ulcerated sore throat, as it appeared at Newcastle upon Tyne in the Year 1778 etc. By John *Clark*, 8. London, 780. (5 Sh.)

Storia antica del Messico etc. dall' Abbate D. Francesco Saverio *Clavigero*. Cesena, 781. Tomo IV. contenente le Dissertazioni.

Tent. med. inaug. quaedam de vino complectens. Auctore Geo. M' *Clennathan*. 8. Edinb. 781. p. 34.

A treatise upon the inflammation in the breasts peculiar to lying in women and also upon some diseases attending them which are the consequence of neglect or maltreatment. By I. *Clubbe*, 8. Ipswich and London, 780. p. 66.

Hospice des pauvres enfans nouveaux-nés atteints du mal vénérien, par Jean *Colombier*. 4. Paris, 781.

Tent. med. inaug. de viribus Corticis Peruviani, eiusque usu in morbis non febrilibus. Auctore Io-
hanne *Cooke*. 4. Lugd. Bat. 781. p. 23.

Amb. *Cookson*. Diss. de asthmate infantum suffocativo. 8. Edinb. 1780.

Costituzione epidemica di Firenze, dell' Inverno 1780. 1781. Alla Società r. di Medicina di Parigi. 12. Firenze, 781. p. 454.

Domin. *Cotunnii* de Ischiade nervosa commentarius novis curis auctior. 8. Neap. 1779. p. 158. c. 4. Tab. aen.

Arch.

Arch. *Cullen* Diff. de frigore. 8. Edinb. 1780.

Edm. *Cullen* Diff. de aëre et imperio eius in corpora humana. 8. Edinb. 1781. p. 45.

Hen. *Cullen* Diff. de consuetudine. 8. Edinb. 1780.

Oratio pro trienniali studiorum instauratione, habita VI. Id. Novemb. A. 1780. in Regio Neapolitano Gymnasio, a Domin. *Cyrillo*. 4. Neap. 781. (Quanta diligentia et activitas in addiscenda medicina sit adhibenda.)

Aviso intorno alla maniera di adoperare l'unguento di Sublimato corrosivo, nella cura delle malattie veneree, dal Dott. *Cyrillo*. 8. Nap. 780.

Nosologiae methodicae documentae, Auct. Domin. *Cyrillo*. 8. Neap. 1780. p. 126.

Composition du remède de M. *Daran*, publié par lui même 1780. nouvelle édit. av. fig. 8. à Paris 780. p. 322.

Observations sur une maladie d'os connue sous le nom de Necrose, par M. *David*. 8. à Paris, 1782. p. 28.

Ragionamento fisico-chirurgico sopra l'effetto della Musica nelle malattie nervose, da Luigo *DESBOUT*. 8. Livorno, 780. p. 40.

Descrizione ed uso di una Tavoletta più comoda ed accurata del Globo Celeste pé Problemi d'Ascension retta. Fol. Piacenza 781. p. 48.

Louiche-Desfontaines Thes. inaug. an magni abscessus ferro, non cauteriis aperiendi? Praef. *Vacher*. 4. Parisiis, 781.

Corvisart-Desmarets Thes. inaug. an dysentericis anodyna? Praef. de *Wenzel*. 4. Parisiis, 1780.

Corvisart-Desmarets Thes. inaug. an noxiae vulneribus turundae? Praef. *Gauthier*. 4. Parisiis, 1781.

Essai sur les vrais principes de physique et de métaphysique contre les partisans de la philosophie moderne, ou Considérations sur la philosophie moderne. Par M. *Desponts*. 8. à Troyes, et se vend à Paris, chez la veuve Méquignon, 1781.

Los ayres fixos: poema didattico en 4 cantos por Don Diego *Diaz*. 8. en Madrid, 1780.

Dictionnaire des merveilles de la nature. Par M. A. I. S. D. 2 Vol. in 8. à Paris, 1781. (Sigaud de la Fond.)

Tracts on Inoculation, written and published at St. Petersburg in the year 1768, by command of her imperial majesty the empress of all the Russias: with additional observations on epidemic small pox, on the nature of that disease, and on the different success of the various modes of inoculation. By the hon. Baron T. *Dimsdale*, 8. London, 1781. p. 249.

Dissertation sur le charbon malin de la Bourgogne, ou la pustule maligne: ouvrage couronné par l'academie des sciences, arts et belles lettres de Dijon, le 14 Fevrier, 1780.

Dissertations sur la théorie des comètes, qui ont concouru au prix proposé par l'académie royale des sciences et belles lettres de Prusse, pour l'année 1777, adjugé en 1778; publiées avec la permission de l'académie. 4. à Utrecht, 780. avec fig.

Dizionario corografico, georgico, orittologico, storico ec. della Italia, composto sulle osservazioni fatte immediatamente sopra ciascun luogo per lo stato presente, e sulle migliori memorie storiche, e documenti autentici combinati sopra luogo per lo stato antico. Opera della società corografica. „Montagna, e Collina del Territorio Bolognese.“ 8. Bologna, 781.

Medi-

Medical Anecdotes of the last 30 years, illustrated with medical truths and adressed to the medical Faculty, but in an special manner to the People at large. By B. *Dominicetti*. 8. London, 1780. (6 Sh. 6 P.)

Prodromo in forma di Lettera dell' Istoria Naturale de' Monti Euganei, del Marchese Antonio-Carlo DONDI. Padova, 1780. p. 62.

Mémoire sur les symptomes et le traitement de la maladie vénérienne dans les enfans nouveaux-nés, par Mr. *Doublet*. 8. Paris, 781.

Essai sur l'art d'imiter les eaux minérales; ou de la connoissance des eaux minérales, et de la manière de se les procurer en les composant soi-même dans tous les tems et dans tous les lieux. Par Mr. *Duchanoy*. 8. Paris, 780. 402 p.

Heads of Lectures on the Theory and Practice of Medicine. By Andrew *Duncan*. The second edition corrected and enlarged. 8. Edinb. 781. pag. 427.

Disertacion, etc. C'est-à-dire, Dissertation médicale sur le bon usage des bains dans les rivieres et dans les maisons particulières, avec des réflexions sur les pédiluves. Par D. Felix *Eguia y Arrieta*. Troisième édition, corrigée. 8. à Madrid, 781.

Description et usage de quelques lampes à air inflammable, avec une planche gravée en taille-douce. Par M. F. L. *Ehrmann*. 8. à Strasbourg. 780. av. fig.

Elémens de la géométrie souterraine, théorique et pratique, d'après les leçons de M. König, directeur des mines de Basse-Bretagne; extraits des Voyages metallurgiques de M. *Jars*. A Paris, 780.

Essays

Essays on physiological Subjects. By I. *Elliot*, M. D.
8. London, 1781. p. 48. (1 sh. 9 d. Circa motum et colorem animalium versatur.)

Address. to the public, on a subject of the utmost importance for health, by I. *Elliot*. 8. London, 780.

A complete collection of the medical and philosophical works of John *Fothergill*. With an account of his life and occasional notes. By John *Elliot*. 8. London, 1781. p. 685. c. tabb. III. aen. (6 sh. 6 d. in boards.)

Philosophical Observations on the senses etc. by John *Elliot*. 8. London, 780. p. 222.

An account of the nature and medicinal virtues of the principal mineral waters of Great Britain and Ireland, and those most in repute on the continent. To which are prefixed directions for impregnating water with fixed air, in order to communicate to it the peculiar virtues of Pyrmont water, and other mineral waters of a similar nature; extracted from Dr. Priestley's experiments on air. With an appendix, containing a description of Dr. Nooth's apparatus, with the improvements made in it by others; and a method of impregnating water with sulphureous air, so as to imitate the Aix-la-Chapelle and other sulphureous waters. By John *Elliot*. 8. London, 781. p. 236. c. tab. aen. I.

The medical Pocket Book. Containing a short but plain account of the symptoms, causes and methods of cure of the diseases incident to the human body; including such as require surgical treatment: together with the virtues and doses of medicinal compositions and simples. Extracted from the best authors, and digested into alphabetical

tical order. By Iohn *Elliot*. 12. London, 781. p. 136. (2 sh.)

Elogio di Franc. *Redi*. 8. Firenze, 781. p. 136.

Elogio del Padre *BECCARIA*. 8. Torino 781. p. 30.

Esame critico delle osservazioni del P. *Guglielmo della Valle*, sul modo di migliorare i vini d'Italia, coll' aggiunta di due memorie, sulla manifattura del Vino, e dell' Olio, lette nell' Accademia de Georgofili; del Piovano di Villa Magna. 8. Firenze, 781. p. 101. (Verum Auctoris nomen, Piovano *Paoletti*.)

Esame della compenetrabilità della luce, esposta in dialoghi. 8. Napoli, 780. p. 184.

Essai sur les alimens, pour servir de commentaire aux livres diététiques d'Hippocrate. Nouv. édit. corrigée et augmentée. Tome I. 8. à Paris, 781. p. 458. Tom. II. p. 429.

Essai sur la chasse au fusil, contenant un détail de tout ce qui concerne la fabrication des canons soit ordinaires, tordus, à ruban, ou filés; l'examen de plusieurs questions touchant leur portée, eu égard à leur longueur, à leur calibre, à leur charge, etc. et quelques notions sommaires sur les autres parties du fusil de chasse; avec des regles et instructions pour parvenir à bien tirer. 8. à Paris, 781. p. 112. (1 liv. 16 s.)

Essai sur la minéralogie des monts Pyrénées, suivi d'un catalogue des plantes observées dans cette chaîne de montagnes; ouvrage enrichi de planches et de cartes. 4. à Paris, 1781.

An *Essay* on culinary Poisons. Containing cautions relative to the use of laurel leaves, hemlock, mushrooms, copper vessels, earthen jars, et with observations on the adulteration of bread and flour, and the nature and properties of water. 8. London, 781. p. 45. (1 sh.)

Expé-

Expériences et nouvelles observations sur les houilles d'engrais, recherches sur les houilles, suivies d'une instruction familière aux grands et petits cultivateurs. 8. Paris, 1780.

Experiments establishing a criterion between mucaginous and purulent matter. And an account of the retrograde motions of the absorbent vessels of animal bodies in some diseases. gr. 8. Lichfield, London, and Edinburgh, 1780. p. 134. (Auctor Car. Darwin, nat. in Oppido Lichfield, d. 3. Sept. 1758. mort. Edinburgi, d. 15. Maii, 1778.)

Réflexions sur divers ouvrages de M. Mittyé, touchant les maladies vénériennes, par M. Fabre, ou Nouveau supplément à son traité des mêmes maladies. 8. à Paris, 780.

Remarks on the influence of climate, situation, nature of country, population, nature of food and way of life; on the disposition and temper, manners and behaviour, intellects, laws and customs, form of government, and religion of mankind. By William Falconer, 4. London, Dilly, 781. p. 552. (1 l. 1 f. in boards.)

Diff. med. in. de asthma spasmodico. Auctore Iacobo Fenwick. 8. Edinb. 781. p. 16.

Tent. med. inaug. de variola. Auctore Ioh. Ferriar. 8. Eding. 1781. p. 31.

Supplément à l'Art du ferrurier, ou Essai sur les combinaisons mécaniques employés particulièrement pour produire l'effet des meilleures ferrures ordinaires, par Ioseph Botterman, avec des figures en taille-douce; ouvrage traduit du hollandois, et utile à tous les ferruriers intelligens; publié par M. Feutry, Fol. à Paris, 1781.

Lettera del Dott. Luigi Fiorilli all' Ecc. Sig. Lor. Nannoni sopra gli stravaganti sintomi di una rara Paralizia. 8. Firenze. 780. p. 13.

Suppl. I. Dec. IV.

K

Disp.

Disp. med. inaug. de dysenteria. Auctore Phil. *Fletcher*. 8. Edinb. 1781.

Florae Italicae Prodrum. 8. Vicentiae, 1781. (auct. Ant. *Turra*.)

Louiche - des - *Fontaines* Thes. inaug. an melancholici leniter purgandi? Praef. - - *Mittié*. 4. Parisiis, 1780.

Greg. Fontanae Disquisitiones physico - mathematicae nunc primum editae. 4. Papiac, 1780. p. 400. c. 3. tabb. aen.

A critical Inquiry into the ancient and modern Manner of treating the Diseases of the Urethra, with an improved Method of Cure. By *Iesse Foot*. The third edition. 8. London, 1780.

Disertacion, etc. C'est à dire, Dissertation sur les vertus médicinales de la fontaine de Loro, nouvellement découverte dans les montagnes de Guadeloupe. Par Don François *Forner*, 8. à Madrid. 1780.

Observations made during a voyage round the world, by *Ioh. Reinh. Forster*. 8. London. 1780.

Saggio di ricerche sull' intensità del lume, di *Vittorio Fossombroni*. 4. Arezzo, 1781. p. 112.

The Principles and Practice of Midwifery. In which are comprized and methodically arranged under the four general heads of generation, gestation, delivery, and recovery, all the anatomical facts, physiological reasonings, pathological observations and practical precepts, necessary to constitute the fullest and most complete system of midwifery. By *Edw. Foster*, M. D. Completed and corrected by *James Sims*, M. D. 8. London, 1781. p. 316.

Avis au peuple sur les hernies ou descentes. Par *M. Foujols*, 8. à Paris, 1781.

Obfer-

Observations sur la nature, les causes, et le traitement de la fièvre lente ou hectique. Par M. *Fournier*, 8. Dijon, 1781. p. 215.

Physiologia, or the Doctrine of Nature, comprehended in the origin and progression of human life: the vital and animal functions: diseases of body and mind: and remedies prophylactic and therapeutic. By Tho. *Frewen*, M. D. 8. London, 1780. 6 Sh.

Dissert. inaug. de genesi materiarum febres inflammatorias et lentas excitantium; auctore Philippo Adolpho *Fries*, 4. Hardervici, 1780. p. 12.

Diff. chem. de analysi ferri, prael. Torb. Bergman, publice ventil. Joh. *Gadolin*, 4. Upsal. 1781. P. 74.

Cirurgia, etc. C'est - à - dire, Chirurgie corrigée de Gorter, traduite du latin en espagnol, augmentée de notes et de planches, par Don lean *Galisteo y Xiorro*, professeur de médecine, etc. 4. A Madrid 1780.

Tratado etc. C'est - à - dire, Traité de la section de la symphyse dans les accouchemens difficiles. Par D. Pierre Joseph *Garcia*, ancien chirurgien des armées du roi. A Madrid, et à Séville, 1781.

Catechisme sur les morts apparentes, dites asphyxies, ou instruction sur le manières de combattre les différentes espèces de morts apparentes; par demandes et par reponses. Par M. *Gardane*, 8. Paris, 1781. p. 116.

Some observations on the present epidemic dysentery. By Francis *Geach*, 8. London, Baldwin, 1781. p. 41. 1 sh.

Experiences et observations sur différentes especes d'air, ouvrage traduit de l'anglois de Mr. I. Priestley, par Mr. *Gebelin*, D. M., Tom. 4 et 5. Paris, 1780.

Diff. migrationes celebriorum morborum contagio-
forum, auctore Gerhardo *Gebler*. 4. Göttingae,
1780.

Elementi di Matematica dell' Ab. Don Francesco
Gianella. 4. Pavia, 1782. Tom. I. c. fig.

Memoria della febbre maligna del real convitto di
Donzelle di Napoli del corrente anno 1780, di
Niccolo *Giannelli*. 8. Napoli, 1780. p. 97.

Agri romani historia naturalis, tres in partes divisa,
sive methodica synopsis naturalium rerum in agro
romano existentium, a Phil. Aloys. *Gilli* concinna-
ta. Pars prima, regnum animale. Tom. I. Or-
nithologia, in qua de priori avium classe. 8. Ro-
mae, 1781.

Giornale astro-meteorologico per l'anno 1781. con
una raccolta di osservazioni particolari intorno ai
fulmini. 12. Venezia p. 93.

Giornale astro-meteorologico, per l'anno 1782. col
nuovo ciclo delle stagioni. 8. Padova, 1781.
p. 80.

Description des écoles de chirurgie — par M. *Gon-
doin*, Architecte du Roi, Dessinateur des meubles
de la couronne. Fol. Par. 1780. (Prix 4 Louis-
d'or.)

Tentamen physiologico-medicum inaugurale de per-
spirationis usu. Auct. Gul. *Graham*. 8. Edinb.
1781. p. 46.

Zoophylacii Gronoviani Fasciculus tertius, exhibens
Vermes, Mollusca, Testacea et Zoophyta, quae
in Museo suo adservavit, examini subiecit, syste-
matice disposuit atque descripsit Laurentius
Theod. *Gronovius* I. U. D., additis rarissimorum
obiectorum iconismis. Fol. Lugd. Bat. 1781. p.
237 — 380. Tab. 18, 19, 20.

Omnes tres fasciculi iam sub sequenti titulo pro-
diere:

Zoophy-

Zoophylacium Gronovianum: exhibens animalia quadrupeda, amphibia, pisces, insecta, vermes, mollusca, testacea et zoophyta, quae — — —
L. Th. Gronovius. fol. Lugd. Bat. 1781. p. 380.
c. tab. aen. 20.

De rara singularium rerum compage in mulieris ventre detecta a Hieron. Guaraldi. 4. Bonon. 1779.
pag. 26. c. tab.

Traité sur les Gonorrhées. Par M. Guérin, 12. Par. 1780. p. 90.

Traité des maladies de l'uretre. Par M. Guérin, 8. Par. 1780.

Carte mineralogique de France, où sont marqués les différens terrains principaux qui partagent ce Royaume, et les substances particulières qu'il renferme; dressée sur les observations de M. Guettard, de l'academie des sciences. Par M. Dupain Triel père, Geographe du Roi et de Monsieur. Paris, 1781. (prix 2 livres, 8 sols.)

Atlas et description minéralogiques de la France, entrepris par ordre du Roi, par MM. Guettard et Monnet, Première partie, fol. Par. 1780.

Mémoire contenant 1. la réfutation de la détermination du centre de gravité d'un secteur de cercle quelconque, que M. de Vausenville prétend avoir trouvée; 2. La démonstration de l'impossibilité de quarrer le cercle. Par M. Haillet de Longpré. 8. Par. 1780. p. 13. av. fig.

A Treatise of Midwifery, comprehending the management of female complaints, and the treatment of children in early infancy. To which are added, prescriptions for women and children, and directions for preparing a variety of food and drinks, adapted to the circumstances of lying - in women. Divested of technical terms

and abstruse theories. By Alexander *Hamilton*,
8. Edinb. 1781.

Rob. *Hamiltoni* Diff. de nicotiani viribus in medicina.
8. Edinb. 1780.

A philosophical and experimental enquiry into the
first and general principles of animal and vegetable
life, likewise into atmospherical air, with a minu-
te investigation of the different secondary princi-
ples attendant upon each: viz. animal heat, san-
guification, animal moisture, age, temperament,
etc. etc. etc with a refutation of Dr. Priestley's
doctrine of air; proving by experiment, that the
breathing of animals, putrefaction, etc. do not
phlogistificate, but dephlogistificate the air; and
that the office of that essential organ, the lungs, is
not to discharge phlogiston to the air, but to re-
ceive it from the air. By Robert *Harrington*,
London. 8. 1781. p. 402.

Henr. *Harris*, Diff. de morbis virginum, 8. Edinb.
1780.

Diff. medica inaug. de lue venerea. Auct. Gul.
Harrison. 8. Edinb. 1781. p. 58.

Dissertations physiques et mathématiques. Par M.
T. F. *Hennert*, 4. Utrecht. 1781.

An account of a method of preserving water at sea,
from putrefaction, and of restoring to the water its
original pleasantness and purity, by a cheap and
easy process: to which is added a mode of impre-
gnating water, in large quantities, with fixed air,
for medicinal uses, on board ships, and in hospi-
tals; and likewise a process for the preparation of
artificial yeast. By Thomas *Henry*, 8. London,
- Johnson, 1781. p. 43. c. III. tab. æen.

Nouveau traité des serins de canarie, contenant la
manière de les élever et de les appareiller pour en
avoir de belles races, avec des remarques sur les
signés

signes et les causes de leurs maladies, et plusieurs secrets pour les guérir; dédié a S. A. S. Mme. la princesse, par M. I. *Hervieux* de Chanteloup, 8. Par. 1781.

Cours de pathologie et de thérapeutique chirurgicales; ouvrage posthume de M. Simon, cidevanti professeur royal au collège de chirurgie de Paris, etc.; revu, mis en ordre et considérablement augmenté par M. *Hévin*, 8. à Paris, chez Méquignon l'aîné, 1780.

Experiments and observations made with the view of improving the art of composing and applying calcareous cements and of preparing quick-lime: Theory of these arts etc. by Br. *Higgins*. 8. London, 1780. p. 233.

Hints on diseases that are not cured; addressed to the Faculty only. 4. London, 1781. p. 46. (1 sh. 6 d.)

An affectionate tribute to the memory of the late Dr. John *Fothergill*. By W. *Hird*. M. D. 4. London, 1780.

Histoire de la société roy. de médecine (de Paris), années 1777 et 1778, avec les Mémoires de médecine et de physique médicale pour les mêmes années, tirés des registres de cette société. 4. à Paris, 1780.

Histoire de l'académie roy. des sciences (de Paris) pour l'année 1777. av. les Mémoires de mathématique et de physique pour la même année, tirés des registres de cette académie. 4. à Paris, 1780. p. 828. av. 14 planch.

Histoire des insectes nuisibles à l'homme, aux bestiaux, à l'agriculture, au jardinage, avec les moyens qu'on peut employer pour les détruire ou s'en garantir, ou remédier aux maux qu'ils ont pu

occasionner. 12. à Paris, 1781. p. 339. (Auctor Bucholz.)

Histoire naturelle des oiseaux, etc. Tome 8e. à Paris, chez Panckoucke, 1781.

Clinical experiments, histories, and dissections. By Francis Home, M. D. one of his Majesty's Physicians, Fellow of the Royal College of Physicians of Edinburgh and Professor of Materia Medica in the University of Edinburgh. 8. Edinb. Creech; London, Murray, 1780. 6 sh. in boards.

Diff. inaug. de Scorbuto. Auctore Iacobo Home. 8. Edinburgi, 1781. p. 49.

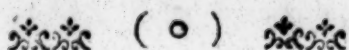
An essay on fire. To which is added an appendix. By C. R. Hopson, M. D. 8. London, Rivington, 1781. p. 144.

Reliquiae Houstonianae, seu plantarum in America meridionali a Guiljelmo Houston, M. D. R. S. S. collectarum icones, manu propria aeri incisae; cum descriptionibus e schedis eiusdem, in bibliotheca Iosephi Banks, Baroneti, R. S. P. asservatis. 4. Londini, 1781. plagg. 2. tab. aen. 25.

Mich. Hubii de telluris forma liber singularis. 8. Varsoviae, apud Groell. 1780. p. 870. cum tab. aenea.

Dissertatio medica inauguralis de podagra, auctore Thoma Jeans, Anglo, Societ. Med. Reg. Edinb. Sod. et Soc. Chir. Med. Edinb. S. H. 4. Lugduni Batavorum, 1780. p. 25.

Expériences sur les végétaux, spécialement sur la propriété qu'ils possèdent à un haut degré, soit d'améliorer l'air quand ils sont au soleil, soit de le corrompre la nuit, ou lorsqu'ils sont à l'ombre; auxquelles on a joint une méthode nouvelle de juger du degré de salubrité de l'atmosphère, par Jean Ingen Housz, médecin de S. Maj. Imp., membre de la société royale de Londres, etc.; traduites

tes de l'anglois par l'auteur. 8. à Paris, chez Didot le jeune, 1780.

In morte del Grande Alberto di Haller, Signore in Goumoens le Iux, et in Eclagnens, del Consiglio Sovrano di Berna ec. 8. Padova, nella Stamperia Penada, 1780. p. 109. (Auctor cel. Leopold. Cal-dani).

Diff. medica inauguralis de apoplexia sanguinea. Auctore Ioh. Johnstone. 8. Edinburgi, 1781. p. 34.

Trev. Jones, Cambro - Brit. Diff. de paralyfia. 8. Edinb. 1780.

Physiological Disquisitions; or, discourses on the natural philosophy of the elements. 1. On matter; 2. On motion; 3. On the elements; 4. On fire; 5. On air; 6. On sounds and music; 7. On fossil bodies; 8. On physical geography, or the naturell history of the earth; 9. On the weather. By W. Jones, F. R. S. Rector of Paston in Northamptonshire, and author of an Essay on the first principles of natural philosophy. 4. London, Robinson, 1781. 1 l. 1 sh. in Boards.

Arn. Juliaans Diff. inaug. de resina elastica Cajennensi. 8. Trajecti ad Rhenum, 1780. p. 72.

An account of the methods pursued in the treatment of cancerous and scirrhus disorders and other indurations, by I. O. Lustamond, F. R. S. and Surgeon to the Westminster Hospital. 8. London, 1780. p. 176.

Diff. inaug. de impedimentis in lithotomia occurrentibus, quibus accedit singularis vesicae urinariae observatio — quam pro gradu — defendet Auctor Nicon Karpinsky, Ukrano — Russus. 4. Argentorati, 1781. p. 28.

Diff. de Leucorrhoea, auctore Georg. Keating. 8. Edinburgi, 1780.

Thoughts on amputation. Being a supplement to the letters on compound fractures and a comment on Dr. Bilguer's book on this operation, to which is added a short essay on the use of opium in mortifications, by Thomas *Kirkland*, M. D. Member of the medical Society at Edinburgh. 8. London, 1780. p. 67. c. fig.

Experiments and observations on the specific gravities and attractive powers of various saline substances, by Richard *Kirwan*, Esq. F. R. S. read at the Royal Society. gr. 4. London, Nichols, 1781, p. 37. — Continuation of the Experiments etc. Lond. 1782. p. 60. — Conclusion of the Experiments etc. Lond. 1782 p. 72.

Christiani Theophili *Kratzensteinii*, Prof Physices in Universitate Hafniensi, Tentamen resolvendi problema ab Academia Petropolitana propositum: qualis sit natura et character sonorum litterarum vocalium, a, e, i, o, u; an constitui queant instrumenta, quae sonos illos exprimant. 4. Petropoli, 1780.

La chymie domestique. 8. a Lausanne, et se trouve à Paris, chez Brunet, 1780.

Le porte-feuille du physicien, ou Recueil amusant et instructif des actions et des moeurs des animaux. Par M. de *Lacroix*, 2 parties in 12. à Paris, chez le lay, 1780. p. 495. (Prix, 3 livres).

L'art de soigner les pieds; contenant un traité sur les cors, engelures, et les accidens des ongles et leur difformités; présenté au roi, par M. *Laforest*, Chirurgien pedicure de S. M. et de la famille royale. 8. Paris, chez l'Auteur, et Versailles, chez Blazot, 1781.

Traité des scrophules, vulgairement appellées ecrouelles ou humeurs froides. Par Mr. Pierre *Lalouette*, Dr. régent de la faculté de médecine de Paris,

Paris, et chevalier de l'ordre du Roi. 12. Paris, chez Didot le jeune, 1780. 333 pages.

Differtation sur les avantages de l'allaitement des enfans par leurs mères; ouvrage qui a été couronné par la Faculté de Médecine de Paris, dans sa séance publique le 9 Decembre 1779. Par M. *Landaïs*, M. D. Médecin à Effarts en Poitou. 8. Paris, 1781. p. 55.

Astronomie. Par M. de la *Lande*, lecteur royal en mathématiques, de l'académie royale des sciences de Paris, etc. Tome 4. à Paris, chez la veuve Desaint, 1781.

Differtazione chimica sopra il Bleu di Prussia, e l'alcali flogificato, del Cav. *Marsilio Landriani*, primo Conservatore della Società patriottica di Milano, e Membro di molte Accademie ec. 4. Milano, 1781. p. 45.

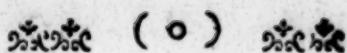
L'art d'améliorer et de conserver les vins; avec la meilleure manière de les préparer, de prévenir et de remédier aux altérations auxquelles ils sont sujets, et de reconnoître ceux qui sont frelatés; suivi d'un recueil de 105. secrets ou recettes nécessaires à ceux qui veulent faire voyager ou garder longtems toutes sortes de vins, tant de France que d'Espagne, de Canarie, du Rhin, de Malaga, de Gascogne, de Malvoisie, etc. 8. à Paris, chez Lamy, 1781.

A general synopsis of birds, by John *Latham*. 4. London, White, Vol. I. Tom. I. 1781. p. 416. Tab. aen. pietae 16.

Lendormy. *Laucour* Thes. inaug. an convulsionibus recens natorum vomitoria? Praef. - - Champagne du Fresnay. 4. Parisiis, 1780.

Lendormy. *Laucour* Thes. inaug. an fracto cranio semper admovenda terebra? Praef. — — Thierry de Buffy. 4. Parisiis, 1781.

Laver-

Laverne, Thes. inaug. an artuum reductio amputatiove procrastinanda? Praef. Nicolao Ieanroy. 4. Parisiis, 1781.

Laverne Thes. inaug. an in pleuritide sanguis mittendus e brachio lateris affecti. Praef. — — Philip. Decano. 4. Parisiis, 1780.

A Narrative of a singular Gouty Case, with observations. By John *Lee*, M. D. 8. London, 1782. p. 27. (1 Sh.)

Diss. inaug. quaedam de fermentatione exhibens. Auctore Gulielm. *Leister*. 8. Edinb. 1781. p. 37.

Sur le traitement des maladies vénériennes, par Mr. *Leroi*. Dans l'histoire, de la Société royale de Médecine. Années 1777 et 1778. Par. 1780. pgg. 228.

Consultation chimico-medico-legale sur la question: l'approche de certaines personnes nuit-elle à la fermentation des liqueurs: par M. Alphonse *Leroy*. 8. Par. 1780. p. 32.

Les Délices de Ceres, de Pomone et de Flora, ou la campagne utile et agréable, avec un précis des travaux de l'agriculteur, du jardinier et du fleuriste; contenant le tems des semailles, de la floraison de chaque plante, et celui des récoltes; ornées de 12 estampes relatives aux amusemens de la ville pendant chaque mois, suivies de tablettes pour écrire et dessiner tout ce qu'on désirera, etc. 12. Par. 1780.

Lettera critico-apologetica, ossia sentimento del Sig. Dottor L. B. scritta al Sig. Dottor C. F. Professore di Medicina, toccante la Risposta di Laura Buda Levatrice alla Lettera del Sig. Dottor Giambatista Parlanti, 12. Cesena. 1780. p. 61.

Lettre d'un médecin de la faculté de Paris à un médecin du collège de Londres; ouvrage dans lequel on prouve contre M. Mesmer, que le magnétisme animal n'existe pas. 8. à la Haye, 1781. p. 70.

Lettere

Lettere odeporiche di Angelo *Gualandris*. 8. Venezia, 1780. p. 373.

Lettres sur les animaux. Nouvelle édition augmentée. Nuremberg et à Paris, 1781.

Mémoires sur les fievres et sur la contagion lus à la société de médecine et de philosophie d'Edimbourg, par M. Jaques *Lind*, ouvrage traduit de l'anglois et augmenté de plusieurs notes par M. Henri *Fouquet*, 8. Montpellier, 1780. pgg. 302.

Diff. inaug. de plantarum incrementi causis. Auctore Archib. *Lindsay*. 8. Edinb. 1781. p. 43.

Gul. *Liflor*, Diff. de fermentatione. 8. Edinb. 1781.

Nouvelles observations sur le rob anti-syphilitique du Sr. *Laffecteur*. 8. Paris, 1781. p. 34.

Lunario per i contadini, ovvero istruzioni d'agricoltura per l'anno bisestile 1780. 16. Vicenza, 1780. p. 64.

Lunario per i contadini, ovvero istruzioni d'agricoltura per l'anno 1781. 16. Vicenza, 1781. p. 64.

Lunario per i contadini della Toscana per l'anno 1781. ovvero anno rustico ottavo. 16. Firenze, p. 141. c. tab. aen.

Experiments and observations made with a view to point out the errors of the present received theory of electricity, and which tend in their progress to establish a new system on principles more conformable to the simple operations of nature. By the Rev. John *Lyon*, gr. 4. Lond. 1780. p. 280.

Geo. *Maclenachan*. Diff. de vino. 8. Edinb. 1781.

Sur les effets du virus vénérien invétéré, par M. *Macquart*. Dans l'histoire de la Société royale de Médecine. Années 1777 et 1778. Paris, 1780. pagg. 224.

Essay sur la nouvelle theorie du feu élémentaire, et de la chaleur des corps; avec la description des
nou-

nouveaux thermometres; destinés particulièrement aux observations sur ce sujet; par I. H. de *Magellan*, gr. 4. à Londres, 1780. p. 32.

Mémoire sur le Rakitis ou maladie de la colonne vertebrale etc. par Mr. *Magny*. 8. à Paris, 1780. p. 184.

Principes d'électricité, contenant plusieurs théorèmes appuyés par des expériences nouvelles, avec une analyse des avantages superieurs des conducteurs élevés et pointus, par Mylord *Mahon*, ouvrage traduit des l'anglois par M. l'abbé N * * *. et in 8. à Londres, et se trouve à Bruxelles, 1781.

Della curva Cassiniana, e d'una nuova proprietà meccanica, della quale essa è dotata. Trattato sintetico del Sig. Gio. Francesco *Malfatti*. 8. Pavia, 1781.

Précis élémentaire d'agriculture, dans lequel il sera traité de la maniere de cultiver et de corriger toutes sortes de terres; celle de créer une ferme à la flamande, de former un laboratoire pour la préparation de fumiers; de cultiver les pommes de terre dans toutes sortes de terrains, et de faire produire de très-beaux bleds continuellement dans un même champ, par une nouvelle culture de l'auteur, avec un projet économique de créer des manufactures de toiles et de serviettes à la façon de Courtray, dans les environs de Paris. Par M. *Maller*. 8. à Paris, 1780.

Beauté de la nature, ou fleurimanie raisonnée, concernant l'art de cultiver les oeilleux, ainsi que les fleurs du premier et du second ordre. Par M. Rob. Xav. *Mallet*. 8. à Paris, 1780.

Diff. inaug. pharmacol. de sternutatoriis, Auctore Franc. Alex. *Mangin*. 4. Nanceii, 1781.

Modern improvements in the practice of physic, by Henry *Manning*, M. D. 8. London, 1780. p. 448.

Modern

Modern improvements in the practice of surgery,
by Henry *Manning*, M. D. 8. London, 1780.
p. 423.

Consulto con annotazioni e aggiunte del Dottor
Saverio *Manetti* sopra le mortali malattie febbrili, con
attacco ordinariamente del polmone, e biliose, che
ultimamente si sono sofferte in Firenze, e Campa-
gne adiacenti. 8. Firenze, 1781. p. 112.

De *Mantaigu* Thes. inaug. an pro distinctis aegris,
aegritudines diversae? Praef. - - Maigret. 4. Pa-
risiis, 1780.

Recherches physiques sur le feu. Par M. *Marat*, 8.
à Paris, 1780. avec fig. pgg. 202.

Decouvertes sur la lumiere. Par M. *Marat*, 8. à Pa-
ris, 1780.

Eloge de M. *Maret*, Maitre en Chirurgie a Dijon,
ancien chirurgien maior de l'hospital général,
pensionnaire veteran de l'academie des sciences,
arts et belles lettres de la même ville, par M. *Ma-
ret*, Docteur en Médecine, secrétaire perpétuel de
l'academie: Lû dans la seance du 17. Decembre
1780. 8. Dijon, 1781. p. 23.

Physique du monde, dediée au roi. Par M. le ba-
ron de *Marivets* et par M. *Gouffier*. Tome I.
avec un dictionnaire des termes peu usités, broché
séparément, à Paris, 1781. p. CXXIX, 68, et 248.

Expériences nouvelles sur les propriétés de l'alkali
volatil fluor. par M. *Martinet*, 8. à Paris, 1781.
p. 41.

An a pertinaci labore mors? Dissertatio inauguralis.
Auctore Ioa. Franc. *Martinet*. 4. Nanceii, 1781.

Osservazioni medico - pratiche intorno alle facoltà e
virtù delle acque minerali di Recoaro, di Antonio,
Mastini. 8. Vicenza, 1781. p. 155.

De morbis cessatione menstruorum vulgo dictâ tems critique. Diff. inaug. auct. Ant. *Mathey*, Praef. I. I. *Gardane*, 4. Parisiis, 1780.

Avis et leçons à tous les labourneurs, et cultivateurs, etc., ou Théorie d'un nouveau système général pour l'administration économique de toutes les parties de l'agriculture, et principalement des terres labourables, à l'usage de toutes les nations. Par M. *Maupin*, 8. à Paris, 1781. pagg. 61.

Problème sur le tems juste du décufrage des vins, avec la solution de ce problème et un avis à tous les propriétaires de vignes, et à tous les cultivateurs en général sur les vins, la vigne et la culture des terres. Par M. *Maupin*, 8. à Paris, 1780. p. 8. (Pr. 48 sols, avec l'art de la vigne.)

La richesse des vignobles, partie des vins, formant le complément de la nouvelle manipulation générale des vins, et contenant, 1. la description d'une nouvelle fouloire économique à double usage; 2. les principales expériences de la nouvelle manipulation des vins en France et dans les pays étrangers, et notamment sur les vins les plus fins de la Bourgogne et de la Champagne; 3. le procédé pour la manipulation et l'amélioration des vins; 4. un moyen particulier pour les conserver, et non pour les raccommoder ou rétablir, avec quelques éclaircissemens sur l'usage de ce moyen. Par M. *Maupin*, 8. à Paris, 1781. (Pr. 3 liv. 12 s.)

Moyen certain, et fondé sur l'expérience générale, pour assurer et prolonger, pour ainsi dire à volonté, la durée des vins et en prévenir la dépravation, et toutes les maladies; avec un procédé pour la manipulation et l'amélioration de toutes vins: à l'usage de tous les pays de vignobles, et même des marchands de vin et des consommateurs. Par M. *Maupin*, 8. à Paris, 1781. (Pr. 3 liv. 12 s.)

Mémoi-

Mémoire sur l'électricité médicale, et histoire du traitement de 20 malades traités, et la plupart guéris par l'électricité. Par M. *Mazars* de *Cazelles*. 8. Paris, et Toulouse, 1780.

Lettere sopra lo Elettricismo, di D. Carlo *Mazzacane*, Casinese, 4. Napoli, 1780. p. 159.

Mémoire sur la manière de reconnoître les différentes espèces de *Pouzzolane*, et de les employer dans les constructions. 8. Amsterd. 1780. p. 52. av. II. planches.

Mémoire physique et médicinal, montrant des rapports évidens entre les phénomènes de la baguette divinatoire, du magnétisme et de l'électricité, avec des éclaircissemens sur d'autres objets non moins importans qui y sont relatifs. Par M. T. . . J., M. M. 12. à Londres, et se trouve à Paris, 1781.

Mémoires de l'Académie Impériale et Royale des Sciences et belles Lettres de Bruxelles. 4. à Bruxelles. Vol. I. 1778. Vol. II et III. 1780.

Mémoires de mathématique et de physique, présentés à l'académie royale des sciences de Paris. par divers sçavans, et lus dans ses assemblées. Tome 8e. 4. Paris, 1780. av. 9. planch. p. 647. (Prix, broch. 15. liv. 10. s.; rel., 18 liv.)

Mémoire clinique sur les maladies vénériennes. 8. Utrecht, 1780. p. 308.

Mémoire sur les enfans trouvés; par les recteurs de l'hôpital général de S. Jacques d'Aix. 4. Aix en Provence, 1780. p. 190.

Mémoires de la société établie à Geneve pour l'encouragement des arts et de l'agriculture. Tome 1er, seconde partie. 4. Geneve, 1780. 168 p. avec fig. (Prix 3 liv.).

Memorias etc. C'est à dire Mémoires de la société royale économique de Madrid. Tomes 1 et 2. 8. Madrid, 1780.

Suppl. I. Dec. IV.

L

Cosmo.

Cosmographie élémentaire, divisée en parties **astro-**
nomique et **géographique**, ouvrage dans lequel
on a tâché de mettre les vérités les plus impor-
tantes de la physique céleste à la portée de ceux
mêmes qui n'ont aucune notion des mathéma-
tiques, avec des planches et des cartes; dédiée à
Mgr. le duc d'Angoulême par M. *Mentelle*, histo-
riographe de Mgr. le comte d'Artois, de l'acadé-
mie de sciences et belles- lettres de Rouen, etc.
8. à Paris, 1781. p. 430. (Prix, br. et franc de
port pour la Province, 5 liv.).

Essai sur l'action de l'air dans les maladies contagieu-
ses, qui a remporté le prix proposé par la société
royale de médecine (de Paris). Par M. *Menuret*,
associé regnicole de la même société, etc. Avec
cette épigraphe: Ne quid falsi audeas, ne quid ve-
ri non audeas. Cicer. 12. Paris, 1781.

Météorographie, ou Art d'observer d'une manière
commode et utile les phénomènes de l'atmosphé-
re, etc. avec des planches en taille douce. 8. Par.
781. p. 42.

Vues physiologiques sur l'organisation animale et
végétale. Par M. *de la Metherie*, D. M. 8. Amst.
(Paris) 780. p. 407.

Diff. phys. inaug. de pubertate. Auctore *Tho. Mül-*
ler. 8. Edinb. 781. p. 35.

Diff. med. inaug. de Hepatitide. Auctore *Ioh Sigisb.*
Miquel. 4. Nanceii, 781.

Description, usage et avantages de la machine pour
reduire les fractures des jambes, inventée par
Dom. Alb. PIEROPANO de Vicence. Par M. *Mon-*
gez le jeune, 8. à Paris, 1782. p. 22. av. I. plan-
che.

Voyage minéralogique fait en Hongrie et en Tran-
silvanie, par M. *de Born*, traduit de l'allemand,
avec quelques notes, par M. *Monnet*, 8. Par. 780.

Mémoi-

Mémoires concernant diverses questions d'astronomie et de physique, lus et communiqués à l'académie royale des sciences, etc. par M. le Monnier, 4. à Paris, 781. p. 58.

The Works of Alexander *Monro*, M. D. Prelished by his Son, Alexander *Monro*, M. D. To which is prefixed, the Life of the Author. 4. Edinb. 781. p. 791. with VIII. copp. plat.

De *Montaigni* thes. inaug. an turundarum intromissio, pectoris vulneribus noxia? Praef. *Lezurier*, 4. Paris, 781.

Gul. More. diff. de bile. 8. Edinb. 1780.

Dell' uscita di una pietra per la via dell' esofago, dissertazione storico-fisica di *Antonio Moreali*, medico modenese, 4. Moden. 781. p. 50. c. 1. tab. aen.

An examination of Dr. *Crawford's* theory of heat and combustion. By *William Morgan*, 8. Lond. 780. pag. 72.

Observations on the dysentery of the West-Indies, with a new and successful manner of treating it. By *Benjamin Moseley*, 4. Kingston, 780. p. 20.

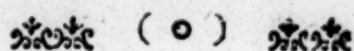
Ia. Moseley, diff. de peripneumonia vera. 8. Edinb. 1780.

Adolph Murray pr. de dentium et pilorum in ovario generatione. 4. Upsal. 780.

Diff. med. de sensibilitate ossium morbosa, quam Praefide *Adolpho Murray* sustinuit *Laurentius Brandelius*. M. A. 4. Upsaliae, 1781.

Considérations et conjectures sur les fonctions et les maladies des nerfs, par M. le D. *Musgrave*; ouvrage traduit de l'anglois. 8. Bouillon, et à Par. 780.

Traité théorique et pratique de la végétation, contenant plusieurs expériences nouvelles et démonstratives sur l'économie végétale et sur la culture des arbres. Par M. *Mustel*, 8. à Paris, 781.

Dissertazione sulla Cateratta, di *Lorenzo Nannoni*,
12. Milan. 780. p. 61.

Sulla Rigenerazione delle Parti simili costituenti il
corpo umano; dissertazione di *Lorenzo Nannoni*
8. Milan. 781. p. 40.

Histoire naturelle, chymique, et médicinale des corps
des trois regnes de la nature, ou abrégé des oeuvres
chymiques de *M. Gaspard Neumann*, par feu
M. Roux, 4. Paris, 781. p. 338.

A short enquiry into the merit of solvents, so far as
may be necessary to compare them with the operation
of lithotomy. By *Iere Whitaker Newman*,
8. Lond. 781. p. 43. (1 f. 6 d.).

Laur. Nihell, diss. de cerebro. 8. Edinb. 1780.

Carol. Norell, Praef. *Adolph. Murray*, diss. inaug. de
Osteosteatomate. 4. Upsal. 780.

Notions élémentaires de botanique, avec l'explication
d'une carte composée pour servir aux cours
publics de l'Académie de Dijon. 8. Dijon, 781.
p. 398. (*Opus cel. Durande, tunc temporis in incluta
Divionensi Botanices Professoris. Tabula exhibens
varia systemata magno studio est exarata.*).

Notizie dell' origine, e progressi dell' Istituto delle
scienze di Bologna, e sue Accademie, con la descrizione
di tutto ciò che nel medesimo conservasi,
nuovamente compilate ed in questa forma ridotte
per ordine, e comandamento degl' illustrissimi ed
eccelsi signori senatori, dello stesso istituto prefetti.
8. Bologna, 780. p. 207. c. fig.

Notizie interessanti per l'anno bisestile 1780. ovvero
giornale ragionato ad uso del dominio Veneto, con
una carta idrografica dello stesso. 12. Venezia,
780. p. 132. (Auctor *Vinc. Formaleoni*).

Nova acta regiae societatis scientiarum Upsalienfis.
Vol. III. 4. Upsal. 780. plag. 40. c. 14. tab. aen.

Ed. Nugent, diss. de febre nervosa. 8. Edinb. 1780.

Opus.

Opuscoli filosofici: I. Delle influenze meteorologiche della luna. II Dei conduttori elettrici. III. Dell' azione dell' olio nell' acqua. IV. Del calore superficiale e centrale della terra. V. Dei fiumi sotterranei. 8. Milano, 781. p. 118.

Ornithotrophie artificielle, ou art de faire éclore et d'élever la volaille par le moyen d'une chaleur artificielle. Par M. l'abbé C * * * 12. à Paris, 780. p. 524. av. 4 planches. (Pr. rel., 3 liv. 12. f.)

Mémoire pour M. D'Oflertag, M. D. 4. à Strasb. 781. p. 39.

Arte nuova e facile di curare i mali, anche i più difficili, o sia storia della grave malattia, e felice cura del nobile Sig. Antonio *Mordini*, seguita da alcune brevi riflessioni, e da un fedele estratto di singolari osservazioni ed esperienze, che vie più dimostrano l'utilità del metodo ritrovato e perfezionato da *Natale Giuseppe Pallucci*, 8. Lucca, 781. p. 136. c. fig.

Pet. Paoli, opuscula analytica. 4. Liburni, 1780. p. 174.

Elémens de physique, ou abrégé du cours complet de physique spéculative et expérimentale, systématique et géométrique de Mr. l'abbé *Para du Phaujas*. 8. Par. 781.

Jugement impartial et sérieux, comi-critique, d'un manant, cultivateur et bailli de son village, sur le pain de pomme de terre pur de MM. *Parmentier* et *Cadet*, et, par occasion, sur quelques autres points, avec un avant-propos de son greffier. Brochure in 8. A Berne et se trouve à Paris, chez la veuve Vallat la Chapelle, 1780. p. 30.

Recherches sur les végétaux nourrissans, qui, dans les tems de disette, peuvent remplacer les alimens ordinaires; avec de nouvelles observations sur la culture des pommes de terre. Par M. *Parmentier*,

8. à Paris, 1781. p. 599. av. 1. planche en taille-douce.

Traité de la châtaigne. Par M. *Parmentier*, 8. Paris, 780. p. 186. (Pr. 2 liv.).

Rob. Percival, diss. de corde. 8. Edinb. 1780.

Tri-lichanon Goni-arith-metron, id est Tripl-index angulo-numerans et mensurans instrumenti geometrici monstrantis gradus, minuta et secunda omnia, nova inventio, quam *Franc. Perez* Sacerdos Camarapolitanus publico iuri Europaeorum mathematicorum dicat. 4. Florent. 781. Cum 2. tab. aen. p. 28.

Cases in midwifery; with references, quotations, and remarks. By *William Perfect*, Vol. I. 8. Rochest. 781. p. 401. (6 sh.).

Nuovo metodo di guarire la sciatica nervosa. Opera di *Giuf. Petrini*, 8. Roma, 781. p. 168. c. fig.

Sur les inconvéniens du sublimé corrosif dans les pays chauds; par *Mr. de la Peyre*. Dans l'histoire de la société royale de médecine. Années 1777 et 1778. 4. Paris, 1780. p. 122.

Histoire de la chirurgie depuis son origine jusqu'à nos jours. Par M. *Peyrilhe*, Tome 2. 4. à Paris, 1780.

Pharmacopoeia genevensis, ad usum nosocomiorum. Auctoribus *Dan. de la Roche*, *Ludov. Odier* et *Carol. Dunant*, 8. Genevae, 780. p. 193.

Le diadème des sages, ou démonstration de la nature inférieure, dans laquelle on trouvera une analyse raisonnée du livre des erreurs et de la vérité; une dissertation étendue sur médecine universelle, avec une allégorie sur cette matière, traduite de l'original anglois; la fausseté du système du Sr. *Meyer* sur l'acidum pingue, ainsi qu'un éclaircissement sur la végétation, qui donnera des preuves suffisantes contre les erreurs qui se sont glissées à ce sujet.

sujet. Par *Philanthropos*, citoyen du monde. 8.
à Paris, 781.

Détail des succès de l'établissement que la ville de
Paris a fait en faveur des personnes noyées, et qui
a été adopté dans diverses provinces de France.
Par M. *Pia*, seconde partie, depuis le 1^r Avril 1773.
jusques et compris le mois de Décembre suivant.
Troisième édition. 12 à Paris, 1780. (Pr.
24. f.).

Traité du nivellement. Par M. l'abbé *Picard*, avec
une relation raisonnée de divers nivellemens, et
une exposition abrégée de la mesure de la terre,
par le même auteur: ouvrage posthume, primitive-
ment publié par M. de la Hire. Nouvelle édition,
corrigée, rectifiée et enrichie d'un petit traité à
part, sur le même objet, en forme de supplément
et de développement. Par l'auteur de la théorie
des êtres sensibles. 12. à Paris, 780. av. IV. planch.
(Pr. br. 3 liv.).

Memoria distesa da *Giusef. Piccioli*. Si espone in que-
sta il metodo di fare le semente dei fiori e in parti-
colare quella dei garofoli, con la maniera di poter
avere per mezzo di seme de' fiori doppi e di rara
bellezza, con alcune esperienze da esso fatte e ri-
petute con prospero successo. 8. Firenze, 1780.
pag. 31.

Congetture meteorologiche del Sig. *Lor. Pignotti*,
8. Firenze, 780. p. 192.

Apparatus medicus, seu dissert. acad. qua verae me-
dicinae historicum praebet specimen Dr. D. *Iose-
phus à Pinilla et Vizcayno*, Complutensis professor.
4. Madriti, et Alcalae, 780.

Diff. de luis venereae studio confirmato, auctore *Phil.
Pitt Wals'h*. 8. Edinb. 780.

Tent. med. inaug. de anasarca. Auctore *Ioh. Plea-
sante*. 8. Edinb. 781. p. 52.

Hern. Nic. Pluvinet, thesis medica sistens experimenta chemica super fermentatione spirituosâ, acetosâ, eorumque producta. 4. Monspelii, 1781. pag. 42.

Ragionamento intorno allo studio della natura, composto, e recitato da *Gius. Saver. Poli* nell' accademia del Battaglione R. Ferdinando, in occorrenza di dover dare ivi un corso di fisica sperimentale ec. 4. Napoli, 781. p. 36.

Diff. de anathymiasi cinnabaris, auct. D. *Ponyrka*. 4. Argent. 780.

Experiments and observations relating to various branches of natural philosophy, with a continuation of those on air. The second volume. By *Ios. Priestley*. 8. London, 781. p. 408. (6 sh.).

Pujo, thes. inaug. an in febribus malignis, post venæsectionem, cito - citius emeticum? Praef. — *d'Arcet*. 4. Paris, 781.

Pujo, thes. inaug. an Chirurgia Medicinæ principiorum inops, sit manca? Praef. — *Boyrot de Ioncheres*. 4. Paris, 781.

A general view of the writings of *Linnaeus*. By *Rich. Pulteney*, M. D. 8. London, 781. pag. 425. (6 sh. boards.).

Le microscope moderne, pour débrouiller la nature par le filtre d'un nouvel alambic chymique, où l'on voit un nouveau mécanisme universel, par M. *Charles Rabiqueau*. 8. à Paris, 780. av. une carte et des planches. (Prix, broch., 9 liv.).

Petit-Radel, thes. inaug. an capite foetus incuneato, vectis forcipibus anteponeendus? Praef. *Sallin*. 4. Paris, 781.

Petit-Radel, an scorbutum acidum cretae? Praef. — *Andry*. 4. Parisiis, 780.

Ragguaglio di quanto fu riscontrato il dì 3. Aprile 1780. nella sezione di una fanciulla morta quasi istan-

istantaneamente dopo due giorni di leggieri incommodi nel basso ventre. 12. Firenze, 1780. pag. 11.

Tratado teorico - practico de materia medica interna y externa, que explica los medicamentos naturales o simples, asi como las praeparaciones chemicas las mas usuales, sus dosis, su modo de obrar, los casos donde convienen, y sus formulas, con un suplemento a lo ultimo. Don Iuan Rancé, M. D. 4. Barcelona, 781. 3. vol.

Rapport sur plusieurs questions proposées à la société royale de médecine (de Paris) par M. l'ambassadeur de la religion, de la part de S. A. E Mgr. le grand - maitre, relativement aux inconvénients que l'ouverture des caveaux destinés aux sépultures d'une des églises paroissiales de l'isle de Malte pourroit occasionner, et aux moyens de les prévenir; dans lequel, après avoir exposé les dangers des inhumations et des exhumations dans les églises, on indique les précautions à prendre dans la fouille d'un terrain suspect; lu dans la séance de la société royale de médecine, tenue au louvre le 5 Décembre 1780, imprimé aux dépens de la religion. à Malte et à Par. 781.

Diff. epistol. ad perillustr. L. B. de *Stoerck*, de cicuta, stramonio, hyoscyamo et aconito, auct. *Ion. Razoux*. 8. Nemausi, 780. p. 46.

Réflexions sur les époques de la nature. 12. à Paris, 780. p. 96.

Réflexions sur l'état actuel de l'agriculture, ou exposition du véritable plan pour cultiver ses terres avec le plus grand avantage, et pour se passer des engrais. 8. à Paris, 780.

Diff. inaug. de actione ventriculi humani in ingestis, quam pro gradu defendet *Lud. Renaudin*. 4. Argent. 780. p. 24.

Reports of the humane society, instituted in the year 1774, for the recovery of persons apparently drowned. For the years 1779 and 1780. 8. London, 781. p. 157.

Risoluzione d'un caso chirurgico-anatomico, proposto a decidersi ai Giovani studenti di Chirurgia del Ven. Apostolico Areispedale di S. Spirito in Saffia, nel concorso al premio della Medaglia tenuto il dì XVI. Novembre 1780. ec. 4. Roma, 781. p. 33. (auctor *Franc. Marinusci.*)

Lettre de Mr. de la Roberdiere, D. M. à Mr. le baron de Servièrès, sur deux petites véroles avec récidives. 8. Vire, 780.

Observations on fevers: wherein the different species, nature, and method of treating those diseases are represented in new and interesting points of view. By *Iohn Roberts*, 8. London, 1781. (2 sh. 6 d.).

Analyse des fonctions du système nerveux, pour servir d'introduction à un examen critique des maux des nerfs. Par M. de la Roche, Vol. 2. 8. à Genève, et à Paris, 780.

A Treatise on the natural Small Pox. By *Charles Roe*. 8. Lond. 780. (2 Sh.).

Essai physico-géométrique, contenant 1. la détermination du centre de gravité d'un secteur de cercle quelconque; 2. la résolution géométrique du problème de la quadrature définie du cercle, etc. Par Mr. le *Rohberg*. 8. Paris, 780.

L'art du fabricant d'étoffes en laines rases et seches, unies et croisées. Par M. *Roland de la Platière*, etc. 8. à Paris, 780.

L'art du fabricant du velours de coton, précédé d'une dissertation sur la nature, le choix et la préparation des matières, et suivi d'un traité de la teinture et de l'impression des étoffes de ces mêmes matiè-

matières. Par M. *Roland de la Platiere*. Deux parties in fol. à Paris, 781.

Observations on the diseases which appeared in the army at St. Lucia in 1778 and 1779. To which are prefixed remarks, calculated to assist in explaining the treatment of those diseases. With an appendix, containing a short address to military gentlemen on the means of preserving health in the West Indies. By *John Rollo*. 8. Barbadoes. and reprinted London, 781. p. 160. (2 sh.)

Nic. Romaine, diss. de puris generatione. 8. Edinb. 1780.

Recherches analytiques sur les eaux de la fontaine minérale de laleyrac dans la haute Auvergne, avec un précis des maladies où ces eaux peuvent être utiles, des cas où elles pourroient être préjudiciables, et la manière de les prendre avec succès. Par M. *Pierre André de la Rousserie*, D. M. 12. Tulle, 780. p. 21.

Le monde de verre réduit en poudre, ou l'analyse et réfutation des époques de la nature de M. de *Buffon*. Par M. l'abbé *Royou*. In 12. à Paris, 780. p. 175.

Cours complet d'agriculture théorique, pratique, économique, et de médecine rurale et vétérinaire, suivi d'une méthode pour étudier l'agriculture par principes; ou dictionnaire universel d'agriculture, par une société d'agriculteurs, et rédigé par M. l'abbé *Rozier*, 4. Par. 781. Vol. 1. p. 704.

Carta, etc. C'est - à - dire, lettre historico - médicale sur l'inoculation, dans laquelle on donne une notice de cette opération, de ses effets, de la manière de la pratiquer, et de ses avantages. Par D. *Emmanuel Rubin de Celis*, 8. à Madrid, 781.

L'art d'essayer l'or et l'argent, tableau comparé de la coupellation des substances métalliques, par le moyen

moyen du plomb et du bismuth; procédés pour obtenir l'or plus pur, que par la voie du départ, avec figures, par Mr. Sage, 8. à Paris, 1780. p. 112.

Saggio sopra la legislazione relativamente all' agricoltura, discorsi accademici. 8. Brescia, 780. p. 75. (Auctor, Com. Ioh. Bapt. Corniani.).

Tableau historique et raisonné des épidémies catarrhales, vulgairement dites la grippe depuis 1510 jusque et y compris celle de 1780. avec l'indication des traitements curatifs et des moyens propres à s'en préserver par M. Saillant, M. D. 8. à Paris, 780. p. 130.

Elémens de la science du navigateur. Par M. l'abbé Garra de Salagoity, 2 Vol. 12. à Paris, 1781. av. figures.

Diff. inaug. de Hernia Cerebri, quam - pro gradu - subiicit Ioh. Claud. Salleneuve. 4. Argentorati, 1781. p. 38.

Lettre sur les expériences des frictions glaciales pour la guérison de la peste et autres maladies putrides. Par D. Samoilowitz, M. D. etc. 8. à Paris, 1781. pag. 54.

Ed. Sandifort icones herniae inguinalis congenitae. 4. Lugd. Bat. 1781. c. figg. pagg. 31.

Eiusdem tabulae intestini duodeni. 4. Lugd. Bat. 1780.

Carta etc. C'est à dire, Lettre critique sur la dissertation du docteur D. Emmanuel Custodio, qui a taché de déterminer l'instant précis de l'animation du fœtus dans le corps humain. Par D. Jean Wencenslas de Santiago, 8. à Séville, Madrid, 781.

Elements of the practice of physic for the use of gentlemen, who attend lectures on that subject. Read at Guy's Hospital by William Saunders, M. D. 8. London, 780. p. 136.

Obser-

Observations on the superior efficacy of the red peruvian bark, in the cure of agues and other fevers. Interpersed with occasional remarks on the treatment of other diseases by the same remedy. Third edition, with considerable additions and an appendix containing a more particular account of its natural history by *William Saunders*, M. D. 8. Lond. 783. pagg. 188.

Précis de physique. Par *M. Saury*, 2 Voll. in 12. à Paris, 780. (Prix, br., 5 liv.)

Chemical observations and Experiments on Air and Fire. By *Charles William Scheele*, member of the Royal Academy at Stockholm, with a prefatory introduction by *Torb. Bergman*. Translated from the German, by *J. R. Forster*. To which are added Notes by *Rich. Kirwan*. With a Letter to him from *Jos Priestley*. 8. Lond. 780. p. 260.

Diff. inaug. de fistulam lacrymalem sanandi methodis. Auctore *Io. Geo. Schultze*, 4. Argent. 780. p. 80.

An Enquiry into the origin of the gout, and a safe mode of remedying it — by *Jam. Scote*, M. D. 8. London, 1780. p. 176.

Séance publique tenue par la faculté de médecine en l'université de Paris, dans les écoles extérieures de la Sarbonne, le 5. Novembre 1778. In 4. de pag. 122. — Séance publique de la faculté de médecine de Paris, tenue le 9. Décembre 1779, dans les écoles extérieures de la Sorbonne. 4. à Paris, 780. p. 135.

Lettera del Sig. Abate *Domen. Sestini*, scritte dalla Sicilia, e dalla Turchia a diversi suoi amici in Toscana. Tomo IV. 12. Firenze, 1781. pag. 251. (Notari merentur in hoc Volumine, inter alia, tractatus de lecaprificatione ficorum in Sicilia: de cultura Rhus Sumach: de plantis Lotus et Lentiscus).

Diction-

Dictionnaire de physique. Par M. Sigaud de Lafond, 4. Vol. 8. à Paris, 781. av. fig. (Prix, broch. 20. liv. rel. 24. liv.).

Elements of anatomy and the animal oeconomy. The second edition with considerable alterations and additions. By Sam. Foart Simmons, M. D. 8. Lond. 1781. p. 418. (5 sh. in boards).

Observations on the cure of Gonorrhoea and some other effects of the venereal virus, by Sam. Foart Simmons. 8. London. 780. p. 70. (1 s. 6 b.).

Practical observations on the treatment of consumptions. By Sam. Foart Simmons, M. D. 8. London, 1780. p. 87.

Sistema di Mineralogia compilato recentemente per uso dei moderni Gabinetti di Storia Naturale. 8. Firenze nella Stamperia Allegrini alla Croce Rossa. 780. p. 62. (Auctor Vinc. Chiarugi).

H. Slaughter, diss. de febre puerperali. 8. Edinb. 1780.

Dissertatio inaug. de thermis Aquis-Granensibus carumque usu salubri vel noxio. Auct. Ioh. le Soigne. 4. Duisb. 781.

Saggio orittografico, ovvero osservazioni sopra le terre nautilitiche ed ammonitiche della Toscana, con appendice, e indice latino ragionato de' piccoli testacei, e d'altri Fossili d'origine marina per schiarimento dell' opera; dedicato a S. A. R. Pietro Leopoldo Gran-Duca di Toscana, Arciduca d'Austria ec. dal P. Don Ambrogio Soldani, Abate Camaldolense. 4. Siena, p. 146. e. XXV. tavole in rame.

Dissertacion sobre el Sen. de Espana, pruebasse como especificamente no es distinto del Alexandrino i Oriental; y explicanse sus virtudes en la medicina, su cultivo, etc. a que se annade la lamina de la planta.

planta. Por Don *Salvador Soliva*, M. D. 8. Madrid, 1780.

Sopra la Pietra Turmalina altrimenti detta Attrai-
cenere, scoperta nei Monti del Tirolo, e sue pro-
prietà. Traduzione di un opuscolo stato pubbli-
cato in tedesco due anni sono ec. con annotazio-
ni. 12. Firenze nella Stamperia Vanni e Tofani,
1780. p. 44. con due tavole in rame. (Auct. *Iosf.*
Müller; Traductor *Xav. Manetti*).

Histoire naturelle de la France méridionale. Par M.
l'abbé *Giraud Soulavie*. Tome 3. à Paris, 781.

Histoire naturelle de la France méridionale, ou Re-
cherches sur la minéralogie du Vivarais, du Vien-
nois, du Valentinois, du Forez, de l'Auvergne,
du Vélav de l'Ufègeois, du comtat. Venaissin,
de la Provence, des diocèses de Nîmes, Montpel-
lier, Agde, etc. sur la physique de la mer médi-
terranée, sur les météores, les arbres, les animaux,
l'homme et la femme de ces contrées; avec 5
planches doubles par volume, et une carte géo-
graphique des trois regnes: ouvrage dédié et pré-
senté au roi, imprimé sous le privilege et avec
l'approbation de l'académie royale des sciences.
Par M. l'abbé *Giraud-Soulavie*. Tom. 1. à Paris,
1780.

Chronologie physique des éruptions des volcans
éteints de la France méridionale depuis celles qui
avoisinent la formation de la terre jusqu' à celles
qui sont decrites dans l'histoire. Par M. l'abbé
Giraud-Soulavie. 8. à Paris, chez Quillau, Mé-
rigot et Belin, 1781.

Differtazioni di fisica animale, e vegetabile, dell'
abate *Spallanzani*, Aggiuntevi due lettere relative
ad esse differtazioni dal celebre Sig. *Bonnet* di Gi-
nevra, scritto all' autore. Vol. 2. in 8. Modena,
780.

780. p. 300. per ciascheduno, con tre tavole in rame.

Raccolta di opuscoli fisico-medici Volume XXII. al Sig. Abate *Spallanzani*, 12. Firenze nella Stamperia Allegrini alla Croce Rossa, 1780. p. 358.

Cases in medicine, interspersed with strictures, occasioned by local incidents. By *William Stevenson*, M. D. The second edition, with corrections and additions. 8. Newark, 781. p. 224.

Istruzione a prevenire ed a guarire i morsi de' cani rabbiosi del chiaro Sig. Dott. *Ant. de Störck*; tradotta in italiano dal Sig. Ab. *Giulio Zante*; in 8. Venezia, 781. (soldi 5.).

Tentamen inaug. de systematis nervosi officiis, eiusque conditionibus nonnullis. Auctore *Car. Stuart*. 8. Edinb. 781. p. 58.

Considérations sur les oeuvres de Dieu dans le regne de la nature et de la providence, pour tous les jours de l'année, ouvrage traduit de l'allemand de *M. C. C. Sturm*. Seconde édition, soigneusement revue et corrigée. 3 Vol. in 8. à la Haye, 780. p. 1389.

Introduccion, etc. C'est - à - dire, introduction à l'art de faire le crystal, les émaux et les pierres précieuses; formant le n. 50. des mémoires instructifs, utiles et curieux, sur l'agriculture, le commerce, l'industrie, l'économie, la chymie, la botanique, l'histoire naturelle, etc., tirés des meilleurs ouvrages qu'ont publiés jusqu'ici différens auteurs étrangers, particulièrement les académies et les sociétés de France, d'Angleterre, d'Allemagne, de Prusse et de Suede; recueil très-important pour les sociétés du royaume et pour toutes sortes d'artisans jaloux de s'instruire. Par *Don Mich. Jérôme Suarez*, à Madrid, 1780.

Salivation exploded: or a practical essay on the venereal disease fully demonstrating the inefficacy of salivation, and recommending an approved succedaneum, by Charles Swift. 8. London, 780.

Mémoires sur les observations météorologiques faites à Franecker en Frise, pendant l'année 1779. Par M. van Swinden, 8. Amsterd. 780. p. 336.

Tabulae botanicae, in quibus classes, sectiones et genera plantarum, in institutionibus Tournefortianis traditae, synopticae exhibentur in usum praelectionum botanicarum. 8. Madriti, ap. *Sancha*, 1780. (Prix, 5 reyles.).

Ant. Ios. Testa, de re medica et chirurgica epistolae VII. 8. Ferrariae. 781. p. 376.

Della morte apparente degli annegati. Trattato di Ant. Gius. Testa. 8. Firenze, 780. p. 200.

The new British dispensatory. 12. London, 1781. (3 sh.).

The Physician's Vade Mecum: or a concise system of the practice of physic. Extracted from the writings of the most eminent physicians. 8. London, 781. p. 146. (2 s. 6 d.).

L'art de nager, avec des avis pour se baigner utilement, précédé d'une dissertation où l'on développe la science des anciens dans l'art de nager, l'importance de cet exercice et l'utilité du bain, soit en santé, soit en maladie, ouvrage utile à tout le monde, et destiné particulièrement à l'éducation des jeunes militaires du corps royal de la marine. Par M. Thevenot. Orne de 22 figures dessinées et gravées par Charl. Moette. Quatrième édition, revue, corrigée et considérablement augmentée, suivie d'une dissertation sur les bains orientaux, par M. P. D. L. C. A. A. P. à Paris, 1781.

Supplément à la quatrième édition de l'art de nager, avec des avis pour se baigner utilement, par Thévenot;
Suppl. I. Dec. IV. M *venot;*

venot ; contenant le plan d'une école publique de nation ; la description de divers nouveaux scaphandres et de différents pantalons impénétrables à l'eau, tant pour passer une rivière sans mouiller ses habits, que pour sauver, même dans l'hiver, ceux qui seroient en danger de se noyer. Par M. le Roux, Broch. in 12. à Paris, 1781. av. I. planche en taille-douce. p. 12. (Prix, en petit papier, 12 f. et en grand papier, 24 f.).

An essay on the gonorrhoea, with some observations on the use of opium in that disease, by *Will. Thomas*. 8. London, 780.

An enquiry into the nature, causes, and method of cure, of nervous disorders. In a letter to a friend. By *Alex. Thompson*, M. D. 8. London, 1781. p. 35. (1 sh.).

Mémoire chimique et médicinale sur la nature, les usages et les effets de l'air et des airs, des alimens et des médicamens, relativement à l'économie animale ; Ouvrage qui a remporté le prix double, proposé par l'academie des sciences, inscriptions, et belles-lettres de Toulouse pour l'année 1778, par M. *Thouvenel*, 4. à Paris, 780. p. 60.

Oxalis, quam dissertatione botanica publice ventilandam exhibent Praef. *Car. P. Thunberg*, et Resp. *Herm. Rud. Hafl.* 4. Upsl. 781. plagg. 4. tabb. 2.

Diff. botanica de protea, quam publice ventilandam exhibent praef. *Car. P. Thunberg*, et resp. *Io. Er. Gevalin.* 4. Upsl. 781. pl. 8. tabb. 5.

Diff. bot. de Gardenia, praef. *Car. P. Thunberg* resp. *Petr. Djupedius.* 4. Upsal. 780. pl. 3. $\frac{1}{2}$. tabb. 2.

Expériences et observations sur le poids du pain au sortir du four, et sur le règlement par lequel les boulangers sont assujettis à donner aux pains qu'ils exposent en vente un poids fixe et déterminé ; lu

au

- au comité de boulangerie, le 6 Novembre 1781,
par M. *Tillet*, 8. à Paris, 781. (Prix, 12 s.).
- Traité des nerfs et de leurs maladies.* Par M. *Tiffot*,
4 Vol. 8. à Paris, 1780.
- Della vera influenza degli astri sulle stagioni e muta-
zioni di tempo, saggio meteorologico di D. Giu-
seppe *Toaldo*. Nuova edizione di molto accresciu-
ta, e migliorata. 4. Padova, 781. p. 228.
- Pathologiens förste Grunde.* Ved *Ioh. Clem. Tode*
— Förste Deel. Nosologien. klein 8. Kopenha-
gen, 1781. plag. 11 $\frac{1}{2}$.
- The antiquity and duration of the world.* By G.
H. Toulmin, M. D. 8. London, 1780. p. 200.
- Esperienze intorno alla rigenerazione delle ossa, al
callo delle fratture, ed alla forza che la natura im-
piega in allungar le ossa mentre crescono. A cui
sono state aggiunte due Memorie, cioè la prima
sopra la rigenerazione medesima delle ossa: la se-
conda sopra la struttura singolare della tibia, e del
cubito nelle Rane, e ne' Rospi, con alcune spe-
rienze intorno alla rigenerazione della zampe in-
tiere negli stessi animali; di *Mich. Troja*, Napoli,
1779. con 8 tavole in rame. p. 288.
- Lezioni intorno alle malattie degli Occhi, ad uso del-
la nuova università eretta dal Re N. S. nel regio
spedale degl' incurabili, di *Mich. Troja*, 8. Napo-
li, 781. con II. tavole in rame. p. 463.
- Della febbrefuga facoltà dell' ippocastano, lettera ed
osservazioni di *Ant. Turra* dirette al nobile sign.
Conte Antonio Maria Porto. 12. Vicenza, 1780.
p. 59.
- Uranographie, ou contemplation du ciel, à la portée*
de tout le monde. Nouvelle édition. 8. à Paris,
1780.
- Verhandelingen van de natuur, en geneeskundig*
correspondentje in de vereenigde nederlanden,
M 2 opge-

opgericht in s'Hage. I. Band 1. Deel. 8. s'Hage, 1780.

Osservazioni sopra le Braccio agrario fiorentino, detto Braccio a terra, sua differenze del braccio mercantile a panno, e confronto della ganna agraria fiorentina con le antiche misure romane del P. Bernardino *Vestri*, delle scuole Pie, acc. etr. pubblicate con la legge di S. A. R. che abolisce il Braccio a terra riducendo le misure agrarie con nuovo metodo al Braccio a panno, con la Regola generale per ridurre le misure vecchie alle nuove, indirizzate ai sigg. accademici etruschi di Cortona. 4. Firenze, 781. p. 20.

Plan de l'hospice destiné aux malades de la paroisse de St. Jacques du Haut - Bas; dédié aux paroissiens par M. C. F. *Viel*, Fol. à Paris, 1780.

Observations et remarques sur la complication des symptomes vénériens avec d'autres virus, et sur les moyens de les guérir, par M. *Vigarous*, 8. Montpellier, 1780.

Prodromo di un' opera, che contiene tutte le specie di Piante conosciute finora; colla loro descrizione e rettificazione delle definizioni date dal Cav. Linneo: esposto in una Lettera dal P. D. *Fulgenzio Vitman*, al Sign. Dott. *Valcamonaca*, Medico astante dell' ospeda e Maggiore della stessa Città. S. l. et a. 8. (1780.).

Disp. med. inaug. de epilepsia. Auctore *Ioh. Waineman*. 8. Edinb. 1781. p. 25.

De l'origine du monde, et de la terre en particulier; ouvrage dans lequel l'auteur développe ses principes de chymie et de minéralogie, et donne, en quelque sorte, un abrégé de tous ses ouvrages par M. *Wallerius*, traduit par M. I. B. D * *, 8. à Paris, 1780. (Prix, 3 liv., broché.).

Ph. Pitt Walfh, diff. de luis venereae stadio confirmato. 8. Edinb. 1780.

Remarks on the ophthalmy, psorophthalmy, and purulent eye. With methods of cure considerably different from those commonly used; and cases annexed, in proof of their utility. By *Iam. Ware*, 8. London, 780. p. 133.

A new and easy method of applying a tube for the cure of the fistula lachrymalis. By *Jonath. Wathen*, 4. London, Cadell, 1781. p. 16. with a copper-plate, 1 f.

Chemical essays. By *Rich. Watson*, 12. Cambridge, 1781. Vol. I. p. 349. Vol. II. p. 368.

G. C. Wells, diff. de frigore. 8. Edinb. 1780.

Diff. de mercurii sublimati corrosivi in siphylide (sic) efficaci tutoque usu, auctore *Wenel. Wikissaly*. 8. Viennae, 780.

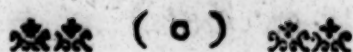
Phytographie économique de la Lorraine, ou recherches botaniques sur les plantes utiles dans les arts; ouvrage couronné dans la séance publique de l'académie royale des sciences, arts et belles-lettres de Nancy, le 8 May 1779. Par *M. Willemet*, 8. à Nancy, à Bouillon, et à Paris, 780. p. 142.

Observations on the poisonous vegetables, which are either indigenous in Great Britain, or cultivated for ornament. By *B. Wilmer*, 8. London, 780. p. 103. (2 fh.)

Tent. med. inaug. amplectens quaedam de vasis absorbentibus. Auctore *Ioh. Winterbottom*. 8. Edinb. 781. p. 49.

Rob. Wittan, diff. de jecinoris inflammatione. 8. Edinb. 1780.

Ristretto dell' osservazione dell' ecclissi solare del di 17. Ottobre dell' anno corrente 1781. fatta nella villa di S. E. il Sig. Conte Alberti in luogo detto Mezzomonte, dall' abate *Leon. Ximenes*, e ridotta
al

al tempo vero del meridiano di detta villa. 4. Firenze, 781. p. 16.

Nuove sperienze idrauliche, fatte ne' canali e ne fiumi per verificare le principali leggi, e fenomeni delle acque correnti, dell' abate *Leon. Ximenes*, gr. 4. Siena. 780. p. 324.

Principios, etc. C'est-à-dire, Principes abrégés de médecine vétérinaire, d'après la théorie et la pratique des auteurs les plus estimés pour cette partie. Par D. Ios. Perez Zamora, à Madrid, 781.

Contenta in hac parte.

I. Nova acta acad. natur. curios. to. V. VI. VII.

II. *Der Naturforscher. St. 11 — 22.* p. 3.

III. Acta acad. Theod. Palat. to. IV — VI. p. 45.

IV. Index libror. in exteris regionibus ann.

1780 et 1781. editorum. p. 103.

p. 139.

